

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres
12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku
przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

Spis treści

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA	3
Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody	4
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	11
Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
1. Informacje dotyczące Grupy Kapitałowej	13
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	18
3. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	52
Sprawozdawczość segmentów działalności	52
Nota 1 Przychody ze sprzedaży	57
Nota 2 Koszty działalności operacyjnej	58
Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne	60
Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne	61
Nota 5 Przychody finansowe	62
Nota 6 Koszty finansowe	62
Nota 7 Podatek dochodowy	63
Nota 8 Działalność zaniechana	73
Nota 9 Zysk na jedną akcję	74
Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe	74
Nota 11 Prawo wieczystego użytkowania gruntów	81
Nota 12 Wartości niematerialne	82
Nota 13 Nieruchomości inwestycyjne	87
Nota 14 Aktywa finansowe	88
Nota 15 Zapasy	89
Nota 16 Prawa majątkowe	90
Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	91
Nota 18 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	94
Nota 19 Pozostałe aktywa	94
Nota 20 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi przeznaczonymi do sprzedaży	94
Nota 21 Kapitał własny	95
Nota 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	100
Nota 23 Pozostałe zobowiązania finansowe	102
Nota 24 Leasing operacyjny	104
Nota 25 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	105
Nota 26 Rezerwy	107
Nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	110
Nota 28 Dotacje	112
Nota 29 Instrumenty finansowe	113
Nota 30 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje	120
Nota 31 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	123
Nota 32 Zobowiązania inwestycyjne	127
Nota 33 Umowy o roboty budowlane	127
Nota 34 Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	128
Nota 35 Działalność wydobywcza	130
Nota 36 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej	130

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA

Zarząd Jednostki Dominującej Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” Spółka Akcyjna przedstawia skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku, na które składają się:

- Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody za okres 01.01-31.12.2017 roku,
- Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31.12.2017 roku,
- Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 01.01-31.12.2017 roku,
- Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 01.01-31.12.2017 roku,
- Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy.

Podpisy Członków Zarządu Jednostki Dominującej

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

.....
Tomasz Panas
Wiceprezes Zarządu

.....
dr Włodzimierz Zasadzki
Wiceprezes Zarządu

.....
Anna Tarocińska
Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....
Józefa Żurawska
Główny Księgowy

Police, dnia 12 kwietnia 2018 roku.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	Nota	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Zyski i straty			
Przychody ze sprzedaży	1	2 599 577	2 417 488
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2	(2 127 968)	(1 998 730)
Zysk brutto ze sprzedaży		471 609	418 758
Koszty sprzedaży	2	(112 976)	(116 092)
Koszty ogólnego zarządu	2	(167 764)	(180 687)
Pozostałe przychody operacyjne	3	13 430	14 859
Pozostałe koszty operacyjne	4	(75 928)	(66 571)
Zysk na działalności operacyjnej		128 371	70 267
Przychody finansowe	5	3 345	2 248
Koszty finansowe	6	(18 170)	(17 401)
Koszty finansowe netto		(14 825)	(15 153)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	14.1	13 103	11 863
Zysk przed opodatkowaniem		126 649	66 977
Podatek dochodowy	7	(38 141)	(26 883)
Zysk netto		88 508	40 094

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody (kontynuacja)

	Nota	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń		282	(3 320)
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat	7.3	(63)	607
		219	(2 713)
Pozycje, które są lub będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych		5 334	(1 333)
		5 334	(1 333)
Suma innych całkowitych dochodów		5 553	(4 046)
Całkowity dochód za okres		94 061	36 048
Zysk/(Strata) netto przypadający dla:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		108 976	70 915
Udziałowców niesprawujących kontroli		(20 468)	(30 821)
Całkowity dochód za okres przypadający dla:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		112 075	67 507
Udziałowców niesprawujących kontroli		(18 014)	(31 459)
Zysk na jedną akcję**:	9		
Podstawowy (zł)		1,45	0,95
Rozwodniony (zł)		1,45	0,95

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

** sposób kalkulacji przedstawiono w nocie 9 Zysk na jedną akcję

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*	na dzień 01.01.2016 przekształcone*
Aktywa				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	10	1 407 252	1 296 280	1 062 322
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	11	6 690	6 821	6 347
Nieruchomości inwestycyjne	13	5 381	11 873	11 356
Wartości niematerialne	12	34 013	69 478	76 008
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	14.1	26 964	25 712	24 657
Pozostałe aktywa finansowe	14.3	-	-	391
Pozostałe należności	17	9 154	3 388	3 807
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7.4	37 432	47 486	62 962
Aktywa trwałe razem		1 526 886	1 461 038	1 247 850
Aktywa obrotowe				
Zapasy	15	253 108	234 981	301 017
Prawa majątkowe	16	32 223	37 993	36 965
Pochodne instrumenty finansowe	29.5	-	2 189	-
Należności z tytułu podatku dochodowego		832	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	200 498	194 286	215 730
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	145 003	95 798	96 280
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	20	7 376	-	-
Aktywa obrotowe razem		639 040	565 247	649 992
Aktywa razem		2 165 926	2 026 285	1 897 842

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Nota	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*	na dzień 01.01.2016 przekształcone*
Pasywa				
Kapitał własny				
Kapitał zakładowy	21.1	750 000	750 000	750 000
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych		370	(2 510)	(1 815)
Zyski zatrzymane, w tym:		404 446	324 917	256 723
<i>Zysk netto bieżącego okresu</i>		108 976	70 915	156 526
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		1 154 816	1 072 407	1 004 908
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	21.2	(33 052)	(34 298)	(7 839)
Kapitał własny razem		1 121 764	1 038 109	997 069
Zobowiązania				
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	22	260 427	290 562	208 313
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	7 128	5 887	6 256
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	62 347	65 378	64 257
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27	3 016	250	175
Rezerwy	26	58 054	42 412	46 972
Dotacje	28	26 109	17 706	19 295
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7.4	42	-	-
Zobowiązania długoterminowe razem		417 123	422 195	345 268

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Nota	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*	na dzień 01.01.2016 przekształcone*
Pasywa				
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	22	117 705	74 913	92 259
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	1 673	3 033	4 482
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	8 488	9 409	7 086
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		347	9 956	3 186
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27	488 536	457 341	446 120
Rezerwy	26	8 107	9 849	870
Dotacje	28	2 063	1 480	1 502
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	20	120	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe razem		627 039	565 981	555 505
Zobowiązania razem		1 044 162	988 176	900 773
Pasywa razem		2 165 926	2 026 285	1 897 842

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Kapitał zakładowy	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2017 roku	750 000	(2 387)	348 041	1 095 654	(21 540)	1 074 114
Korekta błędu poprzedniego okresu	-	(123)	(23 124)	(23 247)	(12 758)	(36 005)
Stan na początek okresu po korektach	750 000	(2 510)	324 917	1 072 407	(34 298)	1 038 109
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody						
Zysk netto	-	-	108 976	108 976	(20 468)	88 508
Inne całkowite dochody	-	2 880	432	3 312	2 241	5 553
Całkowity dochód za okres	-	2 880	109 408	112 288	(18 227)	94 061
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym						
Dywidendy	-	-	(31 500)	(31 500)	-	(31 500)
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	-	-	(31 500)	(31 500)	-	(31 500)
Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych						
Nabycie udziałów niekontrolujących, które nie skutkuje zmianą w kontroli	-	-	1 623	1 623	21 221	22 844
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	(29 877)	(29 877)	21 221	(8 656)
Pozostałe	-	-	(2)	(2)	(1 748)	(1 750)
Stan na 31 grudnia 2017 roku	750 000	370	404 446	1 154 816	(33 052)	1 121 764

Informacje dodatkowe w zakresie kapitałów własnych zostały przedstawione w nocie 21 Kapitał własny.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (kontynuacja) za okres zakończony 31 grudnia 2016 roku przekształcone*

	Kapitał zakładowy	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	750 000	(616)	385 315	1 134 699	93 308	1 228 007
Korekta błędu poprzedniego okresu	-	(1 199)	(128 592)	(129 791)	(101 147)	(230 938)
Stan na początek okresu po korektach	750 000	(1 815)	256 723	1 004 908	(7 839)	997 069
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody						
Zysk netto	-	-	70 915	70 915	(30 821)	40 094
Inne całkowite dochody ogółem	-	(695)	(2 713)	(3 408)	(638)	(4 046)
Całkowity dochód za okres	-	(695)	68 202	67 507	(31 459)	36 048
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym						
Dywidendy	-	-	-	-	-	-
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	-	-	-	-	-	-
Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych						
Nabycie udziałów niekontrolujących, które nie skutkuje zmianą w kontroli	-	-	-	-	5 000	5 000
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	-	-	5 000	5 000
Pozostałe	-	-	(8)	(8)	-	(8)
Stan na 31 grudnia 2016 roku po korektach	750 000	(2 510)	324 917	1 072 407	(34 298)	1 038 109

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Informacje dodatkowe w zakresie kapitałów własnych zostały przedstawione w nocie 21 Kapitał własny.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		126 649	66 977
Korekty		143 042	119 177
Amortyzacja		102 148	89 241
Utworzenie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe		3 232	1 837
Utworzenie odpisów aktualizujących wartości niematerialne		37 791	28 124
(Zysk)/Strata z tytułu działalności inwestycyjnej		(821)	3 985
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		(13 103)	(11 863)
Odsetki, różnice kursowe		11 606	10 042
(Zysk)/Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej		2 189	(2 189)
		269 691	186 154
(Zwiększenie)/Zmniejszenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	34	(59 738)	23 627
(Zwiększenie)/Zmniejszenie stanu zapasów		(12 358)	65 375
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	34	65 236	(16 780)
Zwiększenie stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	34	7 642	3 319
Inne korekty		(3 201)	(729)
Przepływy pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		267 272	260 966
Podatek dochodowy zapłacony	34	(586)	(1 406)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		266 686	259 560

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

	Nota	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych		339	823
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych		(231 850)	(300 965)
Wydatki na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych		(3 312)	(22 814)
Otrzymane dywidendy		11 851	10 808
Wpływy/(Wydatki) z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych		355	(552)
Pożyczki		(1 225)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(223 842)	(312 700)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	34		
Wpływy netto z tytułu emisji akcji		22 821	5 000
Dywidendy wypłacone		(31 500)	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		62 239	99 918
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		(44 001)	(37 090)
Odsetki zapłacone		(12 735)	(11 307)
Spłata zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(4 547)	(5 410)
Dotacje		14 061	-
Pozostałe wpływy finansowe		963	1 037
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		7 301	52 148
Przepływy pieniężne netto, razem		50 145	(992)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		95 798	96 280
Wpływ zmian kursów walut		(940)	510
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu, w tym:		145 003	95 798
o ograniczonej możliwości dysponowania		-	-

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje dotyczące Grupy Kapitałowej

1.1. Opis organizacji Grupy Kapitałowej

Jednostka Dominująca Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” Spółka Akcyjna z siedzibą w Policach (zwana dalej Jednostką Dominującą) została utworzona w dniu 14 grudnia 1995 roku na podstawie Aktu Notarialnego Repetytorium: A Nr 20142. Jednostka Dominująca prowadzi działalność na terytorium Polski w formie spółki akcyjnej. Jednostka Dominująca została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000015501. Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny Regon 810822270 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 851-02-05-573.

Czas trwania Jednostki Dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. (zwanej dalej Grupą, Grupą Kapitałową) jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest w szczególności:

- produkcja i sprzedaż nawozów chemicznych,
- produkcja i sprzedaż bieli tytanowej i innych chemikaliów,
- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej do publikacji w dniu 12 kwietnia 2018 roku.

Sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku. Dane porównawcze obejmują sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, a także sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2016 roku. Ze względu na wprowadzoną retrospektywnie korektę błędu oraz zmianę prezentacji pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (zmiany opisane w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego) prezentowany jest również bilans otwarcia najwcześniejszego prezentowanego okresu, tj. na dzień 1 stycznia 2016 roku.

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., której Jednostką Dominującą jest Spółka Grupa Azoty S.A.

1.2. Skład Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupę Kapitałową tworzyły spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. - Jednostka Dominująca oraz:

- 9 spółek zależnych (z udziałem w kapitale powyżej 50%), w tym 2 spółki w likwidacji,
- 1 spółka pośrednio zależna.

Ponadto w konsolidacji ujęto metodą praw własności 2 spółki stowarzyszone (z udziałem w kapitale poniżej 50%), w tym jedna spółka w upadłości likwidacyjnej.

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A.

W dniu 5 kwietnia 2017 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki PDH Polska S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego w drodze emisji 5 200 000 nowych akcji, z czego spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. zgłosiła zamiar objęcia 2 917 875 sztuk akcji o wartości nominalnej i emisyjnej 10 zł każda. Po zamknięciu subskrypcji Zarząd spółki PDH Polska S.A. przydzielił w dniu 11 lipca 2017 roku:

- spółce Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. 2 917 875 sztuk akcji,
- spółce Grupa Azoty S.A. 2 282 125 sztuk akcji.

W dniu 14 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji powyższego podwyższenia kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A. do kwoty 180 000 tys. zł, z czego:

- spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. posiada 15 217 875 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, co stanowi udział w kapitale zakładowym w wysokości 84,54% (przed

- podwyższeniem kapitału udział Jednostki Dominującej wynosił 96,09%),
- spółka Grupa Azoty S.A. posiada 2 782 125 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, co stanowi udział w kapitale zakładowym w wysokości 15,46% (przed podwyższeniem kapitału udział Grupy Azoty S.A. wynosił 3,91%).

W dniu 10 listopada 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki zależnej PDH Polska S.A. podjęło decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 124 000 tys. zł w drodze emisji 12 400 000 nowych akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, które zostaną opłacone i objęte w 2018 roku przez dotychczasowych akcjonariuszy:

- spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. obejmuje akcje o wartości nominalnej 30 000 tys. zł,
- spółka Grupa Azoty S.A. obejmuje akcje o wartości nominalnej 94 000 tys. zł.

Wpłaty na nowe akcje zostaną wniesione do 1 marca 2018 roku (7 500 tys. zł spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. i 23 500 tys. zł spółka Grupa Azoty S.A.) oraz do 1 września 2018 roku (22 500 tys. zł spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. i 70 500 tys. zł spółka Grupa Azoty S.A.). Umowę objęcia akcji podpisano w dniu 22 listopada 2017 roku. Podwyższenie kapitału nie zostało jeszcze zarejestrowane.

Podział majątku spółki zależnej Infrapark Police S.A. w likwidacji

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku spółka zależna Infrapark Police S.A. w likwidacji w ramach realizacji podziału między akcjonariuszy majątku pozostałego po zaspokojeniu i zabezpieczeniu wierzycieli dokonała przeniesienia własności rzeczowych aktywów trwałych oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów na akcjonariuszy spółki: Gminę Police i spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., w wyniku czego:

1. aktywa trwałe Jednostki Dominującej, prezentowane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za 2017 rok, uległy zwiększeniu o kwotę 2 965 tys. zł, z czego:
 - rzeczowe aktywa trwałe o kwotę 2 023 tys. zł,
 - prawa wieczystego użytkowania gruntów o kwotę 190 tys. zł,
 - nieruchomości inwestycyjne o kwotę 752 tys. zł,co nie wpłynęło na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 roku,
2. kapitał udziałowców niesprawujących kontroli, prezentowany w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, uległ zmniejszeniu o kwotę 2 002 tys. zł (wartość bilansowa majątku przekazanego Gminie Police przez Infrapark Police S.A. w likwidacji).

Planowane zbycie spółki zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o.

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Jednostka Dominująca na dzień 31 grudnia 2017 roku prezentuje aktywa i zobowiązania tej spółki zależnej (nota 20):

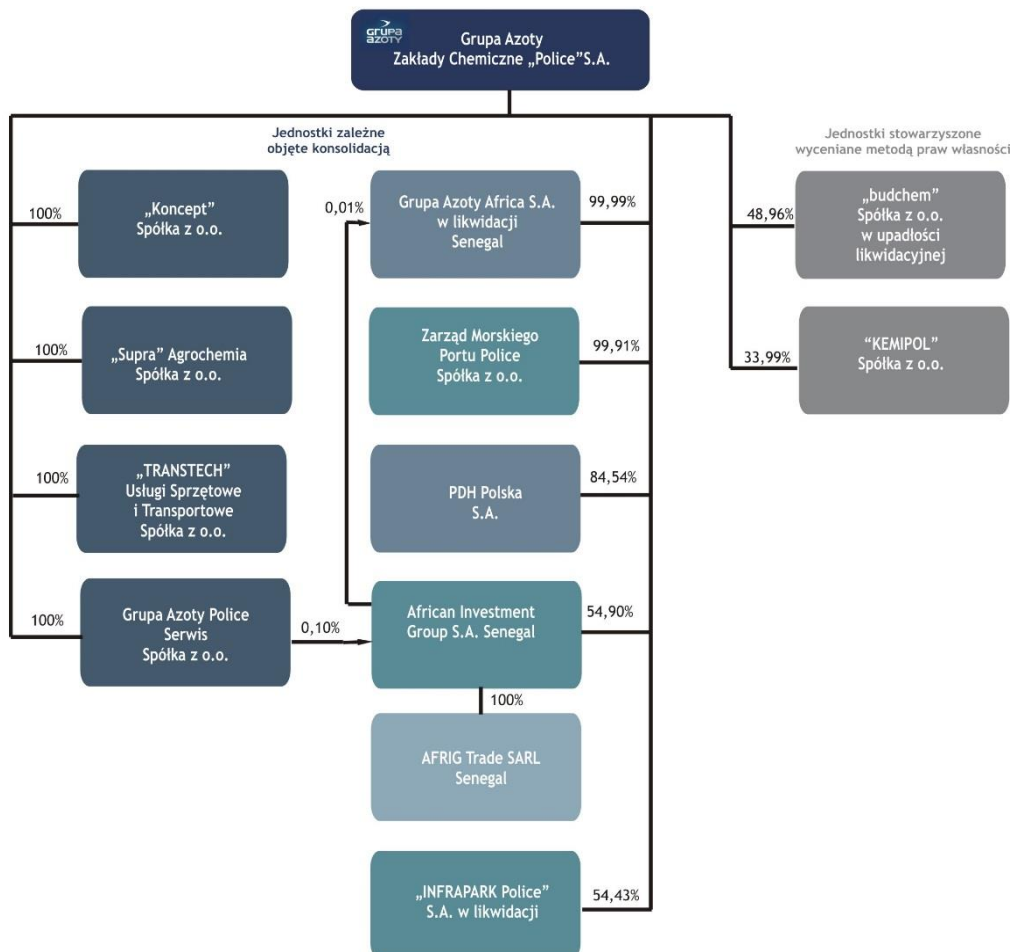
- w kwocie 7 376 tys. zł w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”,
- w kwocie 120 tys. zł w pozycji „Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży”.

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o.

W dniu 21 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki zależnej Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. o kwotę 24 tys. zł wynikającego z wniesienia aportu przez udziałowca Gminę Police. W związku z powyższym udział spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w kapitale zakładowym spółki zależnej Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. obniżył się z poziomu 99,98% do poziomu 99,91%.

Skład Grupy Kapitałowej

Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Informacje o podmiotach zależnych i stowarzyszonych Jednostki Dominującej

Nazwa i siedziba	Wartość udziałów w cenie nabycia	Posiadane udziały (%)	Charakterystyka działalności
Jednostki zależne			
Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o. 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	13 697	100,00%	Prace remontowe i inwestycyjne branży mechanicznej i budowlanej: wykonawstwo instalacji i aparatów, w tym także z tworzyw sztucznych, prace serwisowe, prace warsztatowe, obróbka metali, prace dozorowe. Prace inwestycyjne i inżynieryjno-techniczne w zakresie automatyki i elektroenergetyki, remonty aparatury kontrolno - pomiarowej oraz maszyn i urządzeń energetycznych, utrzymanie ruchu instalacji przemysłowych w branży automatyki i elektroenergetyki w tym min. utrzymanie ruchu komputerowych systemów sterowania i wizualizacji procesów.
Koncept Sp. z o.o. 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	518	100,00%	Prace projektowe w branżach: budowlanej, instalacyjnej, mechanicznej, elektrycznej, automatyki i pomiarów oraz technologicznej (z kosztorysami nakładczymi i inwestorskimi). Specjalizacja: projekty dla przemysłu chemicznego.
Transtech Usługi Sprzętowe i Transportowe Sp. z o.o. 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	9 798	100,00%	Usługi transportowe (transport mikrobusami oraz transport towarów samochodami ciężarowymi o ładowności do 24 ton - wywrotki i samochody skrzyniowe spełniające wymogi ADR), usługi sprzętowe (żurawie samojezdne do 65 ton udźwigu, koparki, ładowarki, spycharki, samochody specjalne - do wywozu śmieci w kontenerach, piaskarka, zestawy niskopodwoziowe), usługi warsztatowe (naprawa wózków akumulatorowych, sztaplarek, samochodów osobowych, dostawczych, ciężarowych, ładowarek, koparek, spycharek oraz żurawi samojezdnych - również przeglądy okresowe.
Grupa Azoty Africa S.A. w likwidacji Dakar (Senegal), Almadies, Route de Ngor Villa N 12	845	99,99%	Trwa likwidacja spółki od 12 maja 2017 roku.
Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	32 612	99,91%	Działalność portów morskich, budowa portów, zarządzanie nieruchomościami, prace badawcze, obsługa żeglugi morskiej i śródlądowej, transport wodny przybrzeżny.
PDH Polska S.A. 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	152 726	84,54%	Celem działalności spółki jest budowa instalacji do produkcji propylenu metodą PDH oraz polipropylenu wraz z niezbędną infrastrukturą, instalacjami pomocniczymi i połączeniami między obiektowymi.
InfraPark Police S.A. w likwidacji 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	5 259	54,43%	Likwidacja spółki od 30 kwietnia 2012 roku.

Informacje o podmiotach zależnych i stowarzyszonych Jednostki Dominującej

Nazwa i siedziba	Wartość udziałów w cenie nabycia	Posiadane udziały (%)	Charakterystyka działalności
African Investment Group S.A. Dakar (Senegal), Almadies, Route de Ngor Villa N 12	96 219	54,90%	Prowadzenie eksploracji złóż fosforytów w ramach koncesji poszukiwawczej, nadzór nad opracowaniem dokumentacji. Po dniu bilansowym rozpoczęto wygaszanie działalności.
Afrig Trade SARL Dakar (Senegal), Almadies, Route de Ngor Villa N 12	214	54,90% poprzez African Investment Group S.A.	Działalność wygaszana.
Supra Agrochemia Sp. z o.o. 51-501 Wrocław ul. Monopolowa 6	19 746	100,00%	Celem działania spółki jest podniesienie wartości należących do niej nieruchomości poprzez ich rekultywację.
Jednostki stowarzyszone			
budchem Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej 70-492 Szczecin ul. Moczyńskiego 8/10	592	48,96%	Spółka w upadłości likwidacyjnej od 19 lipca 2012 roku.
Kemipol Sp. z o.o. 72-010 Police ul. Kuźnicka 6	1 171	33,99%	Wytwarzanie koagulantów do oczyszczania wody i ścieków. Usługi związane z projektowaniem procesu chemicznego oczyszczania wody pitnej, przemysłowej i ścieków. Dobór i dostawa urządzeń dozujących chemikalia. Optymalizacja procesów oczyszczania wód. Rekultywacja jezior.

1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej do publikacji:

- dr Wojciech Piotr Wardacki - Prezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 206/VI/16 z dnia 7 kwietnia 2016 roku,
- Tomasz Grzegorz Panas - Wiceprezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 207/VI/16 z dnia 7 kwietnia 2016 roku,
- dr Włodzimierz Zasadzki - Wiceprezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 7/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Anna Tarocińska - Członek Zarządu VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Jednostki Dominującej - powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 56/VII/17 z dnia 3 marca 2017 roku.

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej do publikacji:

- Joanna Habelman - Przewodnicząca Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej Nr 22 z dnia 30 czerwca 2016 roku (powierzenie funkcji Przewodniczącej Rady Nadzorczej w dniu 26 stycznia 2017 roku),
- Mirosław Kozłowski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej Nr 24 z dnia 30 czerwca 2016 roku (powierzenie funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej w dniu 6 lutego 2017 roku),

- Bożena Licht - Sekretarz Rady Nadzorczej - Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu Państwa - wyznaczony do Rady Nadzorczej w dniu 8 lipca 2016 roku pismem Ministra Skarbu Państwa,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej Nr 23 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Andrzej Malicki - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej nr 25 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Maria Więcek - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołana Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej Nr 3 z dnia 14 grudnia 2016 roku.

Skład Komitetu Audytu na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej do publikacji:

- Joanna Habelman - Przewodnicząca Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 3/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Sekretarz Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 4/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Mirosław Kozłowski - Członek Komitetu Audytu powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Maria Więcek - Członek Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 140/VII/17 z dnia 19 października 2017 roku.

Pełen opis zmian składu Zarządu Jednostki Dominującej, Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej oraz Komitetu Audytu w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku znajduje się w punkcie 8.12 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską (MSSF UE) i innymi obowiązującymi przepisami. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR).

Spółka zależna Supra Agrochemia Sp. z o.o. prowadzi swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Ustawa) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami (polskie standardy rachunkowości). Zagraniczne jednostki Grupy Kapitałowej prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z SYSCOHADA (Système comptable OHADA (Organisation pour l'harmonisation en Afrique du droit des affaires)), co oznacza System księgowy OHADA (Organizacja dla Harmonizacji Prawa Afrykańskiego). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy Kapitałowej wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

2.2. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku, za wyjątkiem przedstawionych poniżej oraz zmian opisanych w nocie 2.4. Zmiany zasad rachunkowości i korekty błędów poprzedniego okresu.

Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę Kapitałową:

- zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do niezrealizowanych strat: zmiany doprecyzowują kwestie związane z powstawaniem ujemnych różnic przejściowych w przypadku instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej, oszacowaniem prawdopodobnego przyszłego dochodu do opodatkowania oraz oceną, czy wypracowany dochód pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych. Zmiany mają zastosowanie retrospektywne,
- zmiany do MSR 7 Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji: zmiany zobowiązują jednostkę do ujawnienia informacji, które umożliwiają użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej. Nie jest wymagane przedstawienie informacji porównawczych za poprzednie okresy,
- zmiany do MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016: zmiany doprecyzowują, że wymogi określone w standardzie mają zastosowanie także do udziałów jednostki w jednostkach zależnych, wspólnych ustaleniach umownych (tj. wspólnych działaniach lub wspólnych przedsięwzięciach), jednostkach stowarzyszonych lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji, które zostały sklasyfikowane (lub włączone do grupy do zbycia, która została sklasyfikowana) jako przeznaczone do sprzedaży lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana.

Grupa Kapitałowa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

2.3. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) - zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) - prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- zmiany do MSSF 9 Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- zmiany do MSR 28 Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

2.3.1. Wdrożenie MSSF 15

Grupa Kapitałowa stosuje MSSF 15 od 1 stycznia 2018 roku. MSSF 15 zastępuje dotychczas obowiązujące wytyczne dotyczące ujmowania przychodów, zawarte w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz w związanych z nimi Interpretacjach.

Zgodnie z podstawową zasadą MSSF 15, Grupa Kapitałowa ujmować będzie przychód w sposób, który przedstawia transakcję transferu na klienta przyrzeczonych towarów lub usług, w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, którego Grupa Kapitałowa spodziewa się w zamian za te towary lub usługi. Wobec powyższego, kluczowe jest prawidłowe określenie momentu oraz wysokości ujmowanych przez Grupę Kapitałową przychodów.

Standard wprowadza następujący jednolity 5-etapowy model ujmowania przychodów:

- Etap 1: Identyfikacja umów z klientem,
- Etap 2: Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie,
- Etap 3: Ustalenie ceny transakcyjnej,
- Etap 4: Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie,
- Etap 5: Ujęcie przychodu w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Zgodnie z MSSF 15, Grupa Kapitałowa ujmować będzie przychód w chwili spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, czyli przeniesienia na klienta kontroli nad towarami lub usługami będącymi przedmiotem tego zobowiązania (jednorazowo w określonym momencie lub w okresie czasu).

Zgodnie z decyzją podjętą przez Grupę Kapitałową, MSSF 15 zostanie wdrożony przy zastosowaniu metody retrospektywnej zmodyfikowanej (tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 15 ujętym na 1 stycznia 2018 roku, wyłącznie do umów, które nie zostały na ten dzień zakończone).

Na podstawie dotychczas przeprowadzonych przez Grupę Kapitałową prac związanych z wdrożeniem MSSF 15, zidentyfikowano wpływ MSSF 15 na następujące obszary:

Obszar: Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia w kontraktach wieloelementowych

Grupa Kapitałowa zawiera z klientami umowy na sprzedaż produktów m.in. umowy z warunkami dostawy opartymi o Incoterms CIF, CIP, CPT. Dotychczas całość przychodów ze sprzedaży podlegała ujęciu w momencie przekazania klientowi kontroli nad towarem. Zgodnie z MSSF 15, usługa transportu (lub transportu i ubezpieczenia) świadczona dla powyższych Incoterms po przekazaniu kontroli nad produktami, podlegać będzie wydzieleniu jako odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia, do którego zaalokowana zostanie część ceny transakcyjnej i odrębnie ujęty przychód w momencie realizacji usługi (tj. w momencie późniejszym niż dotychczas). Jednocześnie Grupa Kapitałowa tworzy rezerwę na koszty transportu ponoszone przez Grupę Kapitałową w powiązaniu do wskazanych przychodów.

Grupa Kapitałowa dokonała kalkulacji wpływu powyższej zmiany na sprawozdanie finansowe i ustaliła, że zmiana ta będzie miała nieistotny wpływ, w związku z tym na 1 stycznia 2018 roku nie będzie korekt sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa przyznaje bonifikaty przysługujące klientowi na kolejny okres (np. miesiąc, kwartał, rok), w zamian za spełnienie określonych warunków w bieżącym okresie. Dotychczas przyznane bonifikaty pomniejszały przychody ze sprzedaży w momencie dokonania sprzedaży produktu objętego bonifikatą. Tworzenie rezerw pomniejszających przychody z tytułu bonusu kwartalnego i rocznego od obrotów ma miejsce w tym samym okresie sprawozdawczym, co ujęcie przychodu, którego te wartości dotyczą. Zgodnie z MSSF 15 w ramach umowy Grupa Kapitałowa zidentyfikowała zgodność dotychczasowego postępowania z przepisami MSSF15.

Obszar: Szacowanie wynagrodzenia zmiennego

Grupa Kapitałowa oferuje klientom bonifikatę kontraktową w stałej wysokości w PLN za tonę zakupionego nawozu. Umowy te to umowy wieloelementowe, dotyczące sprzedaży różnego rodzaju nawozów w ramach jednej umowy. Dotychczas przyznane bonifikaty kontraktowe pomniejszały przychody ze sprzedaży w tej samej wysokości w PLN za tonę dla wszystkich rodzajów nawozów podlegających sprzedaży w ramach umowy. Zgodnie z MSSF 15 wymagana jest alokacja przyznanej bonifikaty kontraktowej do poszczególnych nawozów oferowanych w ramach umowy w oparciu o ich indywidualne ceny sprzedaży.

Grupa Kapitałowa dokonała stosownych kalkulacji i oceniła, iż pomimo różnego rozłożenia w czasie dostawy różnego rodzaju nawozów, alokacja w stałej kwocie za tonę obniżki ceny pomiędzy dostawę różnego rodzaju nawozów jest zbliżona do alokacji, która byłaby dokonana według indywidualnych cen sprzedaży, w związku z czym nie wystąpią istotne różnice związane z wdrożeniem MSSF 15.

Obszar: Zmiany prezentacyjne

Zdarza się, iż klient świadczy na rzecz Grupy Kapitałowej różnego rodzaju działania marketingowe i promocyjne, za które otrzymuje wynagrodzenie. Dotychczas płatności z tytułu usług w ramach działań marketingowych ujmowane były jako koszty sprzedaży. Ujęty koszt tego typu działań w okresie styczeń - grudzień 2017 roku wynosił 8 406 tys. zł. Zgodnie z MSSF 15, Grupa Kapitałowa ocenia, iż płatności z tytułu usług w ramach działań marketingowych stanowiąc będą pomniejszenie ceny transakcyjnej z tytułu sprzedaży nawozu, tj. przychodów ze sprzedaży. Na dzień 1 stycznia 2018 powyższa różnica nie będzie miała wpływu na wynik finansowy.

Obszar: Ujmowanie przychodów z tytułu umów rozliczanych dotychczas zgodnie z MSR 11

Spółki zależne zawierają z klientami umowy, które do tej pory rozliczane były zgodnie z przepisami MSR 11. Wdrożenie MSSF 15 spowoduje określenie warunków, jakie należy spełnić, aby przychód z tytułu umowy, rozliczanej dotychczas zgodnie z MSR 11, mógł podlegać ujęciu w czasie (zamiast w określonym momencie), a dodatkowo określa, w jakich sytuacjach Grupa Kapitałowa ma prawo ujmować przychody wyłącznie do wysokości kosztów (tzw. metoda zysku zerowego). Dotychczas w przypadku wybranych umów ujmowano koszty jedynie do wysokości poniesionych przychodów. Zgodnie z MSSF 15, należy określić, czy przychód z tytułu umowy podlega ujęciu w czasie, czy też w określonym momencie, a dodatkowo zweryfikować czynniki uprawniające do ujmowania przychodów jedynie do wysokości ujętych kosztów.

Grupa Kapitałowa oceniła wpływ powyższych zmian jako nieistotny, w związku z czym nie dokona żadnych przekształceń w sprawozdaniu finansowym na 1 stycznia 2018 roku.

Obszar: Ujmowanie kosztów z tytułu umów rozliczanych dotychczas zgodnie z MSR 11

Spółki zależne zawierają z klientami umowy, które do tej pory rozliczane były zgodnie z przepisami MSR 11, w szczególności przy zastosowaniu przepisów dotyczących ujmowania kosztów z tytułu tych umów zgodnie z powyższym standardem. W związku z wdrożeniem MSSF 15, przepisy dotyczące ujmowania strony kosztowej tych umów przestaną obowiązywać. Dotychczas koszty z tytułu umowy ujmowane były w wysokości nie większej niż wartość ujętego przychodu. Zgodnie z MSSF 15 koszty ujmowane będą w wysokości rzeczywiście poniesionej.

Grupa Kapitałowa oceniła wpływ powyższych zmian jako nieistotny, w związku z czym nie dokona żadnych przekształceń w sprawozdaniu finansowym na 1 stycznia 2018 roku.

Obszar: Ujawnienia w sprawozdaniu finansowym

W związku z zastosowaniem metody retrospektywnej zmodyfikowanej, Grupa Kapitałowa w roku 2018 ujawniać będzie kwotę wpływającą na każdą pozycję sprawozdania finansowego w wyniku zastosowania MSSF 15 w porównaniu z MSR 11, MSR 18 i związanymi z nimi Interpretacjami, które obowiązywały przed zmianą.

Standard zawiera nowe wymagania dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych, jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdania finansowego zapoznania się z charakterem, kwotą, terminami uzyskania oraz niepewnością przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami zawieranych przez Grupę Kapitałową. W związku z wdrożeniem MSSF 15 Grupa Kapitałowa dokona modyfikacji w zakresie ujawnień informacji wymaganych przez MSSF 15, aby spełniony został powyższy cel.

2.3.2. Wdrożenie MSSF 9

Standard MSSF 9 Instrumenty finansowe został opublikowany w lipcu 2014 roku i zatwierdzony do stosowania w krajach Unii Europejskiej w dniu 22 listopada 2016 roku Rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 2016/2067/EU. Ma on obligatoryjne zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu oraz po 1 stycznia 2018 roku. Standard zastępuje MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Zmianie ulegają obszary klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, wyznaczania utraty wartości aktywów finansowych oraz (opcjonalnie) rachunkowość zabezpieczeń. Grupa Kapitałowa przeprowadziła analizy jakościowe i ilościowe odnoszące się do wpływu zastosowania MSSF 9 po raz pierwszy od dnia 1 stycznia 2018 roku. Przeprowadzone analizy bazują na składnikach aktywów finansowych oraz warunkach ekonomicznych na dzień 31 grudnia 2017 roku, w związku z czym rzeczywisty wpływ wdrożenia MSSF 9, jaki odzwierciedlony zostanie w przyszłych sprawozdaniach finansowych, może odbiegać od przewidywań Grupy Kapitałowej wskazanych poniżej. Grupa Kapitałowa nie oczekuje jednak materialnych rozbieżności w tym zakresie.

Grupa Kapitałowa podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2018 roku bez korygowania danych porównawczych.

Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych

Wymogi ogólne

MSSF 9 zastępuje trzema kategoriami dotychczasowe cztery kategorie aktywów finansowych określone w MSR 39. Zgodnie z MSSF 9 kategorie aktywów finansowych obejmują:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Nie jest możliwe bezpośrednie przeniesienie poszczególnych składników aktywów finansowych pomiędzy kategoriami określonymi w MSR 39 a kategoriami zdefiniowanymi w MSSF 9. Aktywa finansowe zgodnie z MSSF 9 klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia w oparciu o:

- charakterystykę przepływów pieniężnych. W celu określenia charakterystyki przepływów pieniężnych należy zbadać, czy przepływy pieniężne wynikające z danego aktywa odpowiadają wyłącznie spłacie kapitału i odsetek. Spełnienie tego warunku jest jednym z kryteriów klasyfikacji aktywa finansowego jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Aktywa finansowe, które nie spełniają tego warunku są, co do zasady, klasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- model biznesowy, w oparciu o który dane aktywo finansowe jest zarządzane. Zgodnie z MSSF 9 Grupa Kapitałowa wyróżnia odpowiednio:
 - model biznesowy, którego celem jest wyłącznie pozyskiwanie przepływów pieniężnych generowanych przez dane aktywo finansowe. Model ten jest jednym z warunków klasyfikacji aktywa finansowego, jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
 - model biznesowy, którego celem jest zarówno pozyskiwanie przepływów pieniężnych generowanych przez aktywo finansowe, jak też sprzedaż aktywa finansowego. Model ten wyklucza możliwość klasyfikacji danego aktywa finansowego jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
 - model biznesowy inny niż powyższe (np. zarządzanie w oparciu o wartość godziwą instrumentów finansowych). Model ten wskazuje na klasyfikację aktywa jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Grupa Kapitałowa opracowała zasady klasyfikacji aktywów finansowych, w oparciu o które zweryfikowała charakterystykę przepływów pieniężnych posiadanych aktywów finansowych oraz funkcjonujące w Spółce modele biznesowe, w ramach których zarządzane są aktywa finansowe.

Przeprowadzona analiza wykazała, że aktywa finansowe w Grupie Kapitałowej charakteryzują się przepływami pieniężnymi odpowiadającymi spłacie kapitału i odsetek, i utrzymywane są w ramach modelu biznesowego opartego wyłącznie o pozyskiwanie przepływów pieniężnych z tytułu aktywa, co przekłada się na ich klasyfikację jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Utrata wartości aktywów finansowych

Wymogi ogólne

W miejsce dotychczasowych zasad rozpoznawania strat kredytowych w oparciu o stratę poniesioną, MSSF 9 wprowadza koncepcję straty oczekiwanej skutkującą rozpoznaniem odpisu z tytułu utraty wartości od momentu początkowego ujęcia aktywów finansowych. Wymogi w zakresie utraty wartości aktywów finansowych odnoszą się w szczególności do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Na potrzeby oszacowania oczekiwanych strat kredytowych MSSF 9 wskazuje na zasadność wykorzystania zarówno danych historycznych w zakresie spłacalności, jak też dostępnych na datę bilansową, wiarygodnych danych mogących zwiększyć precyzję oszacowania oczekiwanych strat kredytowych w okresach przyszłych.

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Grupa Kapitałowa zidentyfikowała poniższe klasy aktywów finansowych, dla których zgodnie z MSSF 9 dokonała oszacowania wpływu oczekiwanych strat kredytowych na sprawozdanie finansowe:

- należności handlowe z tytułu dostaw i usług,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

W odniesieniu do należności handlowych oczekuje się, że dane w zakresie historycznej spłacalności mogą odzwierciedlać ryzyko kredytowe, jakie ponoszone będzie w okresach przyszłych. Oczekiwane straty kredytowe dla tej grupy kontrahentów oszacowane zostały z wykorzystaniem macierzy rezerw oraz przypisanych do poszczególnych przedziałów wiekowania należności handlowych (m.in. należności dochodzone na drodze sądowej, należności od kontrahentów w upadłości) wskaźników procentowych pozwalających na oszacowanie wartości należności handlowych, co do których oczekuje się, że nie zostaną spłacone.

Grupa Kapitałowa, na podstawie analiz przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2017 roku, oczekuje, że łączna wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe z tytułu należności handlowych, w związku z zastosowaniem MSSF 9 wzrośnie o około 723 tys. zł w stosunku do wartości odpisu oszacowanego na dotychczasowych zasadach. Jednakże Grupa Kapitałowa stosuje zabezpieczenie swoich należności handlowych w ramach polis ubezpieczeniowych, dlatego spodziewane straty kredytowe mogą być niższe.

W odniesieniu do środków pieniężnych, Grupa Kapitałowa wyznacza ryzyko niewypłacalności kontrahentów w oparciu o ocenę wiarygodności przyznaną przez agencje ratingowe dla instytucji finansowych, odpowiednio przekształconą na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. Grupa Kapitałowa szacuje, że łączna wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe z tytułu posiadanych środków pieniężnych wyniesie 23 tys. zł.

Różnice między wcześniejszą wartością bilansową netto aktywów finansowych objętych oczekiwaną stratą, a wartością bilansową netto składników bilansowych zgodną z MSSF 9, ujmuje się w saldzie początkowym zysków zatrzymanych (kapitale własnym) w okresie sprawozdawczym, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania MSSF 9.

Dodatkowo, w związku z zawartymi umowami gwarancji i poręczeń dla kredytów korporacyjnych Grupy Azoty S.A. Grupa Kapitałowa dokonała oszacowania oczekiwanej straty kredytowej na dzień 31 grudnia 2017 roku, przypadającej proporcjonalnie do udziału Grupy Kapitałowej. Na podstawie wartości bilansowej zaciągniętych kredytów, warunków zakładanych przypiływów pieniężnych w okresie trwania umów oraz w oparciu o ocenę wiarygodności Grupy Azoty S.A. Grupa Kapitałowa wyliczyła wartość oczekiwanej straty kredytowej z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na poziomie 119 tys. zł.

2.3.3. Wdrożenie pozostałych standardów i interpretacji

MSSF 16 Leasing, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok 2019. MSSF 16 zastępuje MSR 17 Leasing oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów - prawa do użytkowania przedmiotu leasingu - oraz nowego zobowiązania - zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne. Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego.

Wpływ MSSF 16 skutkować będzie ujęciem w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej umów (jako leasingobiorcy) najmu, dzierżawy, których do momentu pierwszego zastosowania standardu nie kwalifikowano jako leasingu finansowego. Grupa Kapitałowa planuje zakończyć pracę nad analizą wpływu standardu najpóźniej do końca 2018 roku.

2.4. Zmiany zasad rachunkowości i korekty błędu poprzedniego okresu

2.4.1. Zmiany w prezentacji sprawozdań

W okresie sprawozdawczym dokonano przekształcenia sprawozdań finansowych prezentowanych za 2016 rok w celu ujawnienia zmiany prezentacyjnej związanej ze zmianą polityki rachunkowości - dotychczasowa pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej „Inwestycje w jednostkach podporządkowanych” została podzielona na dwie pozycje: „Inwestycje wyceniane metodą praw własności” oraz „Udziały i akcje”.

2.4.2. Korekty błędu poprzedniego okresu

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2017 rok zaprezentowano wpływ korekt wprowadzonych w trybie korekty błędu poprzednich okresów, w tym ujawnionych w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2017 roku oraz w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres 3 i 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku, będących konsekwencją:

- podjęcia decyzji przez spółkę zależną African Investment Group S.A. (dalej: AFRIG) o aktualizacji wartości nakładów na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych jako korekty błędu poprzedniego okresu w kwocie 4 241 955 tys. XOF (równowartość 28 349 tys. zł według kursu średniego w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku). Po dokonanych analizach posiadanej przez spółkę zależną dokumentacji stwierdzono, że nie jest możliwe jednoznaczne powiązanie poniesionych nakładów z odkryciem określonych zasobów, a zatem nie mogą one być uwzględnione w początkowej wycenie aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych. W związku z tym uznano, że nakłady te nie przyniosły ani nie przyniosą w przyszłości korzyści ekonomicznych. Jednocześnie biorąc pod uwagę wiedzę dostępną w grudniu 2016 roku, w tym zgłoszenie do prokuratury potencjalnego nadużycia w tym obszarze, Zarząd Jednostki Dominującej uznał, że aktualizacja powinna być dokonana już w wynik finansowy 2016 roku,
- podjęcia decyzji przez Jednostkę Dominującą o konsolidowaniu spółki zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. (dalej: Supra), odnosząc jej skutek poprzez zyski zatrzymane w okresy poprzednie jako korektę błędu poprzedniego okresu (Jednostka Dominująca posiadała kontrolę nad spółką zależną już w poprzednich okresach),
- ponownej analizy umów leasingu operacyjnego zawartych w poprzednich okresach, na mocy których spółka zależna Transtech Sp. z o.o. użytkuje sprzęt budowlano-transportowy. Analiza wykazała, że umowy te spełniały warunki leasingu finansowego. W związku z powyższym spółka zależna przeliczyła wszystkie umowy leasingu na mocy których używa sprzęt w eksploatacji. W konsekwencji retrospektywnie przeliczyła wpływ zmiany kwalifikacji umów leasingu na dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku oraz na bilans otwarcia najwcześniejszego prezentowanego okresu, tj. na dzień 1 stycznia 2016 roku.

2.4.3. Wpływ zmian w prezentacji sprawozdań i korekty błędu poprzedniego okresu na sprawozdania finansowe 2016 roku

Poniżej zaprezentowano wpływ zmiany w prezentacji sprawozdań oraz korekty błędu poprzedniego okresu na dane wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2016 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dane wykazane w rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach oraz sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za okres styczeń - grudzień 2016 roku:

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:		
	Na dzień 01.01.2016	Na dzień 01.01.2016		zmiana prezentacji	kompletność spółek konsolidowanych	reklasyfikacja leasingu
Aktywa						
Aktywa trwałe, w tym:	1 242 979	1 247 850	4 871	-	2 366	2 505
Rzeczowe aktywa trwałe	1 059 376	1 062 322	2 946	-	336	2 610
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	6 278	6 347	69	-	69	-
Nieruchomości inwestycyjne	5 064	11 356	6 292	-	6 292	-
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	27 014	-	(27 014)	(27 014)	-	-
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	-	24 657	24 657	24 657	-	-
Udziały i akcje	-	-	-	2 357	(2 357)	-
Pozostałe należności	3 912	3 807	(105)	-	-	(105)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	64 936	62 962	(1 974)	-	(1 974)	-
Aktywa obrotowe, w tym:	658 465	649 992	(8 473)	-	(8 363)	(110)
Pozostałe aktywa finansowe	9 687	-	(9 687)	-	(9 687)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	215 661	215 730	69	-	179	(110)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	95 135	96 280	1 145	-	1 145	-
Aktywa razem	1 901 444	1 897 842	(3 602)	-	(5 997)	2 395

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:		
	Na dzień 01.01.2016	Na dzień 01.01.2016		zmiana prezentacji	kompletność spółek konsolidowanych	reklasyfikacja leasingu
Pasywa						
Zyski zatrzymane, w tym:	262 888	256 723	(6 165)	-	(6 356)	191
<i>Zysk netto bieżącego okresu</i>	158 455	156 526	(1 929)	-	(2 025)	96
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	1 011 073	1 004 908	(6 165)	-	(6 356)	191
Kapitał własny	1 003 234	997 069	(6 165)	-	(6 356)	191
Zobowiązania długoterminowe	345 268	345 268	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	552 942	555 505	2 563	-	359	2 204
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 278	4 482	2 204	-	-	2 204
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	445 800	446 120	320	-	320	-
Rezerwy	831	870	39	-	39	-
Pasywa razem	1 901 444	1 897 842	(3 602)	-	(5 997)	2 395

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:			
	Na dzień 31.12.2016	Na dzień 31.12.2016		zmiana prezentacji	kompletność spółek konsolidowanych	odpis na wartości niematerialne	reklasyfikacja leasingu
Aktywa							
Aktywa trwałe, w tym:	1 483 893	1 461 038	(22 855)	-	2 694	(28 349)	2 800
Rzeczowe aktywa trwałe	1 293 039	1 296 280	3 241	-	441	-	2 800
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	6 787	6 821	34	-	34	-	-
Nieruchomości inwestycyjne	5 323	11 873	6 550	-	6 550	-	-
Wartości niematerialne	97 827	69 478	(28 349)	-	-	(28 349)	-
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	28 069	-	(28 069)	(28 069)	-	-	-
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	-	25 712	25 712	25 712	-	-	-
Udziały i akcje	-	-	-	2 357	(2 357)	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	49 460	47 486	(1 974)	-	(1 974)	-	-
Aktywa obrotowe, w tym:	575 942	565 247	(10 695)	-	(10 531)	-	(164)
Zapasy	234 967	234 981	14	-	14	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	10 812	-	(10 812)	-	(10 812)	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	194 367	194 286	(81)	-	83	-	(164)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	95 614	95 798	184	-	184	-	-
Aktywa razem	2 059 835	2 026 285	(33 550)	-	(7 837)	(28 349)	2 636

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:			
	Na dzień 31.12.2016	Na dzień 31.12.2016		zmiana prezentacji	kompletność spótek konsolidowanych	odpis na wartości niematerialne	rekasyfikacja leasingu
Pasywa							
Zyski zatrzymane, w tym:	348 041	324 917	(23 124)	-	(8 028)	(15 468)	372
<i>Zysk netto bieżącego okresu</i>	87 874	70 915	(16 959)	-	(1 672)	(15 468)	181
Różnice kursowe z przeliczeń sprawozdań jednostek podporządkowanych	(2 387)	(2 510)	(123)	-	-	(123)	-
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	1 095 654	1 072 407	(23 247)	-	(8 028)	(15 591)	372
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	(21 540)	(34 298)	(12 758)	-	-	(12 758)	-
Kapitał własny	1 074 114	1 038 109	(36 005)	-	(8 028)	(28 349)	372
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	421 124	422 195	1 071	-	-	-	1 071
Pozostałe zobowiązania finansowe	4 816	5 887	1 071	-	-	-	1 071
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	564 597	565 981	1 384	-	191	-	1 193
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 840	3 033	1 193	-	-	-	1 193
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	457 167	457 341	174	-	174	-	-
Rezerwy	9 832	9 849	17	-	17	-	-
Pasywa razem	2 059 835	2 026 285	(33 550)	-	(7 837)	(28 349)	2 636

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:			
	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		zmiana prezentacji	kompletność spółek konsolidowanych	odpis na wartości niematerialne	reklasyfikacja leasingu
Zyski i straty							
Przychody ze sprzedaży	2 416 984	2 417 488	504	-	504	-	-
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(1 997 325)	(1 998 730)	(1 405)	-	(1 686)	-	281
Zysk brutto ze sprzedaży	419 659	418 758	(901)	-	(1 182)	-	281
Koszty sprzedaży	(116 092)	(116 092)	-	-	-	-	-
Koszty ogólnego zarządu	(180 687)	(180 687)	-	-	-	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	14 777	14 859	82	-	82	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	(38 357)	(66 571)	(28 214)	-	(90)	(28 124)	-
Zysk na działalności operacyjnej	99 300	70 267	(29 033)	-	(1 190)	(28 124)	281
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(14 571)	(15 153)	(582)	-	(482)	-	(100)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	11 863	11 863	-	-	-	-	-
Zysk przed opodatkowaniem	96 592	66 977	(29 615)	-	(1 672)	(28 124)	181
Podatek dochodowy	(26 883)	(26 883)	-	-	-	-	-
Zysk netto	69 709	40 094	(29 615)	-	(1 672)	(28 124)	181
Suma innych całkowitych dochodów	(3 821)	(4 046)	(225)	-	-	(225)	-
Całkowity dochód za okres	65 888	36 048	(29 840)	-	(1 672)	(28 349)	181
Zyski netto przypadające dla:							
Akcjonariuszy jednostki dominującej	87 874	70 915	(16 959)	-	(1 672)	(15 468)	181
Udziałowców nie sprawujących kontroli	(18 165)	(30 821)	(12 656)	-	-	(12 656)	-
Całkowity dochód za okres przypadający dla:							
Akcjonariuszy jednostki dominującej	84 546	67 507	(17 039)	-	(1 672)	(15 591)	181
Udziałowców nie sprawujących kontroli	(18 658)	(31 459)	(12 801)	-	-	(12 758)	-

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:			
	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		zmiana prezentacji	kompletność spółek konsolidowanych	odpis na wartości niematerialne	reklasyfikacja leasingu
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej							
Zysk przed opodatkowaniem	96 592	66 977	(29 615)	-	(1 672)	(28 124)	181
<i>Korekty</i>	<i>89 912</i>	<i>119 177</i>	<i>29 265</i>	-	580	28 124	561
Amortyzacja	88 598	89 241	643	-	82	-	561
Utworzenie odpisów aktualizujących	1 837	29 961	28 124	-	-	28 124	-
Strata z tytułu działalności inwestycyjnej	3 975	3 985	10	-	10	-	-
Odsetki, różnice kursowe	9 554	10 042	488	-	488	-	-
	186 504	186 154	(350)	-	(1 092)	-	742
Zmniejszenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	23 528	23 627	99	-	99	-	-
Zmniejszenie stanu zapasów	65 389	65 375	(14)	-	(14)	-	-
Zmniejszenie stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(17 529)	(16 780)	749	-	(146)	-	895
Zwiększenie stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	3 501	3 319	(182)	-	(22)	-	(160)
Inne korekty	(1)	(729)	(728)	-	(3)	-	(725)
Przepływy pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	261 392	260 966	(426)	-	(1 178)	-	752
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	259 986	259 560	(426)	-	(1 178)	-	752

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:			
	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		zmiana prezentacji	kompletność spótek konsolidowanych	odpis na wartości niematerialne	reklasyfikacja leasingu
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej							
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	816	823	7	-	7	-	-
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	(300 815)	(300 965)	(150)	-	(150)	-	-
Wydatki z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	(275)	(552)	(277)	-	(277)	-	-
Pożyczki	(637)	-	637	-	637	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(312 917)	(312 700)	217	-	217	-	-
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej							
Odsetki zapłacone	(11 207)	(11 307)	(100)	-	-	-	(100)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(4 758)	(5 410)	(652)	-	-	-	(652)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	52 900	52 148	(752)	-	-	-	(752)
Przepływy pieniężne netto, razem	(31)	(992)	(961)	-	(961)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	95 135	96 280	1 145	-	1 145	-	-
Wpływ zmian kursów walut	510	510	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	95 614	95 798	184	-	184	-	-

2.5. Podstawa wyceny

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej, tj.:

- nieruchomości inwestycyjnych,
- instrumentów pochodnych,
- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

2.6. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Dane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty jest walutą funkcjonalną spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, z wyłączeniem zagranicznych spółek zależnych, których walutą funkcjonalną jest frank CFA BCEAO (XOF). Dla celów prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawozdania finansowe zagranicznych spółek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji, którą jest złoty polski.

2.7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Grupa Kapitałowa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Główne szacunki księgowe oraz przyjęte założenia zostały ponadto przedstawione w odpowiednich notach objaśniających do sprawozdania finansowego:

- szacunki i założenia dotyczące okresów ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych przedstawiono w notach 10 i 12,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych przedstawiono w notce 10,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość zapasów przedstawiono w notce 15,
- szacunki i założenia w zakresie odpisów aktualizujących wartość należności przedstawiono w notce 17,
- szacunki w zakresie świadczeń pracowniczych przedstawiono w notce 25,
- szacunki w zakresie utworzonych rezerw na zobowiązania przedstawiono w notce 26.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz

z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie:

- nieuzasadnionego dzielenia operacji,
 - angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego,
 - elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz
 - inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych,
- mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Grupa Kapitałowa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę) podatkową, podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Grupa Kapitałowa ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

2.8. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości, z wyjątkiem spółek zależnych znajdujących się w procesie likwidacji (Grupa Azoty Africa S.A. w likwidacji, Infrapark Polska S.A. w likwidacji).

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy z wyjątkiem spółek zależnych wskazanych powyżej.

2.9. Zasady konsolidacji

2.9.1. Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Kontrola ma miejsce w przypadku, gdy Jednostka Dominująca z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną. Przy ocenie stopnia kontroli bierze się pod uwagę wpływ istniejących i potencjalnych praw głosu, które na dzień bilansowy mogą zostać zrealizowane lub mogą podlegać konwersji.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od objęcia nad nimi kontroli przez Jednostkę Dominującą do czasu jej ustania.

2.9.2. Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na których politykę finansową i operacyjną Jednostka Dominująca wywiera znaczący wpływ, jednakże nie sprawuje nad nimi kontroli. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia udział Grupy Kapitałowej w skumulowanych zyskach lub stratach i innych całkowitych dochodach spółek stowarzyszonych zgodnie z metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu do momentu jego ustania lub przeklasyfikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

W przypadku, gdy udział Grupy Kapitałowej w stratach podmiotu stowarzyszonego przewyższa wartość bilansową inwestycji, przyjmuje się, iż udział w skumulowanych zyskach lub stratach i innych całkowitych dochodach spółek stowarzyszonych wynosi zero, zaś pozostałe straty są rozpoznawane przez Grupę Kapitałową do wysokości ewentualnych zaciągniętych zobowiązań.

2.9.3. Procedury konsolidacyjne

W celu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stosuje się następujące procedury konsolidacyjne:

- wyłączenie na dzień nabycia wartości księgowej inwestycji Jednostki Dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi Jednostki Dominującej,
- określenie udziałów niesprawujących kontroli w kapitale własnym jednostek zależnych oraz w wyniku finansowym konsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- wyłączenie rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy,
- wyłączenie wszelkich niezrealizowanych zysków powstałych na transakcjach w obrębie Grupy,
- wyłączenie niezrealizowanych strat powstałych na transakcjach w obrębie Grupy, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości,
- wyłączenie przychodów oraz kosztów związanych z transakcjami wewnątrz Grupy.

2.9.4. Połączenie jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną. Grupa ujmuje wartość firmy na dzień nabycia jako:

- wartość godziwą przekazanej zapłaty; powiększoną o
- ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej; powiększoną o
- wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce nabywanej, jeśli połączenie odbywa się etapami; pomniejszoną o
- ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

W sytuacji, gdy różnica przybiera wartość ujemną, zysk na okazyjnym nabyciu jest ujmowany w rachunku zysków i strat bieżącego okresu na dzień przejęcia w pozycji pozostałe przychody operacyjne.

Wartość godziwa przekazanej zapłaty nie zawiera kwot związanych z rozliczeniem wcześniej istniejących powiązań. Kwoty te zasadniczo są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Koszty związane z nabyciem, inne niż odnoszące się do emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych, które Grupa ponosi w związku z połączeniem jednostek rozlicza się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione i prezentuje jako koszty ogólnego zarządu.

Zapłata warunkowa jest ujmowana w wartości godziwej na dzień nabycia. Jeśli zapłata warunkowa klasyfikowana jest jako składnik kapitału własnego, nie jest ponownie wyceniana, a jej rozliczenie jest ujęte w kapitałach. W innym przypadku późniejsze zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

2.9.5. Nabycie udziałów niekontrolujących

Nabycia udziałów niekontrolujących są ujmowane jako transakcje z właścicielami, w wyniku czego przy tego rodzaju transakcjach nie jest ujmowana wartość firmy. Korekty do udziałów niekontrolujących są oparte na proporcjonalnej wartości nabywanych aktywów netto jednostki zależnej.

2.9.6. Utrata kontroli

W momencie utraty kontroli, Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Jeśli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli. Po początkowym ujęciu traktowane są jako inwestycje wyceniane metodą praw własności lub jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w zależności od poziomu utrzymanych przez Grupę wpływów na działalność tej jednostki.

2.10. Waluty obce

2.10.1. Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na ten dzień średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów (kosztów) finansowych, z wyjątkiem różnic powstających na przeliczeniu instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży oraz kwalifikowanych zabezpieczeń przepływów pieniężnych, które ujmują się jako inne całkowite dochody.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy:

	31.12.2017	31.12.2016
EUR	4,1709	4,4240
USD	3,4813	4,1793

2.10.2. Przeliczanie sprawozdań finansowych jednostki działającej za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty do wartości godziwej na dzień nabycia dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Przychody i koszty jednostek działających za granicą, są przeliczane według średniego kursu NBP w okresie sprawozdawczym.

Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane jako różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą. Jednak jeśli Grupa nie posiada wszystkich udziałów w jednostce działającej za granicą, proporcjonalna część różnic kursowych z przeliczenia jest ujmowana w udziałach niekontrolujących. W sytuacji, gdy kontrola, znaczący wpływ lub wspólna kontrola nad jednostką działającą za granicą zostaje utracona, skumulowana wartość różnic kursowych z przeliczenia jest ujmowana w zysku lub stracie na sprzedaży tej jednostki. Jeśli Grupa wyłącza jedynie część swoich udziałów w jednostce działającej za granicą, ale utrzymuje kontrolę nad pozostałą częścią udziałów, odpowiednia część skumulowanej wartości jest przypisywana do udziałów niekontrolujących.

2.11. Rzeczowe aktywa trwałe

2.11.1. Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez Grupę Kapitałową w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania rzeczowych aktywów trwałych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych rzeczowych aktywów trwałych i są ujmowane odpowiednio jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania aktywa do używania.

Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”.

2.11.2. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingu, na mocy których następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są klasyfikowane jako umowy leasingu finansowego. Aktywa będące przedmiotem leasingu są początkowo ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących wartości: wartości godziwej rzeczowego aktywa trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Używane na podstawie leasingu finansowego składniki rzeczowych aktywów trwałych podlegają amortyzacji oraz odpisom z tytułu utraty wartości według zasad stosowanych dla własnych rzeczowych aktywów trwałych. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Grupa otrzyma prawo własności, aktywa te są amortyzowane w krótszym z dwóch okresów: okresu leasingu lub okresu ekonomicznej użyteczności.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

2.11.3. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w rachunku zysków i strat jako koszt.

2.11.4. Amortyzacja

Amortyzacja, z wyjątkiem amortyzacji złóż mineralnych, jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, względnie jego istotnych i odrębnych części składowych. Amortyzacja złóż mineralnych jest naliczana metodą naturalną w oparciu o ilość wydobywanych ton surowców w stosunku do szacowanych zasobów. Okres użytkowania dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Grunty	brak	brak
Budynki i budowle	1% - 33%	3 - 100 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Urządzenia biurowe	10% - 100%	1 - 10 lat
Środki transportu	14% - 100%	1 - 7 lat
Komputery	20% - 100%	1 - 5 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie, w którym dany składnik rzeczowych aktywów trwałych znajduje się w miejscu i stanie umożliwiającym jego wykorzystanie zgodnie z zamierzeniem Zarządu Jednostki Dominującej. Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową rzeczowego aktywa trwałego lub postawienia go w stan likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości rzeczowego aktywa trwałego.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe, o ile ich cena nabycia lub koszt wytworzenia są istotne w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całego rzeczowego aktywa trwałego. Wyodrębnione części składowe amortyzuje się osobno przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i, w uzasadnionych przypadkach, korygowana prospektywnie.

2.12. Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Prawo wieczystego użytkowania gruntów otrzymane przez Grupę Kapitałową nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej, stanowi formę leasingu operacyjnego. Prawo to jest wyłączone z aktywów Grupy i ewidencjonowane na kontach pozabilansowych.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte ujmowane jest według ceny nabycia pomniejszonej o amortyzację i odpisy z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego prawa wieczystego użytkowania gruntów. Przewidywany okres użytkowania wynosi do 99 lat, stawka amortyzacyjna 1% - 33%.

2.13. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to grunty własne, budynki i budowle, które Grupa traktuje jako źródło osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu przyrostu wartości tych aktywów lub innych pożytków np. osiągnięcia przychodów z czynszów dzierżawnych.

Inwestycje w nieruchomości wycenia się według wartości godziwej.

Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych prezentowane są jako pozostałe przychody operacyjne, natomiast koszty z nimi związane jako pozostałe koszty operacyjne.

2.14. Wartości niematerialne

2.14.1. Badania i rozwój

Koszty prac badawczych są ujmowane jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszanego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych.

Nakłady na prace rozwojowe są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości na każdy dzień bilansowy, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania lub, gdy zidentyfikowane zostaną przesłanki utraty wartości wskazujące na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

2.14.2. Koszty Reach

Grupa aktywuje koszty związane z uzyskaniem pozwolenia w ramach systemu Reach. Wraz z rejestracją produktu w systemie Reach Grupa uzyskuje prawo do produkcji i sprzedaży produktów, które przynoszą korzyści ekonomiczne. Dodatkowo składnik aktywów powstających w wyniku rejestracji nie może być wyodrębniony z jednostki gospodarczej, ale wynika z tytułu prawnego. Składnik ten ma charakter niepieniężny i nie posiada postaci fizycznej.

Grupa aktywuje koszty, które można bezpośrednio przypisać do konkretnej rejestracji. Do takich kosztów zalicza między innymi: koszty opłat rejestracyjnych, koszty wyników testów, informacji o możliwych zastosowaniach, koszty poniesione na rzecz innego rejestrującego za prawo do wykorzystania wyników testów. Koszty Reach ujmowane są w pozostałych wartościach niematerialnych i podlegają amortyzacji w takich samych okresach jak rzeczowe aktywa trwałe, przy użyciu których wytwarzany jest dany produkt.

Koszty, które zostały poniesione a nie mogą być przyporządkowane do konkretnej rejestracji ujmowane są jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

2.14.3. Wartość firmy

Metody wyceny wartości firmy w momencie jej początkowego ujęcia zostały opisane w punkcie 2.9.4.

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub grupy takich ośrodków.

W przypadku inwestycji wycenianych metodą praw własności, wartość firmy jest ujęta w wartości bilansowej inwestycji, a odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tej inwestycji nie alokuje się

odrębnie do żadnego składnika jej aktywów, w tym również do wartości firmy, która stanowi część wartości tej inwestycji.

2.14.4. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości.

Za wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Grupę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.14.5. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.14.6. Amortyzacja

Wartości niematerialne co do zasady amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które jeszcze nie są użytkowane poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Licencje	5% - 100%	1 - 20 lat
Programy komputerowe	16% - 100%	1 - 6 lat
Licencje technologiczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Reach	2% - 100%	1 - 50 lat
Prace rozwojowe	2% - 100%	1 - 50 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

2.15. Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych

2.15.1. Wycena i klasyfikacja nakładów

Grupa stosuje MSSF 6 *Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych* w odniesieniu do ponoszonych przez nią nakładów na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych:

- w trakcie poszukiwania i oceny zasobów naturalnych, po uzyskaniu prawa do prowadzenia prac poszukiwawczych na określonym obszarze,
- do czasu udowodnienia technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

Potwierdzeniem technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych jest studium wykonalności (Prefeasibility Study lub Feasibility Study). Szacowanie zasobów mineralnych uwzględnione w studium wykonalności zarówno na poziomie zasobów

geologicznych jak i zasobów wydobywalnych powinno być wykonane zgodnie z jednym z uznanych międzynarodowych standardów geologicznych.

Koszty poszukiwania i oceny zasobów mineralnych są klasyfikowane według działań:

- wykonanych przed uzyskaniem koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złóż na określonym terenie. Jakiegokolwiek wydatki poniesione przed uzyskaniem prawa (koncesji) na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione,
- wykonanych po uzyskaniu koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złóż na określonym terenie, ale przed udowodnieniem technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

Koszty poszukiwania i oceny zasobów mineralnych poniesione po otrzymaniu koncesji na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych, które można bezpośrednio przyporządkować do danego składnika aktywów, są ujmowane w zależności od charakteru nakładów jako rzeczowe aktywa trwałe z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych (rzeczowe aktywa trwałe w budowie), albo wartości niematerialne z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych (kategoria wartości niematerialnych).

Aktywa nie są dłużej klasyfikowane jako aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych po tym, jak udowodniono techniczną wykonalność i ekonomiczną zasadność wydobywania zasobów mineralnych i podjęto decyzję o realizacji projektu wydobywczego. Są one wtedy poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, a następnie przeklasyfikowywane do wartości niematerialnych lub rzeczowych aktywów trwałych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

2.15.2. Amortyzacja

Rozpoczęcie amortyzacji aktywów z tytułu poszukiwania i oceny złóż następuje w momencie, kiedy kopalnia jest zdolna do rozpoczęcia swojej działalności i wydobywania.

Wartość księgową aktywów jest amortyzowana przy użyciu metody jednostek produkcyjnych z uwzględnieniem współczynnika produkcji w roku/miesiącu w stosunku do udowodnionej prawdopodobnej wielkości zasobów oraz z uwzględnieniem przyszłych niezbędnych nakładów inwestycyjnych niezbędnych do rozpoczęcia produkcji. Przyszłe nakłady inwestycyjne szacowane są biorąc pod uwagę poziom rozbudowy niezbędny do przyszłej eksploatacji złoża.

Nakłady na odwierty, dla których nie udowodniono technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych, lecz istnieje możliwość ich wykorzystania w celach rozwojowych, są ujmowane w wartości księgowej jako rzeczowe aktywa trwałe i amortyzowane przez szacowany okres ich ekonomicznej użyteczności.

2.15.3. Utrata wartości

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych ocenia się w celu ustalenia, czy nastąpiła utrata ich wartości wówczas, gdy istnieją wystarczające dane do stwierdzenia technicznej zdolności i ekonomicznej zasadności rozpoczęcia wydobywania oraz fakty i okoliczności wskazują, że wartość bilansowa aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych może przewyższać ich wartość odzyskiwaną.

W przypadku istnienia odpowiednich danych niezbędnych do stwierdzenia technicznej zdolności i ekonomicznej zasadności, każdy składnik aktywów jest oceniany pod względem utraty wartości co najmniej raz w roku, w celu upewnienia się co do technicznej wykonalności lub ekonomicznej zasadności projektu.

2.16. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, nienotowane na aktywnym rynku, o określonej wysokości płatności. Początkowo ujmuje się je według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku należności o terminie wymagalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpisy aktualizujące wartość należności szacowane są w momencie, gdy odzyskanie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Jeżeli istnieją obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości należności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwota straty z tytułu utraty wartości ustalana jest jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywa i wartością bieżącą przyszłych strumieni pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową. Straty z tytułu odpisów aktualizujących ujmuje się jako koszty sprzedaży w rachunku zysków i strat.

2.17. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Składniki zapasów są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od ich wartości netto możliwych do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość rozchodu zapasów ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do użytkowania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, a obniżona o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski. Wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku wyceniane są według kosztu wytworzenia obejmującego uzasadnioną część stałych kosztów pośrednich produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, pomniejszoną o rabaty i upusty, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszt własny sprzedaży”. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

2.18. Prawa majątkowe

Prawa majątkowe obejmują prawa do emisji CO₂ oraz świadectwa pochodzenia energii.

Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji oraz prawa otrzymane w ramach realizacji zadań KPI ujmowane są początkowo jako prawa majątkowe w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania.

Zakupione prawa do emisji są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza prezentowane w ramach zobowiązań są ujmowane jako koszt własny sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane następująco:

- jeżeli Grupa posiada ilość praw wystarczającą do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw niezbędnych do umorzenia w związku z dokonaną emisją oraz

jednostkowego kosztu praw do emisji posiadanych przez Grupę oraz należnych na dzień bilansowy. Jednostkowy koszt uprawnień dla pokrycia szacowanej emisji jest obliczany według metody średniej ważonej,

- jeżeli Grupa nie posiada ilości praw wystarczającej do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw posiadanych przez Grupę oraz należnych na dzień bilansowy oraz jednostkowego kosztu tych praw, powiększony o wartość godziwą brakujących praw do emisji.

Rozliczenie dotacji z tytułu otrzymanych nieodpłatnie praw do emisji ujmuje się jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) w proporcji zrealizowanej emisji CO₂ w okresie sprawozdawczym do planowanej emisji rocznej. Rozliczenie dotacji z tytułu z tytułu praw otrzymanych w ramach realizacji zadań KPI ujmuje się jako pozostałe przychody operacyjne przez okres amortyzacji aktywów nabytych w ramach realizacji zadań KPI.

Uprawnienia do emisji podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie umorzenia uprawnień do emisji za poprzedni rok w odpowiednim rejestrze. Ilości przyznane w ramach KPI mogą być wykorzystywane do fizycznego umorzenia uprawnień za dany rok.

Świadectwa pochodzenia energii przyznane Spółce z tytułu produkcji energii elektrycznej w kogeneracji ujmowane są w miarę nabywania uprawnień jako prawa majątkowe i zmniejszenie kosztów produkcji wytwarzanej energii. Zakupione świadectwa pochodzenia energii są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania do umorzenia świadectw wynikające ze sprzedaży energii, prezentowane w ramach pozostałych zobowiązań, są ujmowane jako koszt własny sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane na podstawie jednostkowego kosztu świadectw posiadanych przez Grupę Kapitałową lub odpowiedniej opłaty zastępczej.

Świadectwa podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie złożenia wniosku do URE o ich umorzenie.

W przypadku świadectw pochodzenia energii otrzymanych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych stosuje się takie same zasady jak dla praw do emisji CO₂ otrzymanych w ramach KPI.

2.19. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy oraz środki przekazane spółkom z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. uczestniczącym w usłudze cash pooling. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

2.20. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Wartość bilansowa aktywów Grupy, za wyjątkiem zapasów, aktywów z tytułu podatku odroczonego i instrumentów finansowych, dla których stosuje się inne zasady, poddawana jest analizie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP). Szacunki wartości odzyskiwalnej w odniesieniu do OWSP zawierających wartości firmy i wartości niematerialne, które nie są jeszcze oddane do użytkowania oraz o nieokreślonym okresie użytkowania dokonywane są corocznie na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w każdym wypadku, w którym wartość bilansowa składnika aktywów lub związanego z nim OWSP przewyższa jego wartość odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWSP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWSP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów

generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWSP. Aktywa wspólne (korporacyjne) Grupy nie generują osobnych wpływów pieniężnych i są użytkowane przez więcej niż jeden OWSP. Aktywa wspólne są przypisane do OWSP na bazie jednolitych i zasadnych przesłanek i podlegają testom na utratę wartości jako element testowanych OWSP, do których są przypisane.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte w poprzednich okresach, są poddawane na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszyły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

2.21. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Jednostki Dominującej.

Kapitał zakładowy, stanowiący kapitał zakładowy Jednostki Dominującej, wykazuje się w wysokości określonej w wartości nominalnej wyemitowanych akcji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego, zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej.

Kwoty powstałe z podziału zysku, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako zyski zatrzymane oraz inne całkowite dochody.

2.22. Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Grupy w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej bieżące zobowiązania pracownicze prezentowane są w pozycji „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”, a zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń w pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych”.

2.22.1. Programy określonych składek

Grupa zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Grupy za każdy okres szacowane jest na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok i ujmowane jest jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

Ponadto, na mocy porozumienia z pracownikami Grupa wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

2.22.2. Program określonych świadczeń

Zobowiązanie Grupy z tytułu programu określonych świadczeń jest obliczane oddzielnie dla każdego planu poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych świadczeń, które pracownicy wypracowali w bieżącym i poprzednich okresach. Koszty bieżącego zatrudnienia ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń. Odsetki od zobowiązań programu ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe. Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

2.22.2.1. Programy określonych świadczeń - odprawy emerytalne i pośmiertne

Grupa zobowiązana jest na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu pracy lub układu zbiorowego do wypłaty odpraw emerytalnych i pośmiertnych.

Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, tj. przez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw pośmiertnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy pośmiertnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Grupy. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych oraz pośmiertnych ujmowane są proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

2.22.2.2. Program określonych świadczeń - rezerwy na odpis ZFŚS dla emerytów i rencistów

Grupa jest zobowiązana przepisami prawa do wypłacania świadczeń socjalnych emerytom i rencistom. W związku z tym Grupa tworzy odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników po okresie zatrudnienia. Rezerwy na przyszłe odpisy są szacowane na podstawie przeciętnych wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Rezerwy są dyskontowane taką samą stopą jak inne rezerwy pracownicze. Wysokość rezerw na ZFŚS wyznaczana jest indywidualnie dla każdego pracownika i jest ona równa obecnej wartości przyszłych świadczeń.

2.22.3. Inne długoterminowe świadczenia na rzecz pracowników - nagrody jubileuszowe

Grupa oferuje zatrudnionym pracownikom nagrody jubileuszowe, których wysokość zależy od długości stażu pracy pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia oraz od wysokości wynagrodzenia pracownika w momencie nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Wycena świadczeń jest dokonywana przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zobowiązanie Grupy wynikające z nagród jubileuszowych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik nabeździe prawo do poszczególnych nagród jubileuszowych oraz przez oszacowanie wysokości przyszłej nagrody jubileuszowej. Nagrody te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Grupy. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia przez danego pracownika.

2.22.4. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia. Grupa ujmuje zobowiązanie

w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat z tytułu świadczonej pracy przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

2.23. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane, gdy spełnione są następujące warunki:

- na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- prawdopodobne jest, iż wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę jest najlepszym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a w razie potrzeby opiniami niezależnych ekspertów.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi.

2.23.1. Koszty rekultywacji

Zgodnie z przyjętą przez Grupę polityką ochrony środowiska oraz z odpowiednimi wymogami prawnymi, rezerwa na koszty rekultywacji, dotycząca zanieczyszczonych gruntów lub innych rzeczowych aktywów trwałych jest ujmowana, gdy grunt lub inny składnik rzeczowych aktywów trwałych został zanieczyszczony.

2.23.2. Rezerwy na sprawy sądowe

Rezerwy na toczące się postępowania sądowe są tworzone po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, w tym opinii prawników. Jeżeli na podstawie przeprowadzonej analizy wystąpienie zobowiązania jest prawdopodobne na dzień bilansowy, tworzona jest odpowiednia rezerwa (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione).

2.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług początkowo ujmuje się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu ujmuje się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

W przypadku zobowiązań o terminie zapadalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, zobowiązania te wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

2.25. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2.26. Instrumenty finansowe

Jako instrument finansowy Grupa kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy - instrumenty pochodne oraz aktywa i zobowiązania nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem, których Grupa ma zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności,
- pożyczki i należności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: (a) pożyczkami i należnościami, (b) inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

2.26.1. Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest wykazywany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień zawarcia transakcji. Aktywa finansowe zostają wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej, jeśli wynikające z umowy prawa Grupy do przepływów pieniężnych z tych aktywów wygasną, bądź, jeśli Grupa przeniesie prawo do tych aktywów na rzecz innego podmiotu nie zachowując kontroli, nie ponosząc ryzyka z nimi związanego oraz nie czerpiąc z nich korzyści.

Grupa wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

2.26.2. Wycena instrumentów finansowych na dzień nabycia

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane w wartości godziwej. Koszty transakcji korygują wartość początkową wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy.

2.26.3. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Grupa wycenia:

- według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz pozostałe zobowiązania finansowe,
- według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe z kategorii wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy oraz kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitał z aktualizacji wyceny.

Skutki wyceny aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do pozostałych kategorii ujmuje się jako zysk lub stratę w rachunku zysków i strat.

2.26.4. Pochodne instrumenty finansowe

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe do zabezpieczenia ryzyka kursowego wynikającego z działalności operacyjnej, finansowej lub inwestycyjnej. Zgodnie z przyjętą polityką operacji pieniężnych, Grupa nie posiada, ani nie emituje pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się według wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych, które nie są desygnowane do rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane jako zysk lub strata w rachunku zysków i strat.

2.26.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych jest ujmowany w momencie, kiedy istnieją obiektywne przesłanki, że zaistniały zdarzenia, które mogą mieć negatywny wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest, jako różnica między ich wartością bilansową, a wartością bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Odpis z tytułu utraty wartości w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ujmowany w przypadku znaczącego lub przedłużającego się spadku wartości godziwej takiej inwestycji poniżej ceny jej nabycia.

Wartość bilansowa poszczególnych aktywów finansowych o jednostkowo istotnej wartości poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Pozostałe aktywa finansowe są oceniane pod kątem utraty wartości zbiorczo, pogrupowane według podobnego poziomu ryzyka kredytowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczące aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujmowane są w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się poprzez przeniesienie do zysku lub straty bieżącego okresu skumulowanej straty ujętej w kapitale z aktualizacji wyceny do wartości godziwej.

Odpisy z tytułu utraty wartości są odwracane, jeśli późniejszy wzrost wartości odzyskiwalnej może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po dniu ujęcia straty z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do inwestycji w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży nie są odwracane przez wynik finansowy. Jeżeli wartość godziwa instrumentów dłużnych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży wzrośnie a jej wzrost może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po ujęciu utraty wartości to uprzednio ujętą stratę z tytułu utraty wartości odwraca się przez wynik finansowy.

2.27. Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

2.27.1. Sprzedaż wyrobów gotowych, towarów i świadczenie usług

Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów i przekazania nabywcy znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów i produktów oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji, jeżeli wynik transakcji dotyczącej świadczenia usługi można oszacować w wiarygodny sposób. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek wykonanych prac na dany dzień w stosunku do całości prac, które mają być wykonane. Jeżeli wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usługi nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

2.27.2. Przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej

Grupa rozpoznaje przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej w okresie, w którym zostały wygenerowane oraz, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne. Przychody te ujmowane są w przychodach ze sprzedaży.

2.27.3. Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu wynajmu rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres wynajmu na podstawie zawartych umów.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa Kapitałowa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu najmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

Przychody te ujmowane są w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.27.4. Programy lojalnościowe

Przychody ze sprzedaży są alokowane pomiędzy część dotyczącą programu lojalnościowego oraz inne komponenty transakcji sprzedaży. Część przychodu alokowana do programu lojalnościowego jest odraczana w czasie i rozpoznawana jako przychód ze sprzedaży w okresie, w którym Grupa wypełniła ciężące na niej zobowiązania wynikające z programu lub w którym stało się prawdopodobne, że uprawnienia uczestników programu nie zostaną zrealizowane.

2.27.5. Przychody finansowe

Przychody finansowe obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Grupę środków pieniężnych, pożyczek, innych oprocentowanych instrumentów, należne dywidendy, zyski z tytułu zbycia dostępnych do sprzedaży instrumentów finansowych, zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, zyski z tytułu różnic kursowych oraz zyski dotyczące instrumentów zabezpieczających (za wyjątkiem kontraktów na prawa do emisji CO₂), które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w rachunku zysków i strat według zasady memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy Grupa nabywa prawo do jej otrzymania.

2.27.6. Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Zaliczane do dotacji kwoty środków pieniężnych otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych w tym także budowie, zwiększają pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych.

2.28. Koszty

2.28.1. Koszt własny sprzedaży

Kosztami własnymi sprzedaży są wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Grupy za wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część stałych kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

2.28.2. Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży są to ewidencjonowane koszty związane ze sprzedażą. Do kosztów tych zalicza się między innymi:

- opakowania wysyłkowe,
- koszty transportu, załadunku, wyładunku,
- opłaty celne i prowizje handlowe,
- ubezpieczenia produktów w czasie transportu,
- utworzenie/rozwiązanie odpisów na należności z tytułu dostaw i usług za wyjątkiem odpisów na należności z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych (prezentowane w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych) oraz odsetek od należności (prezentowane w przychodach lub kosztach finansowych),
- i inne.

2.28.3. Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty:

- koszty ogólno-administracyjne związane z utrzymaniem określonych komórek Zarządu,
- koszty ogólno-produkcyjne (związane z produkcją, które nie dotyczą poszczególnych wydziałów, związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem komórek ogólnego przeznaczenia).

2.28.4. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

2.28.5. Płatności z tytułu leasingu finansowego

Płatności leasingowe są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowania oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiąca koszt finansowania jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

2.28.6. Koszty finansowe

Koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia, odwracanie dyskonta z tytułu rezerw, straty z tytułu różnic kursowych, straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Wszystkie koszty z tytułu odsetek są ustalane w oparciu o efektywną stopę procentową.

Koszty finansowe, które bezpośrednio można przyporządkować nabyciu, wytworzeniu danego składnika aktywów włącza się do ceny nabycia, wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego Grupa ujmuje jako koszt, w okresie, w którym zostały poniesione.

2.29. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Podatek odroczony wyliczany jest w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Podatek odroczony nie jest ujmowany w przypadku:

1. początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek,
2. różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości,
3. różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Dochody uzyskiwane z działalności w specjalnych strefach ekonomicznych mogą być zwolnione z podatku dochodowego do wysokości określonej w przepisach dotyczących specjalnych stref ekonomicznych. Przyszłe korzyści z tytułu zwolnienia z podatku dochodowego traktowane są jako ulga inwestycyjna i ujmowane, przez analogię, w oparciu o MSR 12, jako aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają wzajemnej kompensacie, jeżeli Grupa posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego oraz gdy dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową. Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku nie są dyskontowane i są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

2.30. Działalność zaniechana oraz aktywa przeznaczone do sprzedaży

Grupa klasyfikuje składniki aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Warunek zaliczenia aktywów do tej grupy stanowi aktywne poszukiwanie nabywcy przez kierownictwo Grupy oraz wysokie prawdopodobieństwo zbycia tych aktywów w ciągu jednego roku od daty ich zakwalifikowania, a także dostępność tych aktywów do natychmiastowej sprzedaży. Aktywa te wyceniane są w kwocie niższej z: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

2.31. Kontrakty długoterminowe

Jeżeli przychody i koszty z tytułu realizacji kontraktów długoterminowych można wiarygodnie oszacować Grupa Kapitałowa ujmuje je odpowiednio do stopnia zaawansowania realizacji na koniec okresu sprawozdawczego. Przewidywaną stratę z tytułu umowy długoterminowej ujmuje się niezwłocznie jako koszt.

Stopień zaawansowania realizacji umowy określany jest w protokole prac w toku.

Grupa Kapitałowa prezentuje kwotę brutto należną od zamawiającego - jako aktywa, kwotę brutto należną zamawiającemu jako zobowiązanie. Kwota brutto należna od zamawiającego jest kwotą

netto powstałą z pomniejszenia sumy poniesionych kosztów i ujętych zysków o sumę ujętych strat i należności wynikających z faktur częściowych dla wszystkich realizowanych na dany dzień umów, w przypadku których poniesione koszty wraz z ujętymi zyskami przewyższają kwoty należności wynikających z faktur częściowych. Kwota brutto należna zamawiającemu jest kwotą netto powstałą z pomniejszenia sumy poniesionych kosztów i ujętych zysków o sumę ujętych strat i należności wynikających z faktur częściowych dla wszystkich realizowanych na dany dzień umów, w przypadku których należności wynikające z faktur częściowych przewyższają poniesione koszty wraz z ujętymi zyskami (pomniejszonymi o ujęte straty).

3. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Sprawozdawczość segmentów działalności

Segmenty operacyjne

Grupa Kapitałowa identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Jednostce Dominującej, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Grupa Kapitałowa wyodrębnia następujące segmenty sprawozdawcze:

- Segment Nawozy (Jednostka Biznesowa Nawozy i Nitro),
 - Segment Pigmenty (Jednostka Biznesowa Pigmenty),
- oraz pozostałą działalność obejmującą między innymi energetykę, usługi portowe, unieszkodliwianie ścieków, składowanie odpadów, usługi laboratoryjne, wynajem nieruchomości oraz inną działalność nie możliwą do przypisania do poszczególnych segmentów.

Jednostka Biznesowa Nawozy oraz Jednostka Biznesowa Nitro zawierają się w Segmencie Nawozy.

Spółkę zależną Grupa Azoty Africa S.A., African Investment Group S.A. i zależną od niej spółkę AFRIG Trade SARL ujmuje się w Segmencie Nawozy, natomiast pozostałe spółki zależne w pozostałej działalności.

W segmentach operacyjnych Grupa Kapitałowa prezentuje koszty zarządu, koszty sprzedaży oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne przyporządkowując je do poszczególnych segmentów.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono w nocie „Segmenty operacyjne”. Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów ze sprzedaży, EBIT oraz EBITDA. Finansowanie Grupy Kapitałowej (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie poszczególnych spółek Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Rozliczenia stosowane przy przepływach wewnętrznych pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na bazie kosztów wytworzenia.

Obszary geograficzne

Grupa Kapitałowa prezentuje obszary geograficzne według następujących krajów lub regionów:

- Polska,
- Niemcy,
- Pozostałe kraje Unii Europejskiej,
- Kraje Ameryki Południowej,
- Pozostałe kraje.

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód jest ustalany według kryterium kraju przeznaczenia, tj. kraju, na którego rynek trafi produkt (niezależnie od siedziby odbiorcy hurtowego, którego działalność często ma zasięg globalny). Aktywa przypisane do obszaru są natomiast ustalane według ich geograficznego rozmieszczenia.

Segmenty operacyjne

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2017 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	2 167 484	385 699	46 394	2 599 577
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	226 686	(462)	801 345	1 027 569
Przychody ze sprzedaży razem	2 394 170	385 237	847 739	3 627 146
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 282 748)	(301 094)	(852 435)	(3 436 277)
koszty sprzedaży (-)	(105 537)	(7 426)	(13)	(112 976)
koszty zarządu (-)	(121 307)	(19 574)	(26 883)	(167 764)
Pozostałe przychody operacyjne	6 661	761	6 008	13 430
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(56 009)	(9 012)	(10 907)	(75 928)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT*	62 074	75 892	(9 595)	128 371
Przychody finansowe	x	x	x	3 345
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(18 170)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	x	x	x	13 103
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	126 649
Podatek dochodowy	x	x	x	(38 141)
Zysk netto	x	x	x	88 508
EBIT*	62 074	75 892	(9 595)	128 371
Amortyzacja	76 687	19 628	5 833	102 148
EBITDA**	138 761	95 520	(3 762)	230 519

* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

**Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2016 roku
przekształcone***

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	2 050 048	308 035	59 405	2 417 488
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	257 612	813	811 815	1 070 240
Przychody ze sprzedaży razem	2 307 660	308 848	871 220	3 487 728
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 205 686)	(296 688)	(863 375)	(3 365 749)
<i>koszty sprzedaży (-)</i>	(108 511)	(7 581)	-	(116 092)
<i>koszty zarządu (-)</i>	(135 111)	(21 000)	(24 576)	(180 687)
Pozostałe przychody operacyjne	4 315	1 602	8 942	14 859
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(55 110)	(138)	(11 323)	(66 571)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT**	51 179	13 624	5 464	70 267
Przychody finansowe	x	x	x	2 248
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(17 401)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	x	x	x	11 863
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	66 977
Podatek dochodowy	x	x	x	(26 883)
Zysk netto	x	x	x	40 094
EBIT**	51 179	13 624	5 464	70 267
Amortyzacja	65 242	18 546	5 453	89 241
EBITDA***	116 421	32 170	10 917	159 508

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

** Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

*** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2017 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 389 751	356 154	246 767	1 992 672
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	146 290
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	26 964	26 964
Aktywa ogółem	1 389 751	356 154	273 731	2 165 926
Zobowiązania segmentu	574 530	62 121	75 730	712 381
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	331 781
Zobowiązania ogółem	574 530	62 121	75 730	1 044 162

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2016 roku przekształcone*

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 361 128	295 985	222 990	1 880 103
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	120 470
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	25 712	25 712
Aktywa ogółem	1 361 128	295 985	248 702	2 026 285
Zobowiązania segmentu	550 774	73 450	46 231	670 455
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	317 721
Zobowiązania ogółem	550 774	73 450	46 231	988 176

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nieprzypisane do segmentów aktywa stanowią wartość 146 290 tys. zł, na które składają się:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty w kwocie 69 338 tys. zł,
 - aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 33 917 tys. zł,
 - należności z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) w kwocie 36 429 tys. zł,
 - zaliczki otrzymane w kwocie 2 950 tys. zł,
 - należności z tytułu innych podatków, dotacji, ceł i ubezpieczeń społecznych w kwocie 1 615 tys. zł,
 - pozostałe tytuły w kwocie 2 041 tys. zł,
- ponieważ te aktywa są zarządzane na poziomie Grupy Kapitałowej.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nieprzypisane do segmentów zobowiązania stanowią wartość 331 781 tys. zł, na które składają się:

- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 296 199 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń z pracownikami w kwocie 8 101 tys. zł,
- rezerwy w kwocie 7 609 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych w kwocie 8 063 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 4 180 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu emisji do atmosfery w kwocie 3 126 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych w kwocie 2 053 tys. zł,
- pozostałe tytuły w kwocie 2 450 tys. zł,

ponieważ te zobowiązania są zarządzane na poziomie Grupy Kapitałowej.

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2017 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	155 336	28 152	36 625	220 113
Nakłady na wartości niematerialne	5 621	656	191	6 468
Razem nakłady	160 957	28 808	36 816	226 581
Amortyzacja segmentu	76 687	19 628	5 833	102 148
Razem amortyzacja	76 687	19 628	5 833	102 148

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2016 roku przekształcone*

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	238 917	31 754	89 065	359 736
Nakłady na wartości niematerialne	23 240	158	15 077	38 475
Razem nakłady	262 157	31 912	104 142	398 211
Amortyzacja segmentu	65 242	18 546	5 453	89 241
Razem amortyzacja	65 242	18 546	5 453	89 241

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Obszary geograficzne

Przychody według obszarów geograficznych

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Polska	1 580 119	1 536 564
Niemcy	296 713	254 160
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	613 268	495 698
Kraje Ameryki Południowej	36 136	73 002
Pozostałe kraje	73 341	58 064
Razem	2 599 577	2 417 488

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Lokalizacja aktywów trwałych*

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone**
Polska	1 479 562	1 372 678
Senegal	738	37 486
	1 480 300	1 410 164

* Prezentowane aktywa trwałe nie obejmują instrumentów finansowych i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

** Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Żaden pojedynczy klient nie odpowiadał za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w 2017 jak i w 2016 roku.

Nota 1 Przychody ze sprzedaży

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Przychody ze sprzedaży produktów i usług, w tym:	2 574 196	2 397 925
Przychody ze sprzedaży produktów	2 549 413	2 359 534
Przychody ze sprzedaży usług	24 783	38 391
Przychody ze sprzedaży umów o usługę budowlaną	374	18
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	24 249	17 636
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	758	1 909
	2 599 577	2 417 488

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 2 Koszty działalności operacyjnej

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Amortyzacja	102 148	89 241
Zużycie materiałów i energii	1 637 424	1 532 521
Usługi obce	187 497	170 503
Podatki i opłaty	100 268	88 704
Wynagrodzenia	255 263	249 920
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	79 741	73 475
Pozostałe koszty rodzajowe	49 286	76 423
Koszty według rodzaju	2 411 627	2 280 787
Zmiana stanu produktów (+/-)	5 401	4 252
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki (-)	(25 178)	(1 091)
Koszty sprzedaży (-)	(112 976)	(116 092)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(167 764)	(180 687)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	16 858	11 561
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2 127 968	1 998 730
w tym podatek akcyzowy	7 369	8 827

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Koszty amortyzacji ujęte w poszczególnych pozycjach rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach:

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	93 251	80 859
Koszty ogólnego zarządu	8 897	8 382
Amortyzacja ogółem	102 148	89 241

W pozycji „Wynagrodzenia” Grupa Kapitałowa ujmuje:

- wynagrodzenia wypłacone i należne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy,
- rezerwy na nagrodę roczną i premię motywacyjną bez narzutów,
- koszty programów określonych świadczeń (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na odprawę emerytalne i rentowe),
- koszty innych długoterminowych świadczeń pracowniczych (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na nagrodę jubileuszową).

W pozycji „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” Grupa Kapitałowa ujmuje:

- ubezpieczenia społeczne,
- narzuty od rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną,
- odpisy i rezerwy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- szkolenia,
- pozostałe (odzież ochronna i robocza, posiłki profilaktyczne, składki na pracowniczy program emerytalny).

Nota 2.1 Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów i usług	2 108 293	1 989 364
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych umów o roboty budowlane	628	-
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych towarów i materiałów	16 858	11 555
Koszt wytworzenia/nabycia praw majątkowych	2 189	(2 189)
	2 127 968	1 998 730

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 2.2 Koszty świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Wynagrodzenia wypłacone i należne	260 408	248 766
Ubezpieczenia społeczne	50 926	47 588
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	15 121	11 257
Szkolenia	913	1 202
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń	(1 410)	1 269
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych	(4 359)	(2 062)
Zmiana stanu rezerw na niewykorzystane urlopy	(612)	624
Zmiana stanu rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną	2 832	1 334
Zmiana stanu pozostałych rezerw pracowniczych	(1 825)	881
Pozostałe	13 010	12 536
	335 004	323 395
Średnie zatrudnienie	3 405	3 231

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W pozycji „Pozostałe” Grupa Kapitałowa ujmuje koszty:

- odzieży ochronnej i roboczej,
- posiłków profilaktycznych,
- składek na pracowniczy program emerytalny,
- specjalistycznych badań lekarskich,
- inne pozostałe.

Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Zysk ze zbycia aktywów		
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	287	296
	287	296
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
Pozostałe	252	19
	252	19
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	97	608
Otrzymane odszkodowania	432	100
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	731	704
Rozwiązanie rezerw	4 805	8 409
Dotacje	3 938	1 611
Pozostałe	2 888	3 112
	12 891	14 544
	13 430	14 859

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka na skutek zawartej umowy dotyczącej kwestii rozliczenia zobowiązań wobec kontrahenta z tytułu doradztwa technicznego związanego z dostawą fosforytów z Senegalu rozwiązała rezerwę z tego tytułu w kwocie 4 701 tys. zł oraz wykorzystała pozostałą część rezerwy w kwocie 4 710 tys. zł.

Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Utworzone odpisy aktualizujące		
Wartości niematerialne	37 791	28 124
Rzeczowe aktywa trwałe	3 232	1 837
Pozostałe	89	133
	41 112	30 094
Pozostałe koszty operacyjne		
Straty z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	38	47
Kary i odszkodowania	8 433	4 639
Przestoje instalacji	153	167
Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	260	962
Koszty usuwania skutków awarii	909	220
Utworzone rezerwy	21 700	11 823
Pozostałe, w tym:	3 323	18 619
nieodpłatne przekazania (darowizny)	1 138	1 395
	34 816	36 477
	75 928	66 571

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku odniesiono w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych odpis aktualizujący wartość pozycji wartości niematerialnych „Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych” w kwocie 37 791 tys. zł dotyczący tych aktywów posiadanych przez spółkę zależną African Investment Group S.A. (opisany w nocie 12 Wartości niematerialne).

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Jednostka Dominująca spisała w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych rzeczowe aktywa trwałe w budowie w kwocie 3 150 tys. zł dotyczące wstępnej fazy inwestycji związanej z nadzorem nad przygotowaniem do realizacji projektu budowy i eksploatacji kopalni fosforytów w Senegal. Zadanie nie będzie kontynuowane.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa utworzyła w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych:

- rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu przekroczenia dopuszczalnej wielkości emisji SO₂ w kwocie 6 904 tys. zł,
- rezerwy na ochronę środowiska w kwocie 14 889 tys. zł (w tym na rekultywację składowisk uwzględniającą użycie osadów ze zbiorników osadowych 13 754 tys. zł),
- rezerwy na odszkodowania za szkody rzeczowe w kwocie 2 726 tys. zł,
- rezerwy na sprawy sądowe w kwocie 3 205 tys. zł,
- rezerwy pozostałe na kwotę 880 tys. zł.

Nota 5 Przychody finansowe

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Przychody odsetkowe		
Odsetki od lokat bankowych	95	234
Odsetki od należności z tytułu dostaw i usług	778	290
Odsetki od cash pooling	1 061	469
Pozostałe przychody odsetkowe	25	43
	1 959	1 036
Pozostałe przychody finansowe	1 386	1 212
	3 345	2 248

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 6 Koszty finansowe

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Koszty odsetkowe		
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym	2 204	901
Odsetki od pożyczek	6 464	6 396
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	816	751
Odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i usług	120	193
Odsetki od zobowiązań do budżetu	130	69
Odsetki od cash pooling	2 011	688
Pozostałe koszty odsetkowe	2 303	2 389
	14 048	11 387
Pozostałe koszty finansowe		
Strata na różnicach kursowych	565	3 565
Odwrócenie dyskonta rezerw	942	943
Pozostałe koszty finansowe	2 615	1 506
	4 122	6 014
	18 170	17 401

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Strata na różnicach kursowych		
Strata na różnicach kursowych zrealizowanych	(1 671)	3 976
Strata z wyceny na dzień bilansowy należności i zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek	(381)	(939)
Strata z wyceny na dzień bilansowy - pozostałe tytuły	2 617	528
	565	3 565

Nota 7 Podatek dochodowy

Nota 7.1 Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	28 443	11 825
Korekty dotyczące podatku bieżącego z lat ubiegłych	(327)	(1 063)
Odroczony podatek dochodowy		
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	10 025	16 121
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	38 141	26 883

Nota 7.2 Efektywna stopa podatkowa

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Zysk przed opodatkowaniem	126 649	66 977
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	24 063	12 726
Różnice wynikające z zastosowania stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	(4 856)	(7 440)
Efekt podatkowy przychodów trwale niebędących przychodami według przepisów podatkowych (+/-)	(2 489)	(3 669)
Efekt podatkowy kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych (+/-)	5 552	2 563
Efekt podatkowy strat podatkowych odliczonych w okresie (+/-)	215	-
Nierozpoznane aktywo na straty podatkowe w spółkach zależnych	2 298	2 425
Nierozpoznane aktywo na odpis aktualizujący wartości niematerialne	11 338	-
Nierozpoznane aktywo na odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług	5 668	6 009
Pozostałe(+/-)	(3 648)	14 269
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	38 141	26 883
Efektywna stopa podatkowa	30,1%	40,1%

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Stawka podatku mająca zastosowanie w odniesieniu do dochodów Grupy Kapitałowej obowiązująca w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym wynosi 19%. Dla jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej działających za granicą obowiązująca stawka podatku wynosi 30%.

Efektywna stopa podatkowa wynosi 30,1% i jest w głównej mierze wynikiem występowania w Spółce ujemnej różnicy trwałej, czyli kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania przychodów według przepisów podatkowych. Na jej wartość wpływa głównie utworzony odpis aktualizujący wartość pozycji wartości niematerialnych „Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych” spółki zależnej African Investment Group S.A. (opisany w nocie 12 Wartości niematerialne) oraz utworzona przez Jednostkę Dominującą rezerwa na kary finansowe z tytułu przekroczenia emisji szkodliwych substancji do środowiska.

Nota 7.3 Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat (+/-)		
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	63	(607)
Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach	63	(607)

Nota 7.4 Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2017	31.12.2016 przekształcone*	31.12.2017	31.12.2016 przekształcone*
Rzeczowe aktywa trwałe	(17 994)	(22 446)	23 853	13 611
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczone)	(17 994)	(22 446)	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczone)	-	-	23 853	13 611
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(7 667)	(7 732)	-	-
Prawo wieczystego użytkowania gruntów, którego wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczone)	(7 667)	(7 732)	-	-
Nieruchomości inwestycyjne	(292)	(245)	3 115	2 822
Nieruchomości inwestycyjne, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczone)	(292)	(245)	-	-
Nieruchomości inwestycyjne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczone)	-	-	3 115	2 822
Wartości niematerialne	(7)	(39)	741	488
Wartości niematerialne, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczone)	(7)	(39)	-	-
Wartości niematerialne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczone)	-	-	741	488
Aktywa finansowe	(54)	(54)	1 394	1 393
Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji w spółkach stowarzyszonych	(54)	(54)	-	-

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2017	31.12.2016 przekształcone*	31.12.2017	31.12.2016 przekształcone*
Pozostałe	-	-	1 394	1 393
Zapasy i prawa majątkowe	(1 703)	(1 634)	4 473	5 934
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 703)	(1 634)	-	-
Prawa do emisji CO ₂ (otrzymane nieodpłatnie)	-	-	4 465	5 868
Pozostałe	-	-	8	66
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1 596)	(1 390)	133	348
Świadczenia pochodzenia z kogeneracji i prawa majątkowe (certyfikaty energetyczne)	-	-	31	250
Naliczone odsetki od należności (odsetki od pożyczek)	-	-	102	98
Odpisy aktualizujące wartość należności	(111)	(172)	-	-
Pozostałe	(1 485)	(1 218)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(15 354)	(14 567)	68	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	(318)	(320)	-	-
Nieopłacone składki ZUS	(240)	(269)	-	-
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(4 612)	(4 655)	-	-
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(2 262)	(2 914)	-	-
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO ₂	(7 508)	(6 328)	-	-
Naliczone odsetki od zobowiązań	(13)	(12)	-	-
Naliczone odsetki i prowizje od kredytów	(348)	(51)	-	-
Pozostałe	(53)	(18)	68	-
Świadczenia pracownicze	(13 979)	(14 517)	-	-
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	(7 301)	(7 879)	-	-
Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	(3 438)	(3 582)	-	-
Rezerwy na ZFŚS po dacie zatrudnienia	(1 499)	(1 308)	-	-
Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze	(1 218)	(1 389)	-	-
Pozostałe	(523)	(359)	-	-

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2017	31.12.2016 przekształcone*	31.12.2017	31.12.2016 przekształcone*
Rezerwy	(12 471)	(9 955)	-	-
Rezerwy na ochronę środowiska	(10 943)	(7 935)	-	-
Rezerwy na sprawy bierne	(634)	-	-	-
Rezerwy z pozostałych tytułów	(607)	(1 876)	-	-
Rezerwy na bonusy, upusty	(2)	(2)	-	-
Rozliczenia z tytułu ZFŚS	-	(26)	-	-
Pozostałe	(285)	(116)	-	-
Zobowiązania finansowe	(32)	(3)	-	416
Wycena kontraktów terminowych	-	-	-	416
Pozostałe	(32)	(3)	-	-
Strata podatkowa	(80)	(83)	-	-
Pozostałe	-	(92)	62	259
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(71 229)	(72 757)	33 839	25 271
Kompensata	33 797	25 271	(33 797)	(25 271)
Aktywo (-) z tytułu podatku odroczonego ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(37 432)	(47 486)	42	-

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 7.5 Zmiana różnic przejściowych

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):				Stan na dzień 31.12.2017
	Stan na dzień 01.01.2017	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia	
Rzeczowe aktywa trwałe	(8 835)	14 694	-	-	5 859
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczonych)	(22 446)	4 452	-	-	(17 994)
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczonych)	13 611	10 242	-	-	23 853
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(7 732)	65	-	-	(7 667)
Prawo wieczystego użytkowania gruntów, którego wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczony)	(7 732)	65	-	-	(7 667)
Nieruchomości inwestycyjne	2 577	246	-	-	2 823
Nieruchomości inwestycyjne, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczonych)	(245)	(47)	-	-	(292)
Nieruchomości inwestycyjne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczony)	2 822	293	-	-	3 115
Wartości niematerialne	449	285	-	-	734
Wartości niematerialne, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczony)	(39)	32	-	-	(7)
Wartości niematerialne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczony)	488	253	-	-	741
Aktywa finansowe	1 339	1	-	-	1 340
Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji w spółkach stowarzyszonych	(54)	-	-	-	(54)
Pozostałe	1 393	1	-	-	1 394

Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):					
	Stan na dzień 01.01.2017	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia	Stan na dzień 31.12.2017
Zapasy i prawa majątkowe	4 300	(1 530)	-	-	2 770
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 634)	(69)	-	-	(1 703)
Prawa do emisji CO2 (otrzymane nieodpłatnie)	5 868	(1 403)	-	-	4 465
Pozostałe	66	(58)	-	-	8
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1 042)	(427)	-	6	(1 463)
Świadectwa pochodzenia z kogeneracji i prawa majątkowe (certyfikaty energetyczne)	250	(219)	-	-	31
Naliczone odsetki od należności (odsetki od pożyczek)	98	4	-	-	102
Odpisy aktualizujące wartość należności	(172)	61	-	-	(111)
Pozostałe	(1 218)	(273)	-	6	(1 485)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(14 567)	(719)	-	-	(15 286)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(320)	2	-	-	(318)
Nieopłacone składki ZUS	(269)	29	-	-	(240)
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(4 449)	(163)	-	-	(4 612)
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(2 914)	652	-	-	(2 262)
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO2	(6 326)	(1 182)	-	-	(7 508)
Naliczone odsetki od zobowiązań	(12)	(1)	-	-	(13)
Naliczone odsetki i prowizje od kredytów	(51)	(297)	-	-	(348)
Pozostałe	(226)	241	-	-	15
Świadczenia pracownicze	(14 517)	473	63	2	(13 979)
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	(7 879)	508	70	-	(7 301)
Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	(3 593)	189	(47)	2	(3 449)
Rezerwy na ZFŚS po dacie zatrudnienia	(1 286)	(215)	(2)	-	(1 503)
Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze	(1 578)	333	42	-	(1 203)

Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):					
	Stan na dzień 01.01.2017	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia	Stan na dzień 31.12.2017
Pozostałe	(181)	(342)	-	-	(523)
Rezerwy	(9 955)	(2 516)	-	-	(12 471)
Rezerwy na ochronę środowiska	(7 935)	(3 008)	-	-	(10 943)
Rezerwy na sprawy bierne	-	(634)	-	-	(634)
Rezerwy z pozostałych tytułów	(1 795)	1 188	-	-	(607)
Rezerwy na bonusy, upusty	(2)	-	-	-	(2)
Rozliczenia z tytułu ZFŚS	(26)	26	-	-	-
Pozostałe	(197)	(88)	-	-	(285)
Zobowiązania finansowe	413	(445)	-	-	(32)
Wycena kontraktów terminowych	416	(416)	-	-	-
Pozostałe	(3)	(29)	-	-	(32)
Strata podatkowa	(83)	3	-	-	(80)
Pozostałe	167	(105)	-	-	62
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(47 486)	10 025	63	8	(37 390)

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):				Stan na dzień 31.12.2016 przekształcone*
	Stan na dzień 01.01.2016 przekształcone*	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia	
Rzeczowe aktywa trwałe	(21 636)	12 801	-	-	(8 835)
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczonych)	(26 706)	4 260	-	-	(22 446)
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczonych)	5 070	8 541	-	-	13 611
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(6 380)	(1 352)	-	-	(7 732)
Prawo wieczystego użytkowania gruntów, którego wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczony)	(6 380)	(1 352)	-	-	(7 732)
Nieruchomości inwestycyjne	2 510	67	-	-	2 577
Nieruchomości inwestycyjne, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczonych)	(182)	(63)	-	-	(245)
Nieruchomości inwestycyjne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczony)	2 692	130	-	-	2 822
Wartości niematerialne	(1 607)	2 102	-	(46)	449
Wartości niematerialne, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczony)	(48)	9	-	-	(39)
Wartości niematerialne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczony)	(1 559)	2 093	-	(46)	488
Aktywa finansowe	1 339	-	-	-	1 339
Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji w spółkach stowarzyszonych	(54)	-	-	-	(54)
Pozostałe	1 393	-	-	-	1 393
Zapasy i prawa majątkowe	3 763	522	-	15	4 300

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):				Stan na dzień 31.12.2016 przekształcone*
	Stan na dzień 01.01.2016 przekształcone*	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia	
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 280)	(369)	-	15	(1 634)
Prawa do emisji CO2 (otrzymane nieodpłatnie)	5 903	(35)	-	-	5 868
Pozostałe	(860)	926	-	-	66
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(447)	(594)	-	(1)	(1 042)
Świadcstwa pochodzenia z kogeneracji i prawa majątkowe (certyfikaty energetyczne)	20	230	-	-	250
Naliczone odsetki od należności (odsetki od pożyczek)	87	11	-	-	98
Odpisy aktualizujące wartość należności	75	(247)	-	-	(172)
Pozostałe	(629)	(588)	-	(1)	(1 218)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(17 911)	3 344	-	-	(14 567)
Zobowiązania z tytułu leasingu PWUG	(467)	147	-	-	(320)
Nieopłacone składki ZUS	(272)	3	-	-	(269)
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(4 360)	(295)	-	-	(4 655)
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe bierne	(2 584)	(330)	-	-	(2 914)
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO2	(10 188)	3 862	-	-	(6 326)
Naliczone odsetki od zobowiązań	(3)	(9)	-	-	(12)
Naliczone odsetki i prowizje od kredytów	-	(51)	-	-	(51)
Pozostałe	(37)	17	-	-	(20)
Świadczenia pracownicze	(13 669)	(236)	(607)	(5)	(14 517)
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	(8 061)	182	(405)	-	(8 284)
Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	(3 058)	(351)	(179)	(5)	(3 593)
Rezerwy na ZFŚS	(1 072)	(227)	13	-	(1 286)
Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze	(1 478)	(64)	(36)	-	(1 578)
Pozostałe	-	224	-	-	224
Rezerwy	(8 986)	(969)	-	-	(9 955)

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):				Stan na dzień 31.12.2016 przekształcone*
	Stan na dzień 01.01.2016 przekształcone*	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia	
Rezerwy na ochronę środowiska	(8 785)	850	-	-	(7 935)
Rezerwy z pozostałych tytułów	(17)	(1 778)	-	-	(1 795)
Rezerwy na bonusy, upusty	-	(2)	-	-	(2)
Rozliczenia z tytułu ZFŚS	-	(26)	-	-	(26)
Pozostałe	(184)	(13)	-	-	(197)
Zobowiązania finansowe	1	412	-	-	413
Wycena kontraktów terminowych	-	416	-	-	416
Pozostałe	1	(4)	-	-	(3)
Strata podatkowa	-	(83)	-	-	(83)
Pozostałe	61	106	-	-	167
Aktywa(-)/Rezerwa(+) z tytułu podatku odroczonego	(62 962)	16 120	(607)	(37)	(47 486)

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Istotne zmiany różnic przejściowych ujęte w rachunku zysków i strat i innych całkowitych dochodów w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku:

- zmiana w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” - zmniejszenie aktywa o kwotę 14 742 tys. zł, w stosunku do 31 grudnia 2016 roku, wynika głównie z:
 - utworzenia rezerwy na podatek odroczony na kwotę 10 066 tys. zł - zwiększenie się różnicy między wartościami bilansowymi a podatkowymi, w szczególności w pozycji *Urządzenia techniczne i maszyny*, w związku z dłuższymi okresami użytkowania ustalonymi dla celów amortyzacji bilansowej niż podatkowej,
 - zmniejszenia aktywa z tytułu podatku odroczonego o kwotę 4 500 tys. zł - zmniejszenie się różnicy między wartościami podatkowymi a bilansowymi, w szczególności w pozycji *Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej*, w związku ze zwiększeniem stawek amortyzacji podatkowej środków trwałych, dla których okresowo w poprzednich latach była ona obniżana,
- zmiana w pozycji „Zapasy i prawa majątkowe” - zwiększenie aktywa o kwotę 1 413 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2016 roku wynika przede wszystkim ze zmniejszenia rezerwy na podatek odroczony z tytułu praw do emisji CO₂ o kwotę 1 403 tys. zł (rezerwa utworzona nadmiernie),
- zmiana w pozycji „Rezerwy” - zwiększenie aktywa o kwotę 2 516 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2016 roku wynika głównie z:
 - zwiększenia rezerwy na ochronę środowiska - zawiązano aktywo z tytułu podatku odroczonego o wartości 3 008 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2016 roku,
 - zmniejszenia rezerwy z pozostałych tytułów w stosunku do 31 grudnia 2016 roku - zmniejszono aktywo z tytułu podatku odroczonego o kwotę 1 188 tys. zł.

Nota 7.6 Nieujęte aktywa/rezerwa z tytułu odroczonego podatku

Na dzień bilansowy nie zostały wykazane następujące aktywa z tytułu podatku odroczonego:

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Straty podatkowe - przychody	2 279	2 441
Różnice przejściowe	16 729	6 057
	19 008	8 498

Nieujęte na dzień 31 grudnia 2017 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczą:

- podatku odroczonego w kwocie 5 576 tys. zł od odpisu aktualizującego wartości przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług spółki zależnej African Investment Group S.A.,
- podatku odroczonego w kwocie 11 153 tys. zł od odpisu aktualizującego wartość wartości niematerialnych spółki zależnej African Investment Group S.A.,
- podatku odroczonego w kwocie 1 161 tys. zł od strat podatkowych spółki zależnej African Investment Group S.A. za 2017 rok,
- podatku odroczonego w kwocie 1 118 tys. zł od strat podatkowych spółki zależnej PDH Polska S.A. za 2017 rok.

Zgodnie z przepisami prawa Senegal straty podatkowe mogą być rozliczane przez 3 lata do wysokości zysku w roku, w którym strata jest wykorzystywana. Ze względu na prowadzenie prac eksploaracyjnych złóż mineralnych, które to z zasady nie przynoszą dochodów, wysoce prawdopodobne jest, że spółka nie osiągnie zysku do opodatkowania, od którego będzie można odpisać powyższe nieujęte aktywa.

Nota 8 Działalność zaniechana

W 2017 oraz 2016 roku w Grupie Kapitałowej nie wystąpiła działalność zaniechana.

Nota 9 Zysk na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Zysk netto	108 976	70 915
Liczba akcji na początek okresu	75 000 000	75 000 000
Liczba akcji na koniec okresu	75 000 000	75 000 000
Średnia ważona liczba akcji w okresie	75 000 000	75 000 000
Zysk na jedną akcję: Z działalności kontynuowanej:		
Podstawowy (zł)	1,45	0,95
Rozwodniony (zł)	1,45	0,95

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Nie występują czynniki powodujące rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Grunty	2 734	4 504
Budynki i budowle	423 447	318 181
Maszyny i urządzenia	734 658	587 434
Środki transportu	9 533	11 618
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	15 997	13 261
	1 186 369	934 998
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	220 883	361 282
	1 407 252	1 296 280

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, w stosunku do 31 grudnia 2016 roku, rzeczowe aktywa trwałe uległy istotnemu zwiększeniu w pozycjach budynki i budowle oraz maszyny i urządzenia w wyniku przyjęcia na stan aktywów z rzeczowych aktywów trwałych w budowie:

- zadania inwestycyjnego „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją EC II” na kwotę 135 434 tys. zł,
- zadania inwestycyjnego „Modernizacja instalacji amoniaku” na kwotę 95 643 tys. zł,
- zadania inwestycyjnego „Rozwój logistyki ZCH Police II Etap” na kwotę 29 692 tys. zł.

Zestawienie netto rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2017 roku	4 504	318 181	587 434	11 618	13 261	361 282	1 296 280
Zwiększenia, w tym (+):	800	125 693	225 434	2 572	6 016	214 023	574 538
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	26	124 993	218 185	1 547	6 014	214 023	564 788
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	2 953	490	-	-	3 443
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	774	699	4 223	523	1	-	6 220
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia pozostałe	-	1	73	12	1	-	87
Zmniejszenia, w tym (-):	(2 570)	(20 427)	(78 210)	(4 657)	(3 280)	(354 422)	(463 566)
Amortyzacja	-	(19 332)	(73 508)	(3 347)	(3 244)	-	(99 431)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	-	(1)	(216)	(10)	-	(227)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(13)	(3 518)	(336)	(1)	(39)	(3 907)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(350 640)	(350 640)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	(6)	(1)	(74)	-	(3 150)	(3 231)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	(37)	(25)	(7)	-	(69)
Zmniejszenia pozostałe	(2 570)	(1 076)	(1 145)	(659)	(18)	(593)	(6 061)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	2 734	423 447	734 658	9 533	15 997	220 883	1 407 252

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016 roku przekształcone*	3 955	315 358	440 422	12 301	11 723	278 563	1 062 322
Zwiększenia, w tym (+):	549	26 040	211 750	2 686	4 157	321 688	566 870
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	549	25 912	204 852	1 199	4 148	321 688	558 348
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	630	1 453	-	-	2 083
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	128	1 258	6	-	-	1 392
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	46	28	9	-	83
Zwiększenia pozostałe	-	-	4 964	-	-	-	4 964
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(23 217)	(64 738)	(3 369)	(2 619)	(238 969)	(332 912)
Amortyzacja	-	(17 594)	(63 323)	(3 251)	(2 618)	-	(86 786)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(51)	(242)	(38)	-	-	(331)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(363)	(1 168)	(68)	(1)	(532)	(2 132)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(235 780)	(235 780)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	(5)	(12)	-	(1 820)	(1 837)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	(302)	-	-	-	-	(302)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia pozostałe	-	(4 907)	-	-	-	(837)	(5 744)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku przekształcone*	4 504	318 181	587 434	11 618	13 261	361 282	1 296 280

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zestawienie rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Stan na dzień 31.12.2017 roku							
Wartość bilansowa brutto	3 768	972 481	1 841 627	34 395	55 814	230 231	3 138 316
Skumulowane umorzenie (-)	(764)	(454 259)	(999 205)	(24 608)	(37 060)	-	(1 515 896)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(270)	(94 775)	(107 764)	(254)	(2 757)	(9 348)	(215 168)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	2 734	423 447	734 658	9 533	15 997	220 883	1 407 252
Stan na dzień 31.12.2016 roku przekształcone*							
Wartość bilansowa brutto	5 548	846 018	1 638 129	33 658	50 731	367 480	2 941 564
Skumulowane umorzenie (-)	-	(432 273)	(938 676)	(21 337)	(34 712)	-	(1 426 998)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 044)	(95 564)	(112 019)	(703)	(2 758)	(6 198)	(218 286)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku przekształcone*	4 504	318 181	587 434	11 618	13 261	361 282	1 296 280

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, rzeczowych aktywów trwałych Grupy Kapitałowej będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 726 869 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 706 548 tys. zł).

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2017 roku	1 044	95 564	112 019	703	2 758	6 198	218 286
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	6	1	74	-	3 150	3 231
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	(774)	(699)	(4 223)	(523)	(1)	-	(6 220)
Pozostałe zmniejszenia	-	(96)	(33)	-	-	-	(129)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2017 roku	270	94 775	107 764	254	2 757	9 348	215 168
Wartość odpisów na dzień 01.01.2016 roku przekształcone*	1 044	95 692	113 272	697	2 758	4 378	217 841
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	5	12	-	1 820	1 837
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(128)	(1 258)	(6)	-	-	(1 392)
Pozostałe zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-
Wartość odpisów na dzień 31.12.2016 roku przekształcone*	1 044	95 564	112 019	703	2 758	6 198	218 286

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Jednostka Dominująca spisała rzeczowe aktywa trwałe w budowie w kwocie 3 150 tys. zł, w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, dotyczące wstępnej fazy inwestycji związanej z nadzorem nad przygotowaniem do realizacji projektu budowy i eksploatacji kopalni fosforytów w Senegalu. Zadanie nie będzie kontynuowane.

Środki trwałe objęte odpisem aktualizującym w okresie sprawozdawczym należą do segmentu Pigmenty i segmentu Nawozy.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Grupa Kapitałowa otrzymała 326 tys. zł od stron trzecich z tytułu odszkodowań za spadek wartości lub utratę elementów rzeczowego majątku trwałego.

W ciągu roku obrotowego 2017 aktywowano koszty finansowania zewnętrznego w kwocie 411 tys. zł na rzeczowe aktywa trwałe w budowie (odsetki i prowizje od pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - warunki pożyczek opisano w nocie 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek). W 2016 roku aktywowano kwotę 1 834 tys. zł.

Odpisy aktualizujące tworzy się, gdy istnieją przesłanki wystąpienia utraty wartości oraz gdy w wyniku testu na utratę wartości oszacowana wartość odzyskiwalna jest mniejsza niż wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych lub gdy z indywidualnej analizy wynika, że składnik majątku utracił przydatność. Odpisy odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Zmniejszenie odpisów może być efektem ich rozwiązania, w przypadku gdy oszacowana wartość odzyskiwalna jest wyższa niż wartość bilansowa lub wykorzystania ze względu na likwidację składnika rzeczowych aktywów trwałych przednio objętego odpisem. Rozwiązanie odpisów następuje w pozostałe przychody operacyjne.

Test na utratę wartości

Grupa Kapitałowa oceniła, iż istnieją przesłanki do przeprowadzenia testu na utratę wartości. Zidentyfikowano zarówno przesłanki wskazujące na możliwość zmniejszenia odpisów dokonanych w poprzednich okresach (głównie spadek stóp procentowych wpływający na obniżenie stopy dyskontowej WACC), jak również przesłanki, które wskazywały, iż może zaistnieć potrzeba zwiększenia odpisów z tytułu utraty wartości aktywów (głównie zmiana przewidywanego okresu użytkowania składowiska odpadów).

Grupa Kapitałowa przeprowadziła test na dzień 31 grudnia 2017 roku dla rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w dwóch wyodrębnionych ośrodkach wypracowujących środki pieniężne, tj. CGU Nawozy oraz CGU Pigmenty.

Prognoza przyszłych przepływów pieniężnych została sporządzona zgodnie z metodologią określoną w ramach MSR 36 „Utrata wartości aktywów”, bez uwzględniania przychodów i kosztów z tytułu działalności pozaoperacyjnej i finansowej oraz podatku dochodowego. Zgodnie z wymaganiami MSR do prognozy przyjęte zostały stałe kursy walutowe z dnia bilansowego wynoszące dla USD 3,4813 zł i dla EUR 4,1709 zł. Zgodnie z MSR 36 nie ujmowano nakładów na inwestycje rozwojowe, które rozpoczną się po dniu testu.

Do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych wykorzystano średni ważony koszt kapitału w wysokości 6,51%, wyliczony w ujęciu realnym przed opodatkowaniem.

Wartość odzyskiwalna rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych została ustalona z zastosowaniem metody kalkulacji wartości użytkowej. Określenie wartości użytkowej zostało przeprowadzone na poziomie jednostek generujących przepływy pieniężne (CGU Nawozy i CGU Pigmenty).

W wyniku przeprowadzonego na 31 grudnia 2017 testu na utratę wartości aktywów uzyskano nadwyżkę wartości użytkowej nad wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Jednostka Dominująca podjęła decyzję, aby nie rozwiązywać odpisu aktualizującego wartość majątku trwałego, ze względu na fakt, iż kwoty nadwyżki wartości użytkowej nad wartością księgową są nieistotne w relacji do wartości majątku.

Nakłady na istotne rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Do najistotniejszych nakładów inwestycyjnych składających się na rzeczowe aktywa trwałe w budowie należą:

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Instalacja do produkcji propylenu metodą PDH	89 808	57 519
Modernizacja turbozespołu TUP-12	12 903	-
Zmiana technologii produkcji kwasu fosforowego	12 591	8 374
Wymiana suszarni nawozów 311XPN-2	9 232	-
Wykonanie instalacji odazotowania spalin -optymalizacja pracy instalacji IOS	8 737	-
Modernizacja ramp przeladunkowych	6 093	-
Modernizacja instalacji amoniaku	-	89 031
Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją EC II	-	55 676
Rozwój logistyki II etap	-	25 280
Modernizacja wału przeciwpowodziowego	-	9 194
	139 364	245 074

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu finansowym

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Maszyny i urządzenia	4 316	3 836
Środki transportu	3 006	4 238
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych w leasingu finansowym	7 322	8 074

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Jednostka Dominująca użytkuje środki transportu bliskiego na podstawie długoterminowej umowy najmu, która zgodnie z MSR 17 spełnia definicje leasingu finansowego. Umowa najmu została zawarta w 2009 roku na podstawie, której użytkowane są środki transportu bliskiego (53 szt.; wózki widłowe, koparki, spycharki) przez okres minimum 5 lat. Jednostka Dominująca użytkuje na podstawie leasingu finansowego również 4 samochody osobowe typu pick-up nabyte w latach 2015-2016.

Ponadto pozostałe spółki Grupy Kapitałowej na podstawie umowy leasingu finansowego użytkują 8 samochodów oraz 17 innych urządzeń (wózki widłowe, obrabiarki, koparki, spycharki). Umowy zostały zawarte w latach 2012 - 2017, obowiązują przez okres minimum 5 lat.

Zabezpieczenia

Tytuł zobowiązania/ograniczenia w dysponowaniu	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Pożyczka/hipoteki	15 199	15 979
Pożyczka/zastaw rejestrowy	14 974	15 795
	30 173	31 774

Na dzień 31 grudnia 2017 roku jedyne zabezpieczenia ustanowione na majątku Grupy Kapitałowej (hipoteka na nieruchomościach oraz zastaw rejestrowy na majątku ruchomym) związane są z umową pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Pozostałe umowy kredytowe oraz pożyczki zgodnie z wymogami Umowy o Finansowanie Wewnętrzne wolne są od zabezpieczeń tego typu.

Nota 10.1 Rzeczowe aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Budynki i budowle	187	-
Maszyny i urządzenia	78	-
Środki transportu	9	-
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	3	-
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	305	-
	582	-

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Grupa Kapitałowa prezentuje rzeczowe aktywa trwałe spółki zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. w kwocie 582 tys. zł jako „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” (nota 20).

Nota 11 Prawo wieczystego użytkowania gruntów

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Grunty użytkowane wieczysto	6 690	6 821

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zestawienie prawa wieczystego użytkowania gruntów

Stan na dzień 31.12.2017 roku	
Wartość bilansowa brutto	7 423
Skumulowane umorzenie (-)	(733)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	-
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	6 690
Stan na dzień 31.12.2016 roku przekształcone*	
Wartość bilansowa brutto	7 339
Skumulowane umorzenie (-)	(506)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(12)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku przekształcone*	6 821

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Prawo wieczystego użytkowania gruntów zaliczone do składników użytkowanych w oparciu o umowy leasingu operacyjnego nie jest wykazywane jako rzeczowe aktywa trwałe Grupy Kapitałowej.

Grupa Kapitałowa korzysta z gruntów użytkowanych wieczyście otrzymanych nieodpłatnie albo nabytych na rynku wtórnym o łącznej powierzchni 1 388,70 ha.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość gruntów użytkowanych wieczyście ujmowanych pozabilansowo wynosi 113 329 tys. zł i nie zmieniła się od dnia 31 grudnia 2016 roku. Wartość tych praw została wyceniona w 2011 roku na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy majątkowego. W celu aktualizacji wyceny gruntów ujmowanych pozabilansowo Jednostka Dominująca, z udziałem rzeczoznawcy majątkowego, w 2017 roku dokonała analizy wartości prawa wieczystego użytkowania gruntów. Uznano, że wartość tych praw nie zmieniła się istotnie w porównaniu z wartościami z 2011 roku.

Nota 12 Wartości niematerialne

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Patenty i licencje	14 962	14 032
Oprogramowanie komputerowe	3 460	1 797
Pozostałe wartości niematerialne	944	1 131
	19 366	16 960
Wartości niematerialne w budowie	14 647	16 820
Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych	-	35 698
	34 013	69 478

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, w stosunku do 31 grudnia 2016 roku, wartości niematerialne:

- uległy zmniejszeniu w pozycji „Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych” w związku z dokonaniem odpisu aktualizującego całkowitą wartość tej pozycji. Zarząd spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. mając na uwadze ogół uwarunkowań związanych z projektem fosforytowym w Senegalii oraz brak finalizacji warunkowego porozumienia (ugody) zawartego pomiędzy spółką Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. a DGG ECO sp. z o.o. w celu uzyskania zwrotu ceny zakupu pakietu akcji African Investment Group S.A., którego realizacja mogłaby potwierdzić wartość aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych, ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, podjął w dniu 7 marca 2018 roku uchwałę o utworzeniu odpisu na dzień 31 grudnia 2017 roku, na całą kwotę wartości niematerialnych z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych, w wysokości 5 854 799 tys. XOF (co odpowiada kwocie 37 178 tys. zł, przeliczonej według kursu bilansowego na dzień 31 grudnia 2017 roku),
- uległy zwiększeniu w wyniku przyjęcia na stan aktywów:
 - licencji MET na technologię odsiarczania spalin z projektu „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECI” na kwotę 1 339 tys. zł,
 - DCS hardware z projektu „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECI” na kwotę 1 233 tys. zł,
 - DCS software z projektu „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECI” na kwotę 662 tys. zł.

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Wszystkie wartości niematerialne stanowią własność Grupy Kapitałowej.

Zestawienie netto wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2017 roku	14 032	1 797	1 131	16 820	35 698	69 478
Zwiększenia, w tym (+):	2 483	2 595	5	3 065	3 313	11 461
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	2 483	2 595	5	3 065	3 313	11 461
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 553)	(932)	(192)	(5 238)	(39 011)	(46 926)
Amortyzacja	(1 553)	(927)	(192)	-	-	(2 672)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(1)	-	-	-	(1)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(4 898)	-	(4 898)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	(37 791)	(37 791)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(4)	-	-	(1 220)	(1 224)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	(340)	-	(340)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	14 962	3 460	944	14 647	-	34 013

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016 roku	10 610	2 106	1 314	17 752	44 226	76 008
Zwiększenia, w tym (+):	4 795	468	7	4 044	35 369	44 683
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	4 795	461	7	4 044	23 275	32 582
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	2	-	-	10 632	10 634
Różnice kursowe z przeliczenia	-	5	-	-	1 462	1 467
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 373)	(777)	(190)	(4 976)	(43 897)	(51 213)
Amortyzacja	(1 373)	(775)	(190)	-	-	(2 338)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(2)	-	-	-	(2)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(4 976)	-	(4 976)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	(28 124)	(28 124)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	-	(15 773)	(15 773)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku przekształcone*	14 032	1 797	1 131	16 820	35 698	69 478

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zestawienie wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych	Razem
Stan na dzień 31.12.2017 roku						
Wartość bilansowa brutto	31 623	9 458	2 236	14 647	64 114	122 078
Skumulowane umorzenie (-)	(14 781)	(5 694)	(1 116)	-	-	(21 591)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 880)	(304)	(176)	-	(64 114)	(66 474)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	14 962	3 460	944	14 647	-	34 013
Stan na dzień 31.12.2016 roku						
Wartość bilansowa brutto	29 150	6 877	2 231	16 820	64 047	119 125
Skumulowane umorzenie (-)	(13 238)	(4 776)	(924)	-	-	(18 938)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 880)	(304)	(176)	-	(28 349)	(30 709)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku przekształcone*	14 032	1 797	1 131	16 820	35 698	69 478

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, wartości niematerialnych Grupy Kapitałowej będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 13 142 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 12 106 tys. zł).

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2017 roku	1 880	304	176	-	28 349	30 709
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	-	-	37 791	37 791
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	(2 026)	(2 026)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2017 roku	1 880	304	176	-	64 114	(66 474)
Wartość odpisów na dzień 01.01.2016 roku	1 880	306	176	-	10 357	12 719
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	1 880	306	176	-	28 124	28 124
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(2)	-	-	(10 632)	(10 634)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	500	500
Wartość odpisów na dzień 31.12.2016 roku przekształcone*	1 880	304	176	-	28 349	30 709

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa przeprowadziła test na utratę wartości wartości niematerialnych, opisany w nacie 10 Rzeczowe aktywa trwałe.

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Wartość prac badawczych i rozwojowych ujętych jako koszt	2 971	2 471

Istotne nakłady na wartości niematerialne w budowie

Istotne nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne w budowie dotyczą:

- licencji UOP - propylen w kwocie 11 315 tys. zł,
- wykonania oprogramowania systemu Financial Dashboard (FDB) w kwocie 2 406 tys. zł,
- projektu App47 Rollout BWIP w kwocie 791 tys. zł.

Nota 13 Nieruchomości inwestycyjne

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Wartość bilansowa na początek okresu	11 873	11 356
Zwiększenia, w tym (+):	-	302
Zwiększenia z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywów	-	302
Zmniejszenia, w tym (-):	(6 595)	(604)
Zmniejszenia z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywów	(6 595)	-
Zmniejszenia pozostałe	-	(604)
Zysk netto z korekty wartości godziwej	103	819
Wartość bilansowa na koniec okresu	5 381	11 873

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nieruchomości inwestycyjne obejmują grunty własne, budynki i budowle wyceniane w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa dokonała aktualizacji wyceny nieruchomości przez niezależny podmiot zewnętrzny, posiadający uprawnienia do wyceny majątku. Przy oszacowaniu wartości nieruchomości zastosowano metodę dochodową. W podejściu tym dokonano analizy stawek czynszu obowiązującego w przypadku najmu podobnych nieruchomości. W wyniku tej wyceny nastąpił wzrost wartości nieruchomości inwestycyjnych w stosunku do ostatniej wyceny o 103 tys. zł.

Grupa Kapitałowa nie posiada ograniczeń dotyczących możliwości zbycia nieruchomości inwestycyjnych. Nieruchomości inwestycyjne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej. Nie występowały również żadne dodatkowe zobowiązania umowne związane z zakupem, wybudowaniem, dostosowaniem nieruchomości inwestycyjnych ani też ich przyszłym ulepszeniem. Koszty napraw, utrzymania nieruchomości inwestycyjnych są ponoszone przez Grupę Kapitałową na bieżąco.

	Za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	729	710
Bezpośrednie koszty z tytułu utrzymania nieruchomości inwestycyjnych (podatek od nieruchomości, opłaty za użytkowanie wieczyste, nakłady remontowe, ubezpieczenia)	(260)	(533)
	469	177

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 13.1 Inwestycje w nieruchomości przeznaczone do sprzedaży

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Grunty	6 404	-
Budynki i budowle	191	-
	6 595	-

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Grupa Kapitałowa prezentuje nieruchomości inwestycyjne spółki zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. w kwocie 6 595 tys. zł jako „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” (nota 20).

Nota 14 Aktywa finansowe

Nota 14.1. Inwestycje wyceniane metodą praw własności

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Udziały w jednostkach stowarzyszonych	26 964	25 712
Przypadające na:		
Długoterminowe	26 964	25 712

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Żadna ze spółek zależnych ani stowarzyszonych nie jest notowana na aktywnym rynku papierów wartościowych.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku udział w ogólnej liczbie głosów na Zgromadzeniu Wspólników/Walnym Zgromadzeniu posiadany przez spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w podmiotach stowarzyszonych jest równy udziałowi Jednostki Dominującej w kapitałach tych jednostek.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Zestawienie zmian w inwestycjach wycenianych metodą praw własności

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Stan na początek okresu	25 712	24 657
Zwiększenia pozostałe	1 252	1 055
Stan na koniec okresu	26 964	25 712

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Udział w zysku z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności za okres 2017 roku wynosił 13 103 tys. zł (za okres 2016 roku wynosił 11 863 tys. zł). W 2017 roku Grupa Kapitałowa otrzymała dywidendy od jednostek stowarzyszonych w kwocie 11 851 tys. zł (w 2016 roku w kwocie 10 808 tys. zł).

Udziały w jednostkach stowarzyszonych

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Procent posiadanych udziałów w kapitale podstawowym	Kraj	Metoda konsolidacji	Wartość bilansowa udziałów
31 grudnia 2017 roku				
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	MPW	26 964
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	MPW	-
				26 964
31 grudnia 2016 roku				
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	MPW	25 712
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	MPW	-
				25 712

Spółka stowarzyszona Kemipol Sp. z o.o. w roku 2017 wypracowała zysk netto w kwocie 38 549 tys. zł (w roku 2016 w kwocie 34 901 tys. zł).

Nota 14.2 Odpisy aktualizujące wartość inwestycji wycenianych metodą praw własności

W Grupie Kapitałowej zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występowały odpisy aktualizujące wartość inwestycji wycenianych metodą praw własności.

Nota 14.3 Pozostałe aktywa finansowe

W Grupie Kapitałowej zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występowały pozostałe aktywa finansowe.

Nota 15 Zapasy

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Produkty gotowe	54 906	30 742
Półprodukty, produkcja w toku	40 345	68 472
Materiały	157 857	135 738
Towary	-	29
Zapasy ogółem, w tym:	253 108	234 981
<i>wartość bilansowa zapasów wykazywanych w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży</i>	-	-

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	2 100 759	1 971 447
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	2 853	7 584
Odpisy wartości zapasów wykorzystane/rozwiązane w okresie	(2 487)	(8 703)
	2 101 125	1 970 328

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Wartość odpisów aktualizujących zapasy	8 968	8 602

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie występują nietypowe pozycje w zapasach Grupy Kapitałowej.

Główną pozycję w zapasach materiałów stanowią podstawowe surowce do produkcji nawozów (sól potasowa, szlaka, ilmenit, fosforyty i miął węglowy) na kwotę 112 578 tys. zł. Pozostałe surowce stanowią kwotę 12 194 tys. zł. W pozycji zapasów prezentowane są również zapasy materiałów technicznych, pomocniczych, opakowań, odpadów oraz złomu w wysokości 33 085 tys. zł.

Utworzenie, jak i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się w koszcie wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów. W 2017 roku obciążono rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody kwotą 366 tys. zł z tytułu:

- zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość zapasów w kwocie 2 487 tys. zł dotyczących zapasów, które zostały w danym okresie sprawozdawczym zagospodarowane (zużyte do produkcji, sprzedane itp.),
- zwiększenia (utworzenia) odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów gotowych, półfabrykatów i materiałów nie wykazujących rotacji w kwocie 2 853 tys. zł, co wynikało z utraty wartości zapasów oraz ich wyceny nie wyżej od ich wartości netto możliwej do uzyskania.

Zapasy nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Nota 16 Prawa majątkowe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Prawa do emisji nabyte	8 557	14 684
Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie	23 501	21 921
Świadectwa pochodzenia energii	165	1 388
Prawa majątkowe ogółem	32 223	37 993

Prawa majątkowe nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Prawa do emisji CO₂ (ilość jednostek)

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Posiadane prawa do emisji CO₂		
Stan na początek okresu (jednostki posiadane)	1 748 986	1 245 055
Rozliczone	(1 609 036)	(1 773 065)
Przyznane	1 027 533	1 048 470
Zakupione	260 000	1 228 526
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane)	1 427 483	1 748 986
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane i należne)	1 427 483	1 748 986
Emisja w okresie sprawozdawczym	1 728 505	1 609 506

Grupa Kapitałowa wykorzystwała cały limit przyznaczonych darmowych uprawnień na 2017 rok w ilości 1 027 533 EUA. Różnica między przyznaną ilością jednostek na 2017 rok a ich faktycznym zużyciem w 2017 roku (emisja w okresie sprawozdawczym) stanowi 700 972 jednostek EUA i ERU, na pokrycie których Grupa Kapitałowa zakupiła 260 000 jednostek EUA oraz wykorzystała 139 950 jednostek EUA pozostających po rozliczeniu roku 2016 (nabytych w 2016 roku do wykorzystania w 2017 roku). Na dzień 31 grudnia 2017 roku ilość brakujących jednostek EUA i ERU wynosi 301 022.

Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	9 417	13 638
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	138 443	115 390
Należności budżetowe oprócz podatku dochodowego	42 698	42 555
Należności z tytułu umów o roboty budowlane - podmioty pozostałe	160	18
Zaliczki na dostawy rzeczowych aktywów trwałych - podmioty pozostałe	-	8 498
Zaliczki na dostawy materiałów, towarów i usług - podmioty pozostałe	3 837	2 246
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	11 087	11 118
Pozostałe należności - podmioty powiązane	84	77
Pozostałe należności - podmioty pozostałe	3 926	4 134
	209 652	197 674
Przypadające na:		
Długoterminowe	9 154	3 388
Krótkoterminowe	200 498	194 286
	209 652	197 674

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Grupa Kapitałowa prezentuje należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności spółki zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. w kwocie 76 tys. zł jako „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” (nota 20).

Nota 17a Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Ubezpieczenia	1 709	6 501
Reklama	10	1 000
Pozostałe	9 368	3 617
	11 087	11 118
Przypadające na:		
Długoterminowe	9 116	3 388
Krótkoterminowe	1 971	7 730
	11 087	11 118

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zmniejszenie stanu rozliczeń międzyokresowych kosztów w pozycji „Ubezpieczenia” na dzień 31 grudnia 2017 roku, w stosunku do 31 grudnia 2016 roku, wynika ze zmiany okresów obowiązywania umów ubezpieczeniowych zawieranych przez Grupę Kapitałową.

W pozycji „Pozostałe” na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa prezentuje rozliczenia międzyokresowe kosztów spółki zależnej PDH Polska S.A. w kwocie 8 603 tys. zł dotyczące kosztów ponoszonych na pozyskanie finansowania, które będą rozliczane w czasie trwania finansowania inwestycji budowy instalacji do produkcji propylenu i polipropylenu (Projekt o nazwie Polimery Police).

Odpisy aktualizujące należności

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Stan na początek okresu	43 849	23 235
Utworzenie - ujęte w rachunku zysków i strat	891	21 268
Rozwiązanie - ujęte w rachunku zysków i strat (-)	(2 260)	(309)
Wykorzystanie (-)	(942)	(505)
Zmniejszenie z tytułu reklasyfikacji aktywów spółki zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. (-)	(3 236)	-
Różnice kursowe z przeliczenia	(733)	160
Stan na koniec okresu	37 569	43 849
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	37 569	43 849
	37 569	43 849

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Odpisy aktualizujące tworzy się na należności, w stosunku do których stwierdzone zostało uprawdopodobnienie ich nieściągalności. Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości należności handlowych ujmuje się w kosztach sprzedaży.

Należności, w przypadku których nastąpiła utrata wartości dotyczą głównie odbiorców nawozów.

W przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, które zostały objęte odpisami, z tytułu utraty wartości, dokonuje się ich spisania poprzez wykorzystanie odpisów.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku suma należności z tytułu dostaw i usług wynosiła 147 860 tys. zł (w roku 2016 - 129 028 tys. zł) - 97% tej kwoty stanowią należności niewymagalne. Należności przeterminowane ponad 12 miesięcy dotyczą w znacznej mierze odbiorców postawionych w stan upadłości lub w stosunku do których jest prowadzone postępowanie egzekucyjne. Należności łącznie od 118 odbiorców zostały objęte odpisem aktualizującym.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności nie są oprocentowane i nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług, które nie utraciły wartości

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Nieprzeterminowane	142 848	124 357
Przeterminowane do 60 dni	3 094	3 162
Przeterminowane od 60-180 dni	1 001	1 490
Przeterminowane od 180-360 dni	26	10
Przeterminowane powyżej 360 dni	891	9
	147 860	129 028

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych, które utraciły wartość

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Nieprzeterminowane	68	79
Przeterminowane do 60 dni	318	96
Przeterminowane od 60-180 dni	15	136
Przeterminowane od 180-360 dni	372	772
Przeterminowane powyżej 360 dni	36 796	42 766
	37 569	43 849

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Struktura walutowa należności

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
PLN	130 154	125 969
EUR w przeliczeniu na PLN	54 119	56 899
USD w przeliczeniu na PLN	17 871	6 035
XOF w przeliczeniu na PLN	7 508	8 771
	209 652	197 674
Przypadające na:		
Długoterminowe	9 154	3 388
Krótkoterminowe	200 498	194 286
	209 652	197 674

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Średni okres spłaty należności Jednostki Dominującej w 2017 roku wynosił 26 dni, natomiast w 2016 roku 25 dni.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie występują należności z tytułu sum zatrzymanych.

Nota 18 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Środki pieniężne w kasie	27	196
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (PLN)	611	861
Środki pieniężne na rachunkach walutowych (po przeliczeniu na PLN)	69 526	46 366
Lokaty bankowe terminowe do 3 miesięcy	-	781
Pozostałe (w tym cash pooling)	74 839	47 594
	145 003	95 798
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	145 003	95 798
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	145 003	95 798

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wartość godziwa środków pieniężnych jest równa z ich wartością bilansową.

Saldo środków pieniężnych stanowią środki o nieograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 145 003 tys. zł.

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Grupa Kapitałowa prezentuje środki pieniężne i ich ekwiwalenty spółki zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. w kwocie 123 tys. zł jako „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” (nota 20).

Nota 19 Pozostałe aktywa

W Grupie Kapitałowej zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występowały pozostałe aktywa.

Nota 20 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży, zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi przeznaczonymi do sprzedaży

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Grupa Kapitałowa na dzień 31 grudnia 2017 roku prezentuje aktywa netto tej spółki w pozycjach „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” i „Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży”, na które składają się:

- rzeczowe aktywa trwale w kwocie 582 tys. zł,
- nieruchomości inwestycyjne w kwocie 6 595 tys. zł,
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w kwocie 76 tys. zł,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty w kwocie 123 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w kwocie 120 tys. zł.

W Grupie Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występowały aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży.

W momencie przekwalifikowania pozostawiono wartości aktywów w wartości bilansowej ustalonej na ten dzień. Na bazie przeprowadzonych analiz, w tym w oparciu o posiadane wyceny prawa wieczystego użytkowania gruntów oceniono, że wartość bilansowa wszystkich zaangażowanych aktywów w spółkę zależną nie jest wyższa niż ich wartość rynkowa.

Planowany termin zbycia to III kwartał 2018 roku.

Nota 21 Kapitał własny

Nota 21.1 Kapitał zakładowy

Wartość kapitału zakładowego

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Wartość kapitału zakładowego	750 000	750 000

Liczba akcji

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Ilość akcji na początek okresu (szt.)	75 000 000	75 000 000
Ilość akcji na koniec okresu (szt.)	75 000 000	75 000 000
Wartości nominalna 1 akcji (zł/akcję)	10	10

Wszystkie wyemitowane akcje zostały w pełni opłacone.

Struktura kapitału zakładowego

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
31 grudnia 2017 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU "Złota Jesień"	11 956 000	15,94%	11 956 000	15,94%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	3 176 678	4,24%	3 176 678	4,24%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%
31 grudnia 2016 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU "Złota Jesień"	11 673 570	15,56%	11 673 570	15,56%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	3 459 108	4,62%	3 459 108	4,62%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%

Nota 21.2 Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	(21 540)	93 308
Korekta błędów poprzedniego okresu	(12 758)	(101 147)
Stan na początek okresu po korektach	(34 298)	(7 839)
Zwiększenia, w tym:	21 221	5 000
Transakcje z właścicielami - objęcie akcji	21 221	5 000
Zmniejszenia, w tym:	(19 975)	(31 459)
Zyski i Straty oraz inne całkowite dochody	(18 227)	(31 459)
Pozostałe zmniejszenia	(1 748)	-
Stan na koniec okresu	(33 052)	(34 298)

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A.

W dniu 5 kwietnia 2017 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki PDH Polska S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego w drodze emisji 5 200 000 nowych akcji, z czego spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. zgłosiła zamiar objęcia 2 917 875 sztuk akcji o wartości nominalnej i emisyjnej 10 zł każda. Po zamknięciu subskrypcji Zarząd spółki PDH Polska S.A. przydzielił w dniu 11 lipca 2017 roku:

- spółce Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. 2 917 875 sztuk akcji,
- spółce Grupa Azoty S.A. 2 282 125 sztuk akcji.

W dniu 14 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji powyższego podwyższenia kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A. do kwoty 180 000 tys. zł, z czego:

- spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. posiada 15 217 875 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, co stanowi udział w kapitale zakładowym w wysokości 84,54% (przed podwyższeniem kapitału udział Jednostki Dominującej wynosił 96,09%),
- spółka Grupa Azoty S.A. posiada 2 282 125 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, co stanowi udział w kapitale zakładowym w wysokości 15,46% (przed podwyższeniem kapitału udział Grupy Azoty S.A. wynosił 3,91%).

Podział majątku spółki zależnej Infrapark Police S.A. w likwidacji

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku spółka zależna Infrapark Police S.A. w likwidacji w ramach realizacji podziału między akcjonariuszy majątku pozostałego po zaspokojeniu i zabezpieczeniu wierzycieli dokonała przeniesienia własności rzeczowych aktywów trwałych oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów na akcjonariuszy spółki: Gminę Police i spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., w wyniku czego kapitał udziałowców niesprawujących kontroli uległ zmniejszeniu o kwotę 2 002 tys. zł (wartość bilansowa majątku przekazanego Gminie Police przez Infrapark Police S.A. w likwidacji).

Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli

	African Investment Group S.A.	PDH Polska S.A.	Pozostałe
<i>Stan na dzień 31.12.2017 roku</i>			
Procentowy udział w kapitale udziałowców niesprawujących kontroli	45,00%	15,46%	-
Aktywa trwałe	844	115 448	-
Aktywa obrotowe	7 573	58 117	-
Zobowiązania długoterminowe	(82 370)	(327)	-
Zobowiązania krótkoterminowe	(59 893)	(5 014)	-
Aktywa netto	(133 846)	168 224	-
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	(60 231)	26 007	-
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli - pozostałe indywidualne nieistotne podmioty zależne	-	-	750
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli - wyłączenia wewnątrzgrupowe	428	(6)	-
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli, razem	(59 803)	26 001	750

	African Investment Group S.A.	PDH Polska S.A.	Pozostałe
<i>Stan na dzień 31.12.2016 roku</i>			
Procentowy udział w kapitale udziałowców niesprawujących kontroli	45,00%	3,91%	-
Aktywa trwałe	37 663	82 792	-
Aktywa obrotowe	9 574	49 876	-
Zobowiązania długoterminowe	(77 183)	(497)	-
Zobowiązania krótkoterminowe	(65 085)	(8 976)	-
Aktywa netto	(95 031)	123 195	-
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	(42 764)	4 817	-
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli - pozostałe indywidualne nieistotne podmioty zależne	-	-	3 361
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli - wyłączenia wewnątrzgrupowe	148	140	-
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli, razem	(42 616)	4 957	3 361

Zysk/Strata netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli

	African Investment Group S.A.	PDH Polska S.A.	Pozostałe
<i>Stan na dzień 31.12.2017 roku</i>			
Przychody ze sprzedaży	8	50	-
Strata netto	(44 267)	(7 231)	-
Inne całkowite dochody	5 452	7	-
Całkowity dochód za okres	(38 815)	(7 224)	-
Strata netto przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli	(19 920)	(792)	-
Inne całkowite dochody przypadające na udziałowców niesprawujących kontroli	2 453	1	-
Strata netto przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli - pozostałe indywidualne nieistotne podmioty zależne	-	-	(35)
Zysk netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli - wyłączenia wewnątrzgrupowe	279	-	-
Strata netto przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli, razem	(19 641)	(792)	(35)

	African Investment Group S.A.	PDH Polska S.A.	Pozostałe
<i>Stan na dzień 31.12.2016 roku przekształcone*</i>			
Przychody ze sprzedaży	44 854	8	-
Strata netto	(68 698)	(4 743)	-
Inne całkowite dochody	(1 417)	-	-
Całkowity dochód za okres	(70 115)	(4 743)	-
Strata netto przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli	(30 914)	(43)	-
Inne całkowite dochody przypadające na udziałowców niesprawujących kontroli	(638)	-	-
Zysk netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli - pozostałe indywidualne nieistotne podmioty zależne	-	-	136
Zysk netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli - wyłączenia wewnątrzgrupowe	-	-	-
Strata netto przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli, razem	(30 914)	(43)	136

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Przepływy pieniężne netto

	African Investment Group S.A.	PDH Polska S.A.	Pozostałe
<i>Stan na dzień 31.12.2017 roku</i>			
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(5 377)	(1 217)	(680)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(3 324)	(26 035)	2 517
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	7 993	52 000	(974)
Przepływy pieniężne netto, razem	(708)	24 748	863
<i>Stan na dzień 31.12.2016 roku</i>			
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(1 911)	(13 417)	2 571
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(22 869)	(81 690)	(923)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	18 516	108 000	-
Przepływy pieniężne netto, razem	(6 264)	12 893	1 648

Nota 21.3 Zyski zatrzymane

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Stan na początek okresu	348 041	385 315
Korekta błędu poprzedniego okresu	(23 124)	(128 592)
Stan na początek okresu po korektach	324 917	256 723
Zwiększenia (+):	111 031	68 202
Zyski i Straty oraz inne całkowite dochody	109 408	68 202
Pozostałe	1 623	-
Zmniejszenia (-):	(31 502)	(8)
Dywidenda	(31 500)	-
Pozostałe	(2)	(8)
Stan na koniec okresu	404 446	324 917

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Dywidendy

W dniu 12 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. podzieliło zysk netto za rok obrotowy 2016 oraz pokryło straty z lat ubiegłych powstałe w wyniku korekty błędu poprzedniego okresu (opisane w punkcie 2.3.2 rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego za 2016 rok):

- podzieliło zysk netto za rok obrotowy 2016 w wysokości 63 983 tys. zł przeznaczając na dywidendę dla akcjonariuszy kwotę 31 500 tys. zł oraz zasilając kapitał zapasowy w kwocie 32 483 tys. zł.

- Dywidenda została wypłacona w dniu 21 lipca 2017 roku,
pokryto straty z lat ubiegłych powstałych w wyniku korekty błędu poprzedniego okresu kapitałem zapasowym w wysokości 169 508 tys. zł.

Struktura zysków zatrzymanych na dzień bilansowy

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Zyski zatrzymane na koniec okresu, w tym:	404 446	324 917
Kapitał zapasowy	221 142	356 544
Kapitał rezerwowy	74 782	74 782
Zyski i straty aktuarialne	(5 614)	(6 046)
Zysk/(Strata) z lat ubiegłych	5 160	(171 278)
Zysk netto bieżącego okresu	108 976	70 915

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Kredyty	84 008	76 644
Pożyczki	294 124	288 831
	378 132	365 475
Przypadające na:		
Długoterminowe	260 427	290 562
Krótkoterminowe	117 705	74 913
	378 132	365 475

Zapadalność kredytów i pożyczek oraz struktura walutowa

Na dzień 31 grudnia 2017 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy		do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
		w walucie	w PLN				
PLN	stała	-	-	-	-	-	-
PLN	zmienna	-	296 199	117 704	70 110	92 330	16 055
EUR	zmienna	19 670	81 932	-	81 932	-	-
XOF	zmienna	158	1	1	-	-	-
			378 132	117 705	152 042	92 330	16 055

Na dzień 31 grudnia 2016 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy		do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
		w walucie	w PLN				
PLN	stała	-	1 104	1 104	-	-	-
PLN	zmienna	-	287 699	73 809	48 110	133 330	32 450
EUR	zmienna	17 490	76 672	-	-	76 672	-
XOF	zmienna	-	-	-	-	-	-
		365 475		74 913	48 110	210 002	32 450

Na dzień bilansowy kredyty bankowe są wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu. Podstawą wyceny jest wysokość wykorzystanego kredytu według aktualnej na dzień bilansowy stopy procentowej.

Jednostka Dominująca korzysta z kredytu w rachunku bieżącym w ramach umowy Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. z bankiem PKO BP S.A. z dodatkową usługą cash poolingu rzeczywistego. Umowa kredytu zawarta jest do dnia 30 września 2019 roku. Limit kredytu dla Jednostki Dominującej wynosi 200 500 tys. zł, w którym według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 105 200 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku naliczone zostały odsetki na kwotę 133 tys. zł. Zadłużenie o wartości 40 000 tys. zł wykazywane jest jako długoterminowe, gdyż przeznaczone jest na finansowanie długoterminowych inwestycji Jednostki Dominującej w rzeczowe aktywa trwałe, pozostała kwota wykazywana jest jako krótkoterminowa, dotycząca finansowania bieżącej działalności Jednostki Dominującej. W ramach tego samego kredytu spółki zależne posiadają następujące limity:

- Koncept Sp. z o.o. w kwocie 200 tys. zł,
- Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o. w kwocie 8 000 tys. zł,
- Transtech Sp. z o.o. w kwocie 100 tys. zł,
- Zarząd Morskiego Poru Police Sp. z o.o. w kwocie 100 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku żadna ze spółek zależnych nie posiadała zadłużenia z tytułu kredytu w rachunku bieżącym w banku PKO BP S.A.

W PKO BP S.A. Jednostka Dominująca korzysta z umowy kredytu w formie limitu kredytu wielocelowego w wysokości 52 000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiło zadłużenie z tytułu kredytu obrotowego, natomiast wykorzystano 10 664 tys. zł na gwarancje oraz akredytywę stand-by. Pozostała kwota w wysokości 41 336 tys. zł pozostaje do wykorzystania na kolejne gwarancje i akredytywy oraz kredyt obrotowy. Umowa obowiązuje do dnia 30 września 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 28 tys. zł.

W styczniu 2017 roku Jednostka Dominująca podpisała umowę kredytu w rachunku bieżącym z Bankiem Gospodarstwa Krajowego z limitem 80 000 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 3 723 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku naliczone zostały odsetki na kwotę 2 tys. zł. Umowa obowiązuje do dnia 24 stycznia 2020 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 167 tys. zł.

W lutym 2014 roku Jednostka Dominująca oraz spółka zależna African Investment Group S.A. zawarły umowę wielocelowej linii kredytowej z Bankiem BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. dotyczącą finansowania działalności bieżącej spółki zależnej. Wysokość limitu wynosi 22 000 tys. EUR, w którym na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 19 710 tys. EUR. Limit udostępniony jest do dnia 17 lutego 2019 roku. Spółka jako współkredytobiorca jest poręczycielem spłaty kredytu spółki African Investment Group S.A.

W 2017 roku kredyty zostały zdyskontowane na kwotę 194 tys. zł. W 2016 roku kwota ta wynosiła 28 tys. zł.

Pożyczki udzielone Jednostce Dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku:

- pożyczka udzielona z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją Elektrociepłowni II w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka została wypłacona w całości. Spłata pożyczki według harmonogramu ma nastąpić

do 31 grudnia 2022 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 56 250 tys. zł, naliczone zostały odsetki w kwocie 185 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 1 165 tys. zł,

- pożyczka udzielona z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Modernizacja procesu syntezy amoniaku w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka została wypłacona w całości. Termin obowiązywania umowy pożyczki przypada na 20 grudnia 2023 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 80 355 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 289 tys. zł,
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 104 000 tys. zł na pokrycie nakładów inwestycyjnych w Jednostce Dominującej, zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 32 000 tys. zł. Wypłata ostatniej transzy pożyczki w kwocie 26 000 tys. zł jest przewidywana w 2018 roku,
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 60 000 tys. zł na pokrycie kapitału zakładowego utworzonej spółki zależnej PDH Polska Spółka Akcyjna, zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Pożyczka wypłacana jest w transzach. Na dzień 31 grudnia 2017 wystąpiło zadłużenie w kwocie 20 000 tys. zł. Pozostała kwota jest możliwa do wykorzystania w 2018 roku.

W latach 2016 - 2017 Jednostka Dominująca nie posiadała papierów dłużnych.

Zabezpieczenia kredytów i pożyczek

Zabezpieczenia kredytów zostały przedstawione w nocie 10 Rzeczowe aktywa trwałe.

Nota 23 Pozostałe zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	8 801	8 920
Przypadające na:		
Długoterminowe	7 128	5 887
Krótkoterminowe	1 673	3 033
	8 801	8 920

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

	Minimalne płatności z tytułu leasingu			Minimalne płatności z tytułu leasingu		
	Odsetki	Kapitał		Odsetki	Kapitał	
	<i>31 grudnia 2017 roku</i>			<i>31 grudnia 2016 roku przekształcone*</i>		
Do roku	2 241	568	1 673	3 688	655	3 033
1 do 3 lat	3 780	695	3 085	3 584	1 052	2 532
3 do 5 lat	1 555	196	1 359	1 049	367	682
Powyżej 5 lat	5 692	3 008	2 684	5 638	2 965	2 673
	13 268	4 467	8 801	13 959	5 039	8 920

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zobowiązania finansowe Grupy Kapitałowej z tytułu leasingu finansowego obejmują:

- długoterminową umowę najmu Jednostki Dominującej, która zgodnie z MSR 17 spełnia definicję leasingu finansowego. Na jej podstawie Jednostka Dominująca użytkuje środki transportu bliskiego, w tym: 33 wózki widłowe, 1 spycharka, 1 koparka, 15 wózków platformowych melex, 1 zamiatarka, 1 szufla hydrauliczna, 1 wózek paletowy. Umowa leasingu została zawarta 12 sierpnia 2009 roku i obowiązuje wraz z aneksami do chwili zwrotu ostatniego wynajmowanego środka transportu. Zwrot ostatniego wózka przypada na grudzień 2021 roku. Zgodnie z warunkami umowy leasingodawca zobowiązany jest do zapewnienia pełnej sprawności technicznej środków transportu. Leasingobiorca ma prawo opcji wykupu przedmiotu leasingu po upływie okresu najmu. Cena nabycia po okresie najmu ustalona będzie na podstawie negocjacji obu Stron,
- umowy leasingu finansowego Jednostki Dominującej na użytkowanie samochodów osobowych o zmiennej stopie referencyjnej, których daty zakończenia przypadają na styczeń 2018 roku i marzec 2019 roku. Umowy zostały zawarte w grudniu 2015 roku na 3 szt. samochodów i w kwietniu 2016 roku na 1 szt., wszystkie na okres 36 miesięcy. Po zakończeniu umowy przysługuje prawo nabycia samochodu przez leasingobiorcę na warunkach określonych w umowie szczegółowej do każdego pojazdu,
- umowy leasingu finansowego spółki zależnej Transtech Sp. z o.o. na użytkowanie ładowarek, spychaczy i samochodu osobowego o zmiennej stopie referencyjnej, których daty zakończenia przypadają na lata 2018 - 2025. Umowy zawierane są na okresy od 36 do 96 miesięcy. Po zakończeniu umów przysługuje prawo nabycia przez leasingobiorcę na warunkach określonych w umowach szczegółowych, w których określono także ograniczenia w stosowaniu przedmiotu leasingu jakim jest stan normatywnego zużycia,
- umowy leasingu finansowego spółki zależnej Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o. na użytkowanie obrabiarek, wózków widłowych, melexa i samochodów ciężarowych o zmiennej stopie referencyjnej, których daty zakończenia przypadają na lata 2019 - 2022. Umowy zawierane są na okresy od 36 do 60 miesięcy. Po zakończeniu umów przysługuje prawo nabycia przez leasingobiorcę na warunkach określonych w umowach szczegółowych, które nie zawierają ograniczeń.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Grupa Kapitałowa nie poniosła żadnych warunkowych opłat leasingowych.

Umowy leasingu nie zawierają żadnych nietypowych warunków dotyczących ograniczenia wypłaty dywidend ani zaciągania innych zobowiązań (w tym dodatkowych umów leasingowych). Wartość godziwa zobowiązań jest równa wartości bilansowej.

Nota 24 Leasing operacyjny

Umowy leasingu operacyjnego, w którym Grupa jest leasingobiorcą

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Płatne w okresie do 1 roku	3 572	3 526
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	11 008	8 634
Płatne powyżej 5 lat	206 616	160 031
	221 196	172 191

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Główną pozycję w leasingu operacyjnym stanowi posiadane przez Grupę Kapitałową prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Grupa Kapitałowa ma pełne możliwości korzystania z prawa użytkowania wieczystego gruntów (w tym sprzedaż prawa), jednakże praktyczne dysponowanie tym prawem jest ograniczone z uwagi na to, że na gruntach tych usytuowany jest zakład produkcyjny, instalacje i urządzenia techniczne.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu użytkowania tych gruntów, w wartości nominalnej ustalonej w oparciu o stawki opłat za użytkowanie wieczyste ustalone przez Starostwo Polickie na 2018 rok, wynoszą 215 155 tys. zł (w tym Jednostki Dominującej w kwocie 203 899 tys. zł).

Zgodnie z decyzją Starostwa Polickiego wzrost opłat w 2018 roku, w stosunku do obowiązujących w 2017 roku, wyniesie około 27%. Jednostka Dominująca odwołała się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie w sprawie obniżenia zaproponowanych przez Starostwo Polickie opłat za 2018 rok.

W 2017 roku Jednostka Dominująca użytkowała 23 samochody osobowe na podstawie umów leasingu operacyjnego, zawartych w latach 2014 - 2017. Umowy zostały zawarte na okres 36 miesięcy, a w jednym przypadku na okres 54 miesięcy. Zgodnie z umową wynajmu Jednostka Dominująca ma prawo zakupu samochodu po cenie opcjonalnego nabycia określonej w umowach szczegółowych do każdego pojazdu. W skład opłat miesięcznych wchodzi opłaty za korzystanie z pojazdów jak również opłata serwisowa. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe wynikające z umów leasingu operacyjnego samochodów osobowych wynoszą 839 tys. zł. Umowy leasingu samochodowego wygasną w latach 2018-2020.

W 2017 roku spółka zależna PDH Polska S.A. użytkowała 4 samochody i sprzęt audiowizualny na podstawie umów leasingu operacyjnego, zawartych w latach 2015 - 2016. Umowy zostały zawarte na okres 36 miesięcy. Zgodnie z umową wynajmu spółka zależna ma prawo zakupu po cenie opcjonalnego nabycia określonej w umowach szczegółowych. Podstawą ustalania rat leasingowych jest stała stopa procentowa. Spółka zależna zobowiązana jest informować finansującego o wszelkich czynnościach prawnych, orzeczeniach oraz faktach mający wpływ na jego sytuację prawną i majątkową. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe wynikające z umów leasingu operacyjnego wynoszą 294 tys. zł. Umowy leasingu wygasną w latach 2018-2019.

Wartość opłat z tytułu leasingu operacyjnego rozpoznana jako koszt w okresie 2017 roku wyniosła 3 159 tys. zł.

Spółki należące do Grupy Kapitałowej nie występują w umowach leasingu operacyjnego jako leasingodawcy.

Nota 25 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych	18 247	19 108
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	38 894	42 162
Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS dla emerytów	7 952	6 988
Pozostałe zobowiązania	5 742	6 529
	70 835	74 787
Przypadające na:		
Długoterminowe	62 347	65 378
Krótkoterminowe	8 488	9 409
	70 835	74 787

Zmiany zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	32 625	28 605
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	1 322	1 480
Koszty odsetek (+)	900	794
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń, wynikające z:		
- zmian szacunków demograficznych (+/-)	4	3 061
- zmian szacunków finansowych (+/-)	(286)	259
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	(106)	460
Wpływ zmiany kursów wymiany walut (+/-)	(5)	4
Wyłacone świadczenia (-)	(2 513)	(2 038)
Stan na koniec okresu	31 941	32 625

Zmiany zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	42 162	42 738
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	2 065	2 223
Koszty odsetek (+)	1 329	1 173
Zyski i straty aktuarialne rozpoznane w zysku lub stracie okresu (+/-)	(1 374)	6 279
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	-	(5 202)
Wyłacone świadczenia (-)	(5 288)	(5 049)
Stan na koniec okresu	38 894	42 162

Podstawowe szacunki aktuarialne

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stopa dyskontowa	3,40%	3,60%
Przyszły wzrost przeciętnego wynagrodzenia	3,00%	3,50%

Wycena rezerw na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dokonywana jest na półrocze i na koniec roku obrotowego przez niezależną firmę zewnętrzną posiadającą uprawnienia aktuarialne.

Zmiana wyceny obciąża rachunek zysków i strat i inne całkowite dochody (koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty ogólnego zarządu, koszty finansowe, inne całkowite dochody) w zależności od tytułu zmiany oraz funkcji pełnionych przez pracowników, których dotyczą. Wyliczenia z wykorzystaniem technik aktuarialnych oparto na założeniach Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy oraz szczegółowych informacjach dotyczących każdego pracownika. Do podstawowych czynników uwzględnionych w wyliczeniu wartości przyszłych świadczeń należą:

- baza indywidualnych danych pracownika (data urodzenia, staż pracy, znacznik pracy w warunkach szkodliwych itp.),
- przewidywana kwota podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywany wzrost podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń do momentu nabycia praw,
- dyskonto aktuarialne.

Wykorzystane dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa osiągnięcia wieku emerytalnego jako pracownik spółki (w przypadku odprawy emerytalnej), prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką (w przypadku odprawy rentowej) lub prawdopodobieństwo uzyskania praw do nagród jubileuszowych.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych („Projected Unit Method”).

Rezerwa na świadczenia ZFŚS po okresie zatrudnienia obejmuje rezerwę z tytułu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przypadający na obecnych i przyszłych emerytowanych pracowników spółek. Za podstawę szacowania rezerwy przyjęto przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.

Grupa Kapitałowa na dzień 31 grudnia 2017 roku przeprowadziła aktualizację zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. W wyniku tej aktualizacji:

- odniesiono w koszty rodzajowe (wynagrodzenia) kwotę 1 907 tys. zł,
- odniesiono w koszty finansowe (koszty odsetkowe) kwotę 2 229 tys. zł,
- ujęto w innych całkowitych dochodach (zmiana szacunków demograficznych i szacunków finansowych) kwotę 282 tys. zł,
- wykorzystano rezerwę (wyplacone świadczenia) w kwocie 7 801 tys. zł.

Analiza wrażliwości

Poniżej zamieszczono analizę wrażliwości wysokości zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w przypadku zmiany założeń: współczynników odejść z pracy, stopy dyskonta oraz stopy wzrostu wynagrodzeń (zmiana w stosunku do standardowych założeń):

**Na dzień 31 grudnia 2017 roku
wpływ na zmianę stanu**

	Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	Zobowiązania z tytułu odpraw rentowych	Zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych	Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	1 004	445	10	149	90
Stopa dyskonta x 90%	847	470	7	128	378
Stopa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia x 110%	749	414	7	113	332

**Na dzień 31 grudnia 2016 roku
wpływ na zmianę stanu**

	Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	Zobowiązania z tytułu odpraw rentowych	Zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych	Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	1 076	484	11	171	84
Stopa dyskonta x 90%	1 035	573	10	167	353
Stopa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia x 110%	1 006	555	10	162	302

Nota 26 Rezerwy

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Rezerwa na sprawy sądowe	3 729	433
Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	57 594	41 763
Pozostałe rezerwy	4 838	10 065
	66 161	52 261
Przypadające na:		
Długoterminowe	58 054	42 412
Krótkoterminowe	8 107	9 849
	66 161	52 261

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Rezerwa na ochronę środowiska

Rezerwa na czyszczenie instalacji z substancji chemicznych została utworzona na podjęcie działań w przypadku zakończenia eksploatacji poszczególnych instalacji produkcyjnych. Wartość rezerwy została oszacowana na podstawie kosztorysów sporządzonych przez poszczególne zakłady produkcyjne, osobno dla każdej linii produkcyjnej. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wysokość rezerwy wynosi 4 728 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wysokość rezerwy wynosiła 3 516 tys. zł).

Rezerwa na rekultywację została utworzona na pokrycie przyszłych kosztów rekultywacji, monitoringu i ochrony wód powierzchniowych dla składowisk siarczanu żelaza i fosfogipsu. Przyjęto, że do rekultywacji składowisk fosfogipsu w części (zgodnie z Decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego) zostaną wykorzystane osady ze zbiorników ziemnych znajdujących się na terenie zakładowej oczyszczalni ścieków, co znacznie ograniczy koszty rekultywacji terenu składowiska fosfogipsu pozostającego do zrehabilitowania po zakończeniu ewakuacji fosfogipsu. Koszty ich wydobycia i transportu oszacowano na podstawie wyceny prac z nimi związanych. Koszty monitorowania i ochrony wód gruntowych oszacowano na podstawie średnich kosztów ponoszonych z ostatnich lat przy uwzględnieniu ich redukcji związanej z upływem czasu. Wartość rezerwy na rekultywację wynika z przewidywanych kosztów do poniesienia po zamknięciu składowisk z uwzględnieniem czasu, jaki upłynął od rozpoczęcia eksploatacji składowisk do dnia jej zakończenia. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wysokość rezerwy wynosi 52 866 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wysokość rezerwy wynosiła 38 247 tys. zł).

Grupa Kapitałowa szacuje, że rezerwa na rekultywację zostanie wykorzystana za około 25 do 30 lat (po zakończeniu składowania odpadów) i od tego momentu przez okres 30 lat będą wykorzystywane rezerwy dotyczące kosztów monitoringu i ochrony wód powierzchniowych.

Wartość stopy dyskontowej do dyskontowania rezerw została ustalona przez Grupę Kapitałową w oparciu o rentowność papierów wartościowych, których termin wykupu odpowiada szacowanemu terminowi realizacji zobowiązań. Rezerwy zostały zdyskontowane, przy czym stopa dyskontowa w ujęciu realnym spadła o 0,4 p.p. w stosunku do 31 grudnia 2016 roku i wynosi 1,80%.

Zastosowana, na dzień 31 grudnia 2017 roku, stopa dyskontowa jest rezultatem poniższych składowych:

- stopy zwrotu z 30-letnich obligacji Skarbu Państwa w wysokości 4,25%. 30-letnie papiery dłużne oferowane przez Ministerstwo Finansów są instrumentem o najdłuższym terminie do wykupu wśród obligacji skarbowych w Polsce,
- stopy inflacji na poziomie długoterminowego ciągłego celu inflacyjnego, przyjętego przez NBP w wysokości 2,5% od początku 2004 roku.

Zmiana stanu rezerw to efekt zmian szacunków poszczególnych tytułów rezerw oraz zmiany stopy dyskontowej na 31 grudnia 2017 roku, z czego:

- utworzono rezerwy w kwocie 14 889 tys. zł (w tym na rekultywację składowisk uwzględniającą użycie osadów ze zbiorników osadowych 13 754 tys. zł),
- rozwinęto dyskonto rezerw w wysokości 942 tys. zł.

Rezerwy na sprawy sądowe i pozostałe rezerwy

W okresie 12 miesięcy 2017 roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku Jednostka Dominująca na skutek zawartej ugody dotyczącej kwestii rozliczenia zobowiązań wobec kontrahenta z tytułu doradztwa technicznego związanego z dostawą fosforytów z Senegalu rozwiązała rezerwę z tego tytułu w kwocie 4 701 tys. zł oraz wykorzystała pozostałą część rezerwy w kwocie 4 710 tys. zł.

Ponadto Jednostka Dominująca utworzyła rezerwy:

- na sprawy sądowe (z odsetkami) w kwocie 3 335 tys. zł,
- na odszkodowania za szkody rzeczowe w kwocie 2 726 tys. zł,
- na ryzyko zwrotu dotacji (z odsetkami) w kwocie 1 509 tys. zł.

Rezerwy spółek zależnych na dzień 31 grudnia 2017 roku, w stosunku do 31 grudnia 2016 roku, uległy zmniejszeniu o 71 tys. zł.

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2017 roku	433	41 763	10 065	52 261
Zwiększenia, w tym (+):	3 835	15 831	4 978	24 644
Zwiększenia z tytułu utworzenia	3 835	6 888	4 978	15 701
Zwiększenia pozostałe	-	942	-	942
Zwiększenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	8 001	-	8 001
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-
Zmniejszenia, w tym (-):	(539)	-	(10 205)	(10 744)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	(502)	-	(5 178)	(5 680)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(19)	-	(5 027)	(5 046)
Zmniejszenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	(18)	-	-	(18)
Stan na 31.12.2017 roku	3 729	57 594	4 838	66 161

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2016 roku przekształcone*	664	46 238	939	47 841
Zwiększenia, w tym (+):	78	3 016	9 976	13 070
Zwiększenia z tytułu utworzenia	58	2 073	9 976	12 107
Zwiększenia pozostałe	-	943	-	943
Zwiększenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	20	-	-	20
Zmniejszenia, w tym (-):	(309)	(7 491)	(850)	(8 650)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	-	-	(54)	(54)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(309)	(3 800)	(796)	(4 905)
Zmniejszenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	(3 691)	-	(3 691)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-
Stan na 31.12.2016 roku przekształcone*	433	41 763	10 065	52 261

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	14 046	12 754
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	290 572	244 346
Zobowiązania budżetowe oprócz podatku dochodowego	59 892	54 982
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	12 216	11 295
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty powiązane	669	191
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty pozostałe	13 723	39 589
Zaliczki na dostawy - podmioty pozostałe	174	242
Pozostałe zobowiązania - podmioty powiązane	31	30
Pozostałe zobowiązania - podmioty pozostałe	8 775	14 366
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty powiązane	89	851
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	91 355	78 935
Przychody przyszłych okresów - podmioty pozostałe	10	10
	491 552	457 591
Przypadające na:		
Długoterminowe	3 016	250
Krótkoterminowe	488 536	457 341
	491 552	457 591

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Grupa Kapitałowa prezentuje zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania spółki zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. w kwocie 120 tys. zł jako „Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży” (nota 20).

Nota 27.1 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Nagroda roczna	20 665	17 928
Niewykorzystane urlopy	5 379	6 290
Nagroda motywacyjna	7 361	8 179
Certyfikaty energii	4 686	4 062
Prawa do emisji CO ₂	39 514	33 294
Niezafakturowane koszty	2 147	2 819
Przekroczenie emisji SO ₂	8 200	1 297
Wynagrodzenie za usługi marketingowe i promocyjne	3 148	4 660
Pozostałe	344	1 257
	91 444	79 786
Przypadające na:		
Długoterminowe	-	2 074
Krótkoterminowe	91 444	77 712
	91 444	79 786

Prawa do emisji CO₂

Na wartość praw do emisji CO₂ ujętych jako rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2017 roku składa się:

- wartość zużytych praw nabytych w 2017 roku oraz w 2016 roku - w kwocie 8 556 tys. zł,
- wartość zużytych praw przyznanych nieodpłatnie na 2017 rok w kwocie 23 501 tys. zł,
- wartość utworzonych rozliczeń międzyokresowych na brakujące jednostki EUA i ERU w kwocie 7 457 tys. zł.

W 2017 roku utworzono, w ciężar kosztów rodzajowych, rozliczenia międzyokresowe kosztów na różnicę między przyznaną ilością jednostek na 2017 rok a faktycznym ich zużyciem w 2017 roku w kwocie 16 013 tys. zł, z czego kwota 8 556 tys. zł pozostaje do rozliczenia zakupionymi jednostkami w 2016 i 2017 roku, a kwota 7 457 tys. zł stanowi wartość brakujących jednostek.

Prawa do emisji CO₂ ujęte jako rozliczenia międzyokresowe kosztów zostaną rozliczone w korespondencji z zapasami w dacie umorzenia uprawnień do emisji w odpowiednim rejestrze.

Analiza wiekowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Nieprzeterminowane	292 801	198 563
Przeterminowane do 60 dni	6 734	6 662
Przeterminowane od 60-180 dni	53	915
Przeterminowane od 180-360 dni	759	4 306
Przeterminowane powyżej 360 dni	4 271	46 654
	304 618	257 100

Struktura walutowa zobowiązań

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
PLN	384 566	333 117
EUR w przeliczeniu na PLN	67 989	56 515
USD w przeliczeniu na PLN	34 848	56 381
XOF w przeliczeniu na PLN	3 862	11 578
CHF w przeliczeniu na PLN	287	-
	491 552	457 591

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Średni okres spłaty zobowiązań Jednostki Dominującej w 2017 roku wynosił 81 dni, natomiast w 2016 roku 78 dni.

Grupa Kapitałowa na dzień bilansowy nalicza odsetki od zobowiązań, za które nie została obciążona (odsetki hipotetyczne) powyżej kwoty 1 tys. zł. Przedmiotowe odsetki obciążają koszty finansowe.

Nota 28 Dotacje

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Dotacje unijne	5 810	8 931
Dotacje pozostałe	22 362	10 255
	28 172	19 186
Przypadające na:		
Długoterminowe	26 109	17 706
Krótkoterminowe	2 063	1 480
	28 172	19 186

Grupa Kapitałowa otrzymała dotacje unijne:

- w 2008 roku dla projektu pn. „Rury katalityczne”. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 1 410 tys. zł,
- w 2015 roku dla projektu pn. „Instalacja do neutralizacji siarczanu żelaza (II) Monohydrat”. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 2 152 tys. zł,
- w 2015 roku na wyposażenie laboratoriów. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 340 tys. zł.

Dotacje pozostałe stanowią:

- dofinansowanie projektu pn. „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECII w Zakładach Chemicznych „Police” SA”. Dotację otrzymano w 2014 i 2017 roku. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 18 449 tys. zł,
- dofinansowanie projektu pn. „Instalacja suszenia siarczanu żelazawego”. Dotację otrzymano w 2007 i 2008 roku. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 2 045 tys. zł,
- dofinansowanie pozostałych projektów na łączną kwotę do rozliczenia 1 868 tys. zł.

Dotacje odniesione na wynik finansowy roku 2017 dotyczyły:

- rozliczenia otrzymanych dotacji z projektów zakończonych do 2017 roku na kwotę 1 378 tys. zł ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych,
- rozliczenia rozpoznanej dotacji z tytułu nieodpłatnie otrzymanych praw do emisji CO₂ z przydziału na 2017 rok w kwocie 23 501 tys. zł. Rozliczenie dotacji zostało ujęte jako pomniejszenie kosztu wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Równolegle, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów został powiększony o utworzone rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu zużycia praw do emisji CO₂ w takiej samej kwocie.

W grudniu 2017 roku Grupa Kapitałowa otrzymała dotację na dofinansowanie projektu „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECII w Zakładach Chemicznych „Police” SA” w wysokości 14 061 tys. zł w ramach funkcjonowania Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Wartość dotacji została pomniejszona o koszty jej pozyskania w kwocie 1 121 tys. zł.

Nota 29 Instrumenty finansowe

Nota 29.1 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Na Grupie Kapitałowej nie ciąży jakiegokolwiek zewnętrzne ograniczenia, związane z zarządzaniem kapitałem poza standardowymi wymogami w zakresie minimalnego poziomu kapitału akcyjnego określonego przez Kodeks Spółek Handlowych. Poziom minimalny kapitału akcyjnego jest przez Grupę Kapitałową zachowywany.

Kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych musi być utrzymywany do wysokości 1/3 kapitału zakładowego z przeznaczeniem wyłącznie na pokrycie ewentualnych strat finansowych. Jednostka Dominująca zobowiązana jest przeznaczyć na ten cel minimalnie 8% bieżącego zysku netto do czasu zgromadzenia wymaganej równoważności 1/3 kapitału zakładowego. Stan kapitału zapasowego Jednostki Dominującej na koniec 2017 roku wynosi 215 033 tys. zł i nie osiągnął wymaganego poziomu.

Zyski zatrzymane Grupa Kapitałowa identyfikuje jako kapitały tworzone i wykorzystywane według zasad określonych przepisami prawa oraz aktu założycielskiego. Ponadto w zyskach zatrzymanych Grupa Kapitałowa prezentuje zyski/straty aktuarialne.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy przez Jednostkę Dominującą.

Celem Grupy Kapitałowej w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Grupy Kapitałowej do kontynuowania działalności, tak, aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych interesariuszy, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Grupa Kapitałowa monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

W celu zachowania i zapewnienia niezbędnych zmian w kapitale, Zarząd Jednostki Dominującej może proponować Walnemu Zgromadzeniu parametry warunkujące przyznawanie i wypłatę dywidend akcjonariuszom, zwroty zainwestowanego przez nich kapitału, emisję nowych akcji lub sprzedaż posiadanych zasobów, aby zmniejszyć istniejące i ciężące na Grupie Kapitałowej zobowiązania.

W roku obrotowym 2017 wystąpiły w umowie kredytowej kowenanty finansowe nakładające na Grupę Kapitałową obowiązek utrzymania ustalonych wartości wskaźnika długu w relacji do EBITDA. Kowenanty te liczone są na poziomie Grupy Azoty S.A. Wartości tego wskaźnika osiągnęły poziom co najmniej minimalny.

Nota 29.2 Kategorie instrumentów finansowych

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	2 189
Pożyczki i należności	151 870	133 239
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	145 003	95 798
	296 873	231 226
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Instrumenty pochodne	-	2 189
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	151 870	133 239
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	145 003	95 798
	296 873	231 226

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	726 965	696 966
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	260 427	290 562
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	117 705	74 913
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	340 032	322 571
Pozostałe zobowiązania finansowe	8 801	8 920
	726 965	696 966

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Informacje o odsetkach i różnicach kursowych stanowiących zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii instrumentów finansowych są prezentowane w notce 5 Przychody finansowe i notce 6 Koszty finansowe.

Nota 29.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Ryzyko finansowe, na które narażona jest Grupa Kapitałowa obejmuje ryzyka kredytowe, płynności oraz rynkowe (obejmujące przede wszystkim ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej). Ryzyka te powstają w normalnym toku działalności Grupy Kapitałowej. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie Kapitałowej jest zminimalizowanie wpływu czynników rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe na zatwierdzone w budżecie na dany rok podstawowe parametry

finansowe (wynik finansowy, wielkość przepływów pieniężnych) z wykorzystaniem hedgingu naturalnego.

Nota 29.3.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z możliwością poniesienia przez Grupę Kapitałową strat finansowych na skutek niewypełnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe w Grupie Kapitałowej dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług, krótkoterminowych lokat bankowych oraz środków na rachunku objętych cash poolingiem.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Grupy Kapitałowej na ryzyko kredytowe:

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	2 189
Pożyczki i należności	151 870	133 239
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	145 003	95 798
	296 873	231 226

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Należności z tytułu dostaw i usług

Struktura ryzyka kredytowego należności z tytułu dostaw i usług według grup produktów w Grupie Kapitałowej jest przedstawiona w poniższej tabeli.

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Segment Nawozy	87 650	83 128
Segment Pigmenty	58 246	41 673
Pozostałe	1 964	4 227
	147 860	129 028

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Ryzyko kredytowe w Grupie Kapitałowej dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług.

Dotychczas podejmowane działania Grupy Kapitałowej w zakresie ryzyka handlowego (związanego z nieotrzymaniem zapłaty na skutek niewypłacalności kontrahentów bądź przewlekłą zwłoką w wywiązaniu się ze zobowiązań płatniczych) w wyniku sprzedaży produktów z zastosowaniem odroczonej terminowości płatności ukierunkowane są na maksymalne jego ograniczenie.

Uwzględniając obowiązujące w Grupie Kapitałowej procedury oraz zdywersyfikowany portfel klientów ocenia się, że koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca. Świadczą o tym dane o należnościach, w tym przeterminowanych.

Prawidłowość przyjętej polityki działania potwierdza również fakt, iż wobec bieżącej kontroli zarówno sytuacji ekonomicznej firm, które posiadają limity sprzedaży - jak i dostosowywania wysokości kredytów kupieckich do ich potrzeb i możliwości spłaty - odnotowane opóźnienia w płatnościach mają jedynie charakter sporadyczny.

Grupa Kapitałowa dokonuje bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców wraz z ich bieżącym monitoringiem, wykorzystując do tego raporty wywiadowni gospodarczych i rejestry dłużników, uzupełniając powyższe działania o pozyskiwanie zabezpieczeń w szerokim zakresie.

Mając na uwadze zminimalizowanie ryzyka wiążącego się ze sprzedażą na odroczony termin płatności, Grupa Kapitałowa ubezpiecza swoje należności handlowe w ramach polis ubezpieczeniowych. Polisy ograniczają ryzyko kredytowe do poziomu udziału własnego w szkodzie (5% wartości ubezpieczonych należności). Ubezpieczenie obejmuje sprzedaż w trzech walutach: PLN oraz EUR i USD (ostatnie w celu uniknięcia ryzyka kursowego przy przyznanych limitach dla kontrahentów zagranicznych). Należy zaznaczyć, iż obrót z odroczonym terminem płatności jest z zasady w całości ubezpieczony.

Polisy ubezpieczeniowe te zapewniają bieżący monitoring sytuacji finansowej kontrahentów oraz ich windykację w uzasadnionych przypadkach, natomiast z chwilą faktycznej lub prawnej niewypłacalności kontrahenta wypłatę odszkodowania w wysokości 95% kwoty należności objętych ubezpieczeniem.

Należności z tytułu dostaw i usług Grupy Kapitałowej, które są zabezpieczane akredytywami, gwarancjami bankowymi w pełnej wysokości pozostają wyłączone z ubezpieczenia.

Kontrahenci, w stosunku do których Grupa Kapitałowa nie posiada pozytywnej historii współpracy lub wobec których sprzedaż produktów Grupy Kapitałowej występuje sporadycznie, a nie jest możliwe uzyskanie dla nich ubezpieczonego limitu kredytu kupieckiego, dokonują zakupów w formie przedpłaty. Natomiast limit kredytu kupieckiego jest przyznawany odbiorcom w pierwszej kolejności na podstawie decyzji towarzystwa ubezpieczeniowego oraz, uzupełniająco, w oparciu o pozytywną historię współpracy i zdolność kredytową określaną na podstawie sprawozdań finansowych, historii płatniczej klienta, złożonych zabezpieczeń i raportów wywiadowni gospodarczej.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe zdefiniowana jest jako całość nierozliczonych należności, które są na bieżąco monitorowane przez wewnętrzne służby finansowe Grupy Kapitałowej (indywidualnie w stosunku do każdego kontrahenta), a w przypadku należności objętych ubezpieczeniem, równocześnie przez analityków ryzyka kredytowego towarzystwa ubezpieczeniowego.

Okolo 60% salda należności z tytułu dostaw i usług Jednostki Dominującej dotyczy odbiorców krajowych, natomiast pozostałe 40% klientów mających siedzibę poza Polską.

Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług, które nie utraciły wartości

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016 przekształcone*
Przeterminowane do 60 dni	3 094	3 162
Przeterminowane od 60-180 dni	1 001	1 490
Przeterminowane od 180-360 dni	26	10
Przeterminowane powyżej 360 dni	891	9
	5 012	4 671

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zmianę stanu odpisów aktualizujących należności przedstawia nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.

Środki pieniężne i lokaty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej, których współczynniki wypłacalności są utrzymywane na bezpiecznym poziomie.

Nota 29.3.2 Ryzyko płynności

Grupa Kapitałowa identyfikuje i zarządza ryzykiem płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Istotny udział zewnętrznych źródeł finansowania (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) określa ekspozycję Grupy Kapitałowej na to ryzyko. Wynika ono przede wszystkim z możliwości ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może uwidocznić się brakami w zakresie bieżącego pozyskiwania nowego finansowania lub refinansowania już istniejących. Ryzyko to uzależnione jest w przeważającej mierze od oceny przez instytucje finansowe zdolności kredytowej Grupy Kapitałowej, warunków rynkowych długu oraz skłonności do ryzyka.

Grupa Kapitałowa prowadzi aktywną politykę zarządzania strumieniami przepływów finansowych, tj. zobowiązaniami i należnościami stosując politykę kredytu kupieckiego, przedpłat przy rozliczaniu transakcji sprzedażowych oraz wydłużając terminy płatności w transakcjach zakupowych. Dnia 20 września 2016 roku Jednostka Dominująca podpisała umowę cash poolingowego rzeczywistego. Umowa zapewnia możliwość korzystania, przez spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., z globalnego limitu płynności Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. w ramach dodatnich i ujemnych sald na rachunkach bieżących. Umożliwia również optymalizację przychodów i kosztów odsetkowych.

31 grudnia 2017 roku

	Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
		Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycena metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:	726 965	750 526	462 533	265 802	22 191
kredyty i pożyczki	378 132	400 602	123 636	260 467	16 499
leasing	8 801	13 268	2 241	5 335	5 692
pozostałe zobowiązania	340 032	336 656	336 656	-	-

31 grudnia 2016 roku przekształcone*

	Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
		Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycena metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:	696 966	722 189	399 343	283 392	39 454
kredyty i pożyczki	365 475	387 516	74 941	278 759	33 816
leasing	8 920	13 959	3 688	4 633	5 638
pozostałe zobowiązania	322 571	320 714	320 714	-	-

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Przepływy pieniężne wynikające z umów zostały ustalone w oparciu o stopy procentowe obowiązujące odpowiednio na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku.

Nota 29.3.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Grupy Kapitałowej na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, aktywów finansowych, jak również pożyczek i kredytów bankowych oraz leasingu opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR + marża oraz odpowiednio EURIBOR + marża w przypadku kredytów w EURO i LIBOR + marża w przypadku kredytu w USD. Grupa nie zabezpiecza ryzyka zmian stopy procentowej.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Grupy Kapitałowej na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	Wartość bieżąca 31.12.2017	Wartość bieżąca 31.12.2016 przekształcone*
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	12 001	835
Zobowiązania finansowe (-)	(1 272)	(1 130)
	10 729	(295)
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	133 002	94 963
Zobowiązania finansowe (-)	(385 661)	(373 265)
	(252 659)	(278 302)

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym. Znaczna część kredytu bankowego Jednostki Dominującej objęta była usługą cash pooling wirtualnego, która w październiku 2016 roku została zastąpiona usługą cash pooling rzeczywistego i oprocentowana wg stopy WIBOR 1M. Nadwyżki środków pieniężnych lokowane są w formie depozytów overnight (O/N) - jednodniowe depozyty na podstawie odrębnych umów o otwieranie depozytów automatycznych. W okresie objętym sprawozdaniem stopy referencyjne NBP nie podlegały zmianom, w związku z czym stopa bazowa oprocentowania kredytów, czyli stawka WIBOR 1M, pozostawała praktycznie na niezmiennym poziomie.

Grupa Kapitałowa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 bp na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody). Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
	100bp	100bp	100bp	100bp
31 grudnia 2017	(2 527)	2 527		
31 grudnia 2016 przekształcone*	(2 783)	2 783	-	-

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Ryzyko kursowe

Z uwagi na generowanie przez Grupę Kapitałową istotnego wolumenu transakcji handlowych denominowanych w walutach obcych wszystkie zmiany kursu złotego względem walut obcych mogą wpłynąć na osiągnięte wyniki finansowe.

Grupa Kapitałowa nie wykorzystywała i aktualnie nie posiada otwartych kontraktów zabezpieczających. Zabezpieczenie ekspozycji walutowej odbywa się poprzez stosowanie hedgingu naturalnego, tj. równoważenia wpływów i wydatków denominowanych w tej samej walucie, będącej wynikiem operacji zakupu kluczowych surowców do produkcji, przy jednoczesnej sprzedaży produktów na eksport. Dodatkowo wykorzystywany jest fakt równoczesnego generowania nadwyżki denominowanej w jednej walucie (długa pozycja walutowa) do pokrycia niedoboru w drugiej walucie (krótkiej pozycji walutowej). W tym celu Grupa dokonuje transakcji spotowych na EUR/USD.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Grupy Kapitałowej na dzień bilansowy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych (bez instrumentów pochodnych) w walucie wraz z ich podziałem według których są one denominowane.

Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe:

31 grudnia 2017 roku

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	13 064	5 134	-
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	14 744	2 519	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(16 284)	(180)	(161)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (-) (w walucie transakcji)	(19 670)	-	-
Terminowe kontrakty walutowe	-	-	-
	(8 146)	(2 527)	(161)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(1 699)	(440)	(29)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	1 699	440	29

	EUR	USD	CHF
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	13 064	5 134	-
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	14 744	2 519	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(16 284)	(180)	(161)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (-) (w walucie transakcji)	(19 670)	-	-
Terminowe kontrakty walutowe	-	-	-
	(8 146)	(2 527)	(161)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(1 699)	(440)	(29)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	1 699	440	29

31 grudnia 2016 roku

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	12 779	1 444	-
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	8 659	1 761	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(12 839)	(13 490)	-
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (-) (w walucie transakcji)	(17 490)	-	-
Terminowe kontrakty walutowe	495	-	-
	(8 396)	(10 285)	-
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(1 967)	(2 149)	-
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	1 967	2 149	-

	EUR	USD	CHF
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	12 779	1 444	-
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	8 659	1 761	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(12 839)	(13 490)	-
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (-) (w walucie transakcji)	(17 490)	-	-
Terminowe kontrakty walutowe	495	-	-
	(8 396)	(10 285)	-
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(1 967)	(2 149)	-
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	1 967	2 149	-

Grupa Kapitałowa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut.

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie złotego na dzień bilansowy o 5% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowity

dochody) związany z wyceną tych instrumentów. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%
31 grudnia 2017	(2 168)	2 168		
31 grudnia 2016	(4 116)	4 116	-	-

Nota 29.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów,
- należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich charakter oprocentowania,
- instrumenty pochodne. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej.

Grupa Kapitałowa przyjęła dla klasyfikacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej następującą hierarchię: Poziom I - cena notowana na aktywnym rynku dla tych samych składników aktywów lub zobowiązań,

Poziom II - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe inne niż notowane ceny poziomu I, które są pośrednio lub bezpośrednio możliwe do zaobserwowania lub ustalenia na podstawie danych rynkowych,

Poziom III - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe, które nie opierają się na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa Kapitałowa wykazywała jako instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO₂ zaklasyfikowane do poziomu II w wartości 2 189 tys. zł.

Nota 29.5 Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne na prawa do emisji

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała otwartych kontraktów terminowych na zakup praw do emisji CO₂. W grudniu 2017 roku Jednostka Dominująca przyspieszyła rozliczenie kontraktu terminowego futures na zakup uprawnień z pierwotną datą zapadalności przypadającą na grudzień 2018 roku. Rozliczenie kontraktu odbyło się poprzez fizyczną dostawę uprawnień do emisji CO₂ na rachunki instalacji Grupy Kapitałowej. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa Kapitałowa wykazywała jako instrumenty pochodne kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO₂ w wartości nominalnej 1 216 tys. EUR, których wartość godziwa wyniosła 2 189 tys. zł.

Nota 30 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w Grupie Kapitałowej nie wystąpiły zobowiązania warunkowe oraz aktywa warunkowe, które zostały rozpoznane jako zobowiązania i aktywa warunkowe do prezentacji.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Jednostka Dominująca udzieliła poręczeń do następujących umów kredytowych:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
Poręczenie spłaty kredytu konsorcjum banków	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytu odnawialnego	PLN	23.04.2015	nd	600 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (KRB)	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytu w rachunku bieżącym	PLN	20.09.2016	nd	124 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (LKW)	Grupa Azoty S.A.	Umowa limitu kredytowego wielocelowego	PLN	20.09.2016	nd	96 000
Gwarancja spłaty kredytu W EBI	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytu	PLN	28.05.2015	nd	220 000
Gwarancja spłaty kredytu W EBOiR	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytu	PLN	28.05.2015	nd	60 000
						1 100 000

W ramach Grupy Kapitałowej, na dzień 31 grudnia 2017 roku, jedynie spółka zależna Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o. udzieliła poręczenia:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
Zabezpieczenie udzielanych przez INTERRISK S.A. gwarancji ubezpieczeniowych	INTERRISK S.A.	Umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości	PLN	21.03.2011	nd	1 881
						1 881

Gwarancje wystawione przez Jednostkę Dominującą w ramach limitów kredytowych w bankach na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
PKO BP S.A.	PGE S.A.	Gwarancja dobrego wykonania umowy w przetargu nieograniczonym	PLN	08.03.2016	nd	316
PKO BP S.A.	IZBA CELNA W SZCZECINIE	Gwarancja zapłaty długu celnego	PLN	24.03.2017 (aneks)	nd	1 000
PKO BP S.A.	PSE S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania energii elektrycznej	PLN	15.11.2017 (aneks)	nd	1 300
PKO BP S.A.	GAZ-SYSTEM S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania paliwa gazowego	PLN	01.12.2017	nd	3 522
PKO BP S.A. (akredytywa standby)	MARSULEX (MET)	Zabezpieczenie zapłaty do kontraktu (instalacja oczyszczania spalin Elektrociepłowni EC-II)	USD	28.12.2017 (aneks)	1 300	4 526
						10 664

W ramach Grupy Kapitałowej, na dzień 31 grudnia 2017 roku, jedynie spółka zależna Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o. posiadała wystawione gwarancje:

Typ/wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
Gwarancja ubezpieczeniowa „INTERRISK” S.A.	PGE GiEK S.A.	gwarancja należytego usunięcia wad i usterek	PLN	16.11.2016	nd	32
Gwarancja ubezpieczeniowa „INTERRISK” S.A.	PGE GiEK S.A.	gwarancja należytego usunięcia wad i usterek	PLN	01.09.2016	nd	4
Gwarancja ubezpieczeniowa PZU S.A.	Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych	gwarancja należytego usunięcia wad i usterek	PLN	05.09.2017	nd	11
Gwarancja ubezpieczeniowa PZU S.A.	Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych	gwarancja należytego usunięcia wad i usterek	PLN	05.09.2017	nd	2
						49

Gwarancje otrzymane przez Jednostkę Dominującą na dzień bilansowy wynoszą 105 238 tys. zł.

Na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego w spółce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. toczą się niezakończone postępowania administracyjne w zakresie: prowadzenia wydobycia odpadów bez zezwolenia, usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych na ten cel, przetwarzania odpadów bez zezwolenia oraz wykonania badań zanieczyszczonej gleby i ziemi.

Spółka Supra Agrochemia Sp. z o.o. nie prowadziła i nie prowadzi działalności produkcyjnej, wykonywała dobrowolnie podjęte w latach 2015-2016 prace remediacyjne związane z usunięciem odpadów historycznych, wytworzonych przez poprzednich właścicieli nieruchomości, a następnie uporządkowania terenu spółki. Przeprowadzane kontrole nie stwierdziły nieprawidłowości podczas prowadzonych prac w zakresie jego wydobycia, transportu, złożenia na właściwym składowisku oraz prowadzonej w tym zakresie dokumentacji.

Spółka Supra Agrochemia Sp. z o.o. nie uzyskiwała jednoznacznych stanowisk właściwych organów przed rozpoczęciem kolejnych dobrowolnych prac związanych z gospodarką odpadami, w wyniku czego nastąpiła rozbieżność stanowisk w interpretacji przepisów ustawy o odpadach Zarządu spółki zależnej oraz właściwych organów administracji państwowej i samorządowej. Od otrzymywanych decyzji właściwych organów spółka zależna złożyła odwołania. Zdaniem Zarządu spółki zależnej nie będzie ona zobowiązana do poniesienia istotnych kosztów związanych z decyzjami po zakończeniu postępowania.

W drugiej połowie 2017 roku w spółce zależnej African Investment Group S.A. toczyły się postępowania podatkowe związane z działalnością prowadzoną w latach 2013-2015. Zarząd spółki zależnej składał wyjaśnienia senegalskim organom podatkowym (przy udziale podmiotu prowadzącego sprawy rachunkowe i podatkowe), w którym w zdecydowanej większości spraw nie zgodził się z zarzutami organów uznając je jako bezpodstawne. Senegalskie organy skarbowe nie uwzględniły składanych wyjaśnień i w dniu 13 marca 2018 roku spółka African Investment Group S.A. otrzymała wezwania do zapłaty z rygorem wykonania nadanym przez Dyrektora Wielkich Przedsiębiorstw na kwotę 10 435 788 tys. XOF (co odpowiada kwocie 66 268 tys. zł, przeliczonej według kursu bilansowego na dzień 31 grudnia 2017 roku). W związku ze złożeniem przez African Investment Group S.A. w dniu 29 marca 2018 roku wniosku o upadłość (szczegółowo opisano w nocie 36 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej) i jednoczesną ograniczoną odpowiedzialność spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. jako większościowego akcjonariusza do wysokości udziału w kapitale zakładowym w ocenie Zarządu spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. nie istnieje ryzyko wypływu środków z Grupy Kapitałowej w wyniku tych zobowiązań spornych i Grupa Kapitałowa uznała, że nie są spełnione warunki uzasadniające tworzenie rezerw na powyższe zobowiązania podatkowe.

Nota 31 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z jednostkami zależnymi i stowarzyszonymi

Transakcje handlowe - jednostki zależne i stowarzyszone

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.**	78 093	8 043	74 204	11 305
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A. - Kemipol	9 397	723	11 828	2 515
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	29 100	735	2 443	694
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	5	-	124	232
	116 595	9 501	88 599	14 746

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku i na ten dzień przekształcone*				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.**	106 760	12 377	67 526	10 481
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A. - Kemipol	4 918	657	12 253	1 668
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	31 725	648	778	161
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	279	33	1 377	665
	143 682	13 715	81 934	12 975

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.4 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Pozostałe transakcje - jednostki zależne i stowarzyszone

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe (bez dywidend)	Koszty finansowe
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.**	2	42	2 105	5 782
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	-	-	4	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	37	-	-	-
	39	42	2 109	5 782

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe (bez dywidend)	Koszty finansowe
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.**	7	62	1 299	3 757
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	-	-	-	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	70	-	-	-
	77	62	1 299	3 757

** W wyszczególnionej pozycji „Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.” prezentowane są następujące Spółki: Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A., Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o. oraz pozostałe podmioty bezpośrednio powiązane ze Spółką Grupa Azoty S.A.

Pozostałe transakcje z jednostkami zależnymi i stowarzyszonymi z zakresu przychodów finansowych dotyczyły głównie otrzymanych dywidend:

- w 2017 roku w kwocie 13 319 tys. zł,
- w 2016 roku w kwocie 10 808 tys. zł.

Kredyty, pożyczki udzielone Grupie Kapitałowej przez podmioty powiązane

Pożyczki udzielone Grupie Kapitałowej przez podmioty powiązane przedstawiono w nocy 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek.

Kredyty, pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Pożyczki	12 361	10 812

Pożyczki udzielone przez Jednostkę Dominującą jednostce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o.:

- pożyczka w kwocie 3 600 tys. zł na realizację nakładów inwestycyjnych w jednostce zależnej, udzielona w dniu 14 marca 2014 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 3 600 tys. zł. Spłata pożyczki ma nastąpić nie później niż 30 czerwca 2018 roku,
- pożyczka w kwocie 10 000 tys. zł na realizację nakładów inwestycyjnych w jednostce zależnej, udzielona w dniu 31 grudnia 2014 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Spółka dokonała wypłaty czterech transz pożyczki na kwotę 1 013 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku stan zadłużenia wynosił 9 650 tys. zł. Spłata pożyczki ma nastąpić nie później niż 30 czerwca 2018 roku.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kwota pożyczek udzielonych jednostce zależnej (wraz z odsetkami) wynosi 14 715 tys. zł. Odpis aktualizujący ich wartość to 2 354 tys. zł.

Warunki transakcji z jednostkami powiązanymi

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły transakcje zawarte z podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi na warunkach innych niż rynkowe.

Wynagrodzenia członków Zarządu Jednostki Dominującej z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Grupie Kapitałowej

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Świadczenia krótkoterminowe	2 889	3 014
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	161
Inne świadczenia długoterminowe	-	64
Świadczenia w związku z przerwaniem zatrudnienia*	188	2 524
	3 077	5 763

* W pozycji zaprezentowano wynagrodzenia byłych członków Zarządu w okresie od dnia zaprzestania pełnienia funkcji członka Zarządu do dnia rozwiązania umowy o pracę z tego powodu, odprawy z tytułu rozwiązania umowy o pracę oraz wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji.

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Grupie Kapitałowej

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Świadczenia krótkoterminowe	534	434

Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim Grupa Kapitałowa nie udzieliła zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz nie zawarła z nimi innych umów zobowiązujących do świadczenia na rzecz Grupy Kapitałowej, z wyjątkiem zawartych umów zobowiązujących do świadczenia usług prawnych na rzecz spółki zależnej PDH Polska S.A. oraz spółki zależnej Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. przez Kancelarię Radców Prawnych Licht & Przeworska s.c., której współnikiem jest Bożena Licht, Sekretarz Rady Nadzorczej Spółki.

Umowa ze spółką PDH Polska S.A. została zawarta w dniu 12 września 2016 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku wystąpiły transakcje pomiędzy stronami Umowy w kwocie 202 tys. zł, a stan zobowiązań z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił 21 tys. zł.

Umowa ze spółką Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. została zawarta w dniu 21 marca 2017 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku wystąpiły transakcje pomiędzy stronami Umowy w kwocie 27 tys. zł, a stan zobowiązań z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2017 roku nie wystąpił.

Zasady premiowania członków Zarządu

W dniu 29 marca 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. podjęło uchwałę w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.

Na mocy uchwały Rady Nadzorczej spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. z dnia 31 marca 2017 roku została przyjęta „Polityka wynagradzania dla osób zarządzających w Spółkach Grupy Kapitałowej Azoty”. Załącznikiem do niniejszej Polityki jest „Regulamin wynagrodzenia zmiennego za realizację celów rocznych dla Członków Organów Zarządzających Spółek Grupy Kapitałowej Grupy Azoty”.

Główne założenia Regulaminu to:

- część zmienna wynagrodzenia liczona jest w oparciu o poziom realizacji celów zarządczych - celów kluczowych, solidarnościowych i indywidualnych,

- warunkiem uruchomienia wynagrodzenia zmiennego jest realizacja minimalnego poziomu celów kluczowych określonych przez Radę Nadzorczą na dany rok,
- cele solidarnościowe są celami mierzalnymi i stanowią 50% wartości celów ogółem,
- cele indywidualne stanowią 50% wartości celów ogółem,
- wynagrodzenie zmienne jest zależne od stopnia realizacji poszczególnych celów solidarnościowych i indywidualnych.

Cele solidarnościowe służą wspieraniu Strategii Grupy Azoty oraz wynikają z planu rzeczowo-finansowego na dany rok obrotowy i są wspólne dla wszystkich Członków Zarządu.

Cele indywidualne polegają na postawieniu przez Radę Nadzorczą każdemu z Członków Zarządu indywidualnych zadań do wykonania w trakcie danego roku obrotowego. Rada Nadzorcza wyznacza każdemu z Członków Zarządu od dwóch do sześciu indywidualnych celów.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego Członka Zarządu jest uzależniona od stopnia realizacji celów solidarnościowych i indywidualnych zgodnie z Kartą Celów zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą.

Pożyczki

W 2017 i 2016 roku Grupa Kapitałowa nie udzielała pożyczek członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Transakcje z Właścicielami

W 2017 i 2016 roku Grupa Kapitałowa nie zawierała transakcji z Właścicielami, poza objęciem akcji spółki zależnej PDH Polska S.A., wyemitowanych przez tą spółkę w roku 2017 (nota 21.2. Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli) oraz transakcjami handlowymi z Grupą Azoty S.A., które wykazane są w niniejszej notcie.

Transakcje z podmiotami powiązanymi przez Skarb Państwa

Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	536 512	zakup gazu ziemnego i siarki
Kompania Węglowa S.A.	-	zakup węgla kamiennego
PKP Cargo S.A.	7 213	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	13 109	zakup siarki
Grupa Tauron		zakup energii elektrycznej
PGE Obrót S.A.	24 011	zakup energii elektrycznej
PSE Operator S.A.	13 073	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	7 562	zakup siarki
Enea S.A.	19 019	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	67	zakup usług maklerskich
PZU S.A.	3	zakup ubezpieczeń
KGHM Polska Miedź S.A.	15 616	zakup kwasu siarkowego
Węgllokoks Sp. z o.o.	2 755	zakup węgla kamiennego
Katowicki Holding Węglowy S.A.	5 476	zakup węgla kamiennego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	23	zakup węgla kamiennego
Polska Grupa Górnicza	44 441	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	500	zakup energii elektrycznej
	689 380	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2017 roku wyniosła 3 057 tys. zł.

Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	284 179	zakup gazu ziemnego i siarki
Kompania Węglowa S.A.	7 228	zakup węgla kamiennego
PKP Cargo S.A.	3 515	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	14 878	zakup siarki
Grupa Tauron	6 357	zakup energii elektrycznej
PGE Obrót S.A.	22 268	zakup energii elektrycznej
PSE Operator S.A.	13 863	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	12 378	zakup siarki
Enea S.A.	8 587	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	78	zakup usług maklerskich
PZU S.A.	3	zakup ubezpieczeń
KGHM Polska Miedź S.A.	15 156	zakup kwasu siarkowego
Węglkokoks Sp. z o.o.	1 645	zakup węgla kamiennego
Katowicki Holding Węglowy S.A.	20 988	zakup węgla kamiennego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	2 788	zakup węgla kamiennego
Polska Grupa Górnicza	19 766	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	466	zakup energii elektrycznej
	434 143	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2016 roku wyniosła 3 452 tys. zł.

Nota 32 Zobowiązania inwestycyjne

Grupa Kapitałowa zaciągnęła zobowiązania finansowe na roboty i dostawy związane z realizacją projektów inwestycyjnych, których wartość na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 110 830 tys. zł, natomiast kwota tych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 162 256 tys. zł.

Nota 33 Umowy o roboty budowlane

Grupa Kapitałowa na dzień 31 grudnia 2017 roku ujęła, odpowiednio do stopnia zaawansowania realizacji na koniec okresu sprawozdawczego, przychody i koszty z tytułu realizacji kontraktów długoterminowych o roboty budowlane.

Przyjęta metoda zaawansowania realizacji umowy to ustalenie proporcji kosztów umowy poniesionych z tytułu prac wykonanych do danego momentu w stosunku do szacunkowych łącznych kosztów umowy. Przychody z tytułu umowy zostały ujęte wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów umowy, dla których istniało prawdopodobieństwo ich odzyskania. Koszty umowy zostały ujęte jako koszt tego okresu, w którym zostały poniesione.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa ujęła:

- przychody z tytułu umów w kwocie 347 tys. zł (łączna kwota przychodów początkowo ustalona w umowach stanowi 548 tys. zł),
- koszty poniesione w związku z realizacją umów w kwocie 628 tys. zł oraz straty w kwocie 94 tys. zł,
- należności z tytułu umów o roboty budowlane w kwocie 160 tys. zł.

W Grupie Kapitałowej na dzień na dzień 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły istotne umowy o roboty budowlane.

Nota 34 Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(11 978)	19 228
Zmiana stanu należności w wyniku transakcji bezgotówkowych - kompensata zobowiązań podatkowych	(37 957)	(2 605)
Zmiana stanu należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	(70)
Zmiana stanu należności z tytułu zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(8 498)	7 074
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych dotyczących kosztów finansowych	(1 724)	-
Pozostałe	419	-
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(59 738)	23 627

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	35 839	(11 296)
Zmiana stanu zobowiązań w wyniku transakcji bezgotówkowych - inne	2 188	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	26 148	(5 484)
Pozostałe	1 061	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	65 236	(16 780)

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Zmiana stanu zobowiązań wynikających z działalności finansowej sprawozdania z przepływów pieniężnych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:	26 837	63 085
– z tego: zmiana stanu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek	12 657	64 903
– z tego: zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	119	(1 818)
– z tego: zmiana stanu aktywów - otrzymanie dotacji	14 061	-
Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej - wpływy (+)	100 164	106 022
Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej - wydatki (-)	(92 863)	(53 874)
Zmiany wynikające z zwiększenia udziałów niesprawujących kontroli w jednostkach zależnych	(22 821)	(5 000)
Podział zysku z lat ubiegłych - dywidendy naliczone (+)	31 500	-
Odsetki naliczone w okresie (+)	12 718	11 307
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego naliczone w okresie (+)	1 359	4 254
Pozostałe	(3 220)	376
Zmiana stanu zobowiązań wynikających z działalności finansowej sprawozdania z przepływów pieniężnych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	-	-

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 przekształcone*
Zmiana stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	20 812	6 639
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych odniesiona w inne całkowite dochody	282	(3 320)
Wpływ dotacji	(14 061)	-
Pozostałe	609	-
Zmiana stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	7 642	3 319

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Podatek dochodowy bieżący naliczony za okres sprawozdawczy	(28 116)	(10 762)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	(9 609)	6 751
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	(832)	-
Transakcje bezgotówkowe - zarachowanie zwrotu VAT na poczet płatności z tytułu podatku dochodowego	37 957	2 605
Pozostałe	14	-
Podatek dochodowy zwrócony/(zapłacony)	(586)	(1 406)

Nota 35 Działalność wydobywcza

W skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. wchodzi jednostka działająca w przemyśle wydobywczym - spółka zależna African Investment Group S.A.

Aktywa, zobowiązania, osiągnięte przychody, poniesione koszty, inne całkowite dochody oraz przepływy pieniężne tej spółki zależnej za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku i na ten dzień przedstawia nota 21.2 Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli.

Nota 36 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej

Po dacie bilansowej niniejszego rocznego sprawozdania finansowego nie miały miejsca istotne zdarzenia wpływające na sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej nieuwjęte w sprawozdaniu finansowym oprócz wskazanych poniżej.

Zmiana stanu poręczeń i gwarancji

W związku z umową kredytową długoterminowego finansowania zawartą w dniu 25 stycznia 2018 roku (II Umowa z EBI), pomiędzy Grupą Azoty S.A. (GA S.A.) a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym z siedzibą w Luksemburgu (EBI), zawarta została umowa gwarancji pomiędzy EBI a Grupą Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz kluczowymi spółkami zależnymi GA S.A., tj. Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i Grupą Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. jako gwarantami.

W myśl treści powyższej umowy gwarancji Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. udzieliły gwarancji na rzecz EBI stanowiącej zabezpieczenie do II Umowy z EBI dotyczącej finansowania w maksymalnej kwocie 145 000 tys. EUR, stanowiącego integralną część pakietu finansowania długoterminowego GA S.A., służącego finansowaniu ogólnych potrzeb korporacyjnych, w tym strategii i programu inwestycyjnego oraz badań i rozwoju. Kwota udzielonych przez każdego z gwarantów, w tym Grupę Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., gwarancji została ustalona w maksymalnej wysokości 58 000 tys. EUR (co odpowiada kwocie 240 660 tys. zł), tj. łącznie 174 000 tys. EUR.

Każdy gwarant ponosi odrębną i niezależną od innych gwarantów odpowiedzialność za zobowiązania GA S.A. do uzgodnionej górnej granicy odpowiedzialności gwaranta (kwota gwarancji). EBI może dochodzić od każdego z gwarantów zapłaty wymagalnych zobowiązań wynikających z II Umowy z EBI w przypadku gdyby nie zostały zaspokojone przez GA S.A.

Gwarancja wygasa z upływem okresu zabezpieczenia, kończącym się wraz ze spłatą wierzytelności wynikających z II Umowy z EBI dotyczącej finansowania, zawartego na okres 10 lat od uruchomienia finansowania, z ratalnym harmonogramem spłaty rozpoczynającym się w ciągu 3 lat od daty powyższego uruchomienia.

Zawarcie warunkowej ugody - porozumienia w zakresie odstąpienia i odwrócenia skutków umowy nabycia pakietu akcji AFRIG S.A.

W związku ze zgłoszonymi przez spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. roszczeniami o zwrot nienależnych transz ceny zakupu pakietu 55% akcji African Investment Group S.A. z siedzibą w Dakarze w dniu 20 grudnia 2017 roku spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. zawarła z DGG ECO Sp. z o.o. warunkowe porozumienie (potwierdzone ugodą sądową), którego finalizacja miała polegać na zgodnym potwierdzeniu odstąpienia i odwrócenia skutków umowy z dnia 28 sierpnia 2013 roku, na podstawie której spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. nabyła większościowy pakiet akcji AFRIG S.A., uiszczając na poczet ceny łączną kwotę 28 850 tys. USD. Odwrócenie skutków wyżej wymienionej umowy miało obejmować zwrot na rzecz spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. całości kwot uiszczonych na poczet ceny akcji AFRIG S.A. za zwrotnym przeniesieniem na DGG ECO Sp. z o.o. wyżej wymienionego pakietu akcji. Do ewentualnej finalizacji porozumienia miało dojść do dnia 28 lutego 2018 roku jeżeli w tym terminie wydane zostaną wymagane zgody korporacyjne, a spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. otrzyma pierwszą transzę zwrotu ceny oraz gwarancję bankową, zabezpieczającą zwrot reszty ceny, który miał być dokonywany w kwartalnych ratach, z których ostatnia płatna byłaby do dnia 31 grudnia 2022 roku. Gwarancja ta miała też w części stanowić zabezpieczenie spłaty przez AFRIG S.A. kredytu zaciągniętego uprzednio przez AFRIG S.A. i spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. do kwoty 22 000 tys. EUR, a którego obsługę i spłatę miała kontynuować AFRIG S.A. Finalizacja porozumienia miała także skutkować umorzeniem zobowiązań AFRIG S.A. wobec spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. poza ewentualnymi wierzytelnościami wynikającymi ze spłaty wyżej wymienionego kredytu.

Wobec nieuiszczenia przez DGG Eco Sp. z o.o. w terminie do dnia 28 lutego 2018 roku pierwszej transzy zwrotu ceny zakupu pakietu akcji African Investment Group S.A. i niezapewnienia gwarancji bankowej zabezpieczającej zwrot reszty ich ceny, nie doszło w powyższym terminie do finalizacji warunkowego porozumienia zawartego pomiędzy spółką Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. a DGG Eco sp. z o.o. Niemniej spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. prowadziła rozmowy z DGG Eco Sp. z o.o., która kontynuowała starania dla spełnienia uzgodnionych warunków finalizacji powyższego porozumienia, deklarując w tym zakresie termin 16 marca 2018 roku. W terminie do dnia 16 marca 2018 roku nie doszło do finalizacji warunkowego porozumienia zawartego pomiędzy spółką Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. a DGG Eco sp. z o.o., jednak nadal trwają rozmowy.

W związku z brakiem finalizacji w założonym terminie powyższego warunkowego porozumienia (ugody) w celu uzyskania zwrotu ceny zakupu pakietu akcji African Investment Group S.A., którego realizacja mogłaby ewentualnie potwierdzić wartość aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych, ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, Zarząd Jednostki Dominującej podjął w dniu 7 marca 2018 roku uchwałę o utworzeniu odpisu na dzień 31 grudnia 2017 roku, na całą kwotę wartości niematerialnych z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych dotyczących spółki African Investment Group S.A., w wysokości 5 854 799 tys. XOF (co odpowiada kwocie 37 178 tys. zł, przeliczonej według średniego kursu na dzień 31 grudnia 2017 roku). Odpis został ujęty w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2017 rok.

W dniu 29 marca 2018 roku spółka zależna African Investment Group S.A. posiadająca kapitał zakładowy w wysokości 340 000 tys. XOF (co odpowiada kwocie 2 169 tys. zł, przeliczonej według średniego kursu obowiązującego na dzień 28 marca 2018 roku), działając za pośrednictwem swojego przedstawiciela prawnego (Dyrektora Generalnego), oświadczyła, iż znajduje się w stanie niewypłacalności, co skutkowało złożeniem do Sądu Gospodarczego w Dakarze wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego.

Podpisy Członków Zarządu

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

.....
Tomasz Panas
Wiceprezes Zarządu

.....
dr Włodzimierz Zasadzki
Wiceprezes Zarządu

.....
Anna Tarocińska
Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....
Józefa Żurawska
Główny Księgowy

Police, dnia 12 kwietnia 2018 roku.